

Lư Lạp Lạp
Tú Phương dịch

NGƯỜI DỌN DẸP HIÊN TRƯỜNG ÁN MANG I

HOÀ KHUẤT BẢN
DẪN TRƯ

Lời mở đầu

NGƯỜI QUÉT DỌN TỐT NGHIỆP ĐẠI HỌC

Mọi người thường hỏi tôi làm nghề dọn dẹp hiện trường án mạng, vậy gia đình cũng kinh doanh dịch vụ mai táng ư? (Nếu không tại sao lại làm nghề này?) Câu trả lời là không.

Tôi sinh ra trong một gia đình bình thường, bố là lính cứu hỏa, mẹ làm nội trợ. Lúc nhỏ, do bố phải trực ban nên chúng tôi không có nhiều cơ hội để gặp bố, cũng vì thế mà mỗi lần xem tin tức, hễ xảy ra hỏa hoạn trong khu vực bố phụ trách là chúng tôi đều lo lắng cho sự an toàn của bố.

Bố tôi dùng sinh mạng của mình để bảo vệ an toàn cho tính mạng và tài sản của mọi người. Còn tính mạng của ông, chỉ có thể để trời cao bảo vệ. Bây giờ toàn bộ chi tiêu trong nhà đều là tiền thưởng bố nhận được sau khi chiến đấu với thần lửa. Lúc hỏa hoạn xảy ra, mọi người cố thoát khỏi đám cháy, còn ông lại khoác lên mình bộ quần áo bảo hộ nặng nề, xách vòi cứu hỏa chạy ngược vào hiện trường nơi đang bị ngọn lửa nuốt chửng. Đối mặt với biển lửa hùng hục trước mắt, ông dùng tính mạng của bản thân để tìm kiếm và cứu giúp một tính mạng khác. Công việc này thật sự rất vất vả, mỗi lần thực hiện nhiệm vụ đều có thể là lần cuối cùng, mỗi lần dập lửa đều dốc cả sinh mạng và mồ hôi vào đó. Tuy ông không phải bác sĩ hành y cứu người, nhưng cũng là chiến sĩ cứu mạng người khác.

Bố không muốn chúng tôi đi vào con đường cũ của ông (lính cứu hỏa là công việc đánh cược sinh mạng), và mong tôi đạt được thành tựu nào đó, nên hồi nhỏ tôi thường nghe bố ân cần dạy bảo: “Con phải học hành chăm chỉ, nếu con không thích học, sau này chỉ có thể làm ‘con Thỏ Địa^(*)’ thôi, đừng làm gia đình thất vọng” Nhớ mỗi lần thành tích thi cử của tôi không được tốt, bố cũng thường bảo: “Nếu con không thích học thì đừng học nữa, không cần lãng phí thời

gian, ngày mai con đến nhà mai táng xem thử có việc gì làm được không”

Và thế là từ nhỏ tôi đã thấy tò mò về nghề mai táng, cứ thắc mắc mãi, tại sao lại không được chọn công việc này nhỉ? Vài năm qua đi, bố vẫn không ngừng khuyên nhủ tôi cố gắng học hành, chỉ là nội dung hơi khác, ông thường hay nói: “Con phải chăm chỉ học hành, thi đậu đại học. Con xem, bây giờ có cả tá người tranh nhau ghi danh vào đội vệ sinh, cả tiến sĩ cũng chạy đi dự tuyển vào đội vệ sinh, nếu con học không giỏi, cả đội vệ sinh cũng không vào được. Nếu không muốn học nữa, bây giờ con chỉ có thể đi quét dọn cho người khác, nói không chừng con muốn quét dọn cho người ta, người ta còn không để cho con quét dọn ấy chứ”.

Thật ra nghề nghiệp không phân biệt sang hèn, những lời bố nói đều vì muốn tốt cho tôi, không cần phải kiếm miếng cơm manh áo bằng công việc vất vả liều mạng.

Tiếc thay, mong mỗi chỉ là mong mỗi, nghĩ thôi thì được. Vì nghĩ càng tốt đẹp thì hiện thực sẽ cho bạn một cái bạt tai càng mạnh, để bạn nhìn rõ nó.

Tôi là người duy nhất trong nhà học lên đại học, tuy phù hợp với mong mỗi của bố, thậm chí bố còn nghĩ sau này tôi có thể làm công việc bàn giấy, không cần phải bán mạng ở bên ngoài giống ông, nhưng tương lai tươi đẹp có vẻ vừa lòng bố đã thay đổi một trăm tám mươi độ từ khi tôi còn chưa tốt nghiệp. Tôi chọn làm dịch vụ mai táng, quyết định này thật sự đã khiến bố tôi “nôn ba lít máu”. Thời gian tôi mới vào nghề, ngày nào cũng bị ông mắng cùng một câu: “Uổng công con học cao đến thế, lại còn là sinh viên đại học duy nhất trong nhà, vậy mà cuối cùng vẫn chạy đi làm con Thổ Địa, sớm biết thế năm đó con tốt nghiệp cấp ba là có thể đi làm nghề này rồi. Bố vất vả kiếm tiền cho con ăn học, không phải để con đi học khiêng quan tài như thế nào, chỉ mong sau này con đừng giống bố,

học hành không đến nơi đến chốn, chỉ có thể làm công việc không ai muốn làm!” (Cách đây rất rất lâu, vì mức lương quá thấp, không có mấy ai muốn làm nhân viên công chức.)

Công việc mai táng rất cực nhọc và vất vả, phải thức khuya dậy sớm, ngày đêm đảo lộn. Làm nghề này phải luôn sẵn sàng đợi lệnh mọi lúc mọi nơi, kể cả khi ngủ cũng sợ mình không nhận được điện thoại, đang ngủ giữa chừng vẫn giật mình tỉnh dậy kiểm tra di động. Có lúc nhiều việc, hai, ba ngày không về nhà cũng là điều bình thường. Kể cả khi tan làm rồi muốn nghỉ ngơi một chút, điện thoại của khách hàng vẫn tấn công hết đợt này sang đợt khác...

Vài năm sau, bố tôi cũng không còn ý kiến nhiều về việc tôi theo nghề mai táng nữa, thậm chí còn cảm thấy đây là một công việc rất tốt. Nhưng ngay lúc này, tôi lại chọn rời khỏi ngành nghề mai táng, dẫn thân vào nghề dọn dẹp vệ sinh. Sau khi bố biết chuyện, nói là “giận dựng tóc gáy” cũng không quá chút nào. Tôi cứ tưởng sẽ bị bố mắng cho không ngóc đầu lên được, nhưng ông chỉ nói với vẻ đầy bất lực: “Năm xưa bảo con chăm chỉ học hành, nếu không con chỉ có thể làm nghề tổ chức tang lễ, kết quả con lại chạy đi làm nghề mai táng Bảo con cố gắng, nếu không sau này chỉ có thể đi dọn vệ sinh, con lại chạy đi làm vệ sinh thật! Muốn con đừng làm nghề gì con sẽ làm nghề đó, con muốn chọc bố tức chết phải không?” Kể từ sau khi nói ra những câu này, bố không còn phát biểu bất cứ điều gì về công việc của tôi nữa.

Tuy bố tôi không nói, nhưng lại đến lượt mẹ tôi bắt đầu tiếp sức: “Một người tốt nghiệp đại học mà chạy đi quét dọn, uổng cho con lúc trước còn làm chuyên viên tổ chức tang lễ, công việc ngon lành không làm, bây giờ lại muốn làm nghề này, con tưởng nghề này dễ kiếm ăn lắm sao? Đâu ra nhiều hiện trường tai nạn để xử lí như thế? Cho dù con muốn quét dọn giúp người khác thì bây giờ ở ngoài có nhiều công ty vệ sinh thế kia, cạnh tranh rõ là khốc liệt, con muốn

chết đỏi đúng không? Sao nhà mình lại có một đứa ngu ngốc như con thế này? Con đậu đại học bằng cách nào vậy? Sao không biết nghĩ xem làm thế nào có lợi cho mình hơn, đã lớn đến ngần này rồi, còn để người nhà phải lo lắng nữa. Con nhìn con nhà người ta xem, thành đạt biết mấy, con đã ngần ấy tuổi rồi, chỉ biết nghĩ đến việc chạy đi quét dọn @\$%^&**&1%\$#.... (phía sau đã lược bỏ ba nghìn chữ).”

Bị một tràng cảm ràm có hỏa lực như súng liên thanh tấn công, tôi chông chát vết thương, nhưng vẫn kiên trì với ý định của mình, tiếp tục công việc dọn dẹp hiện trường án mạng. Mới đầu quả thật rất vất vả, người nhà không ủng hộ, nhưng tôi đã vượt qua được, cũng khiến người nhà chấp nhận công việc và suy nghĩ của mình. Song, tiếng cảm ràm của mẹ tôi thì thoảng vẫn văng vẳng bên tai! *Ôm đầu... Á...*

ĐỐI ĐÃI CHÂN THÀNH VỚI VẾT TÍCH CUỐI CÙNG CỦA SINH MẠNG

Tôi chưa bao giờ nghĩ công việc dọn dẹp hiện trường án mạng vĩ đại cỡ nào, cũng không ôm suy nghĩ siêu hình như tích cốp của cải trời ban hay làm công đức, thật ra chỉ vì muốn kiếm miếng cơm ăn nên tình cờ chọn đúng nghề này mà thôi. Nhưng cũng phải nói rằng, vì chuyên ngành đại học của tôi là Khoa học về sự sống và cái chết, những năm làm công việc tổ chức tang lễ đã giúp tôi thấu hiểu được sâu sắc sinh tử vô thường và duyên tới duyên đi.

Sau khi chứng kiến vô số lần sinh ly tử biệt, tôi cảm nhận được con người thời nay đã không còn tránh né vấn đề “cái chết” như ngày xưa nữa, ngược lại còn dần hiểu được cái chết là quá trình không thể tránh và là kết cục chắc chắn sẽ xảy ra, nên khi phải đối mặt với “cái chết có thể dự đoán trước”, họ cũng có suy nghĩ chuẩn bị trước “chuyện hậu sự”, chẳng hạn như lập di chúc và hợp đồng

tang lễ, thậm chí còn xuất hiện “quán cà phê tử vong”, mọi người có thể ở đó bàn về sự sống và cái chết, tiến hành “nghỉ lễ từ biệt cuộc sống”, đồng thời trải nghiệm cảm giác được người thân bạn bè yêu thương và tưởng nhớ.

Nhưng khi đối mặt với “cái chết không thể dự đoán”, người thân bạn bè còn sống nên làm sao? Tai nạn bất ngờ có thể xảy ra vào bất cứ lúc nào, mỗi khi những chuyện như vậy xảy ra (chết cô độc, tự sát...), thường thì người nhà của người quá cố khi về đến nhà mở rộng cửa nẻo, hoặc khi nhận được thông báo của cảnh sát mới hay tin xấu, còn chưa kịp chuẩn bị tâm lý để đối mặt với việc người thân đột ngột qua đời, đã phải chấp nhận sự thật kiếp này không thể gặp lại nhau nữa.

Khi tôi làm dịch vụ tổ chức tang lễ, từng chứng kiến những cái chết bất ngờ. Người thân, gia đình của người quá cố vô cùng đau buồn. Họ chỉ có thể kìm nén nỗi đau, cố gắng giữ tinh táo, đến sở cảnh sát cho lời khai, sau đó đến nhà xác để kiểm tra thi thể, kế tiếp nhận giấy chứng tử từ tay nhân viên tư pháp, tiếp nữa là lo liệu hậu sự, còn phải tạm gác toàn bộ cảm xúc để đến nơi xảy ra chuyện dọn dẹp hiện trường... Với người nhà mà nói, tất cả những việc này đều là tổn thương lần hai, như giáng thêm một đòn thật mạnh lên con tim đang chòng chát vết thương, cảm lòng sao đặng!

Thế nên, với một số tình huống đặc biệt (tỷ như hiện trường thảm không thể tả, máu thịt bê bết, hỗn loạn khôn tả), một số đơn vị mai táng hoặc người làm dịch vụ liên quan sẽ cung cấp dịch vụ hỗ trợ. Suy cho cùng, không phải tất cả những người làm nghề dọn dẹp vệ sinh đều bằng lòng nhận nhiệm vụ này, đa số vừa nhìn thấy thảm cảnh của hiện trường đã lập tức tung cửa chạy xa nghìn dặm, chạy mất dạng còn không kịp.

Tuy dịch vụ mai táng bằng lòng hỗ trợ, nhưng suy cho cùng cũng không phải nhân viên vệ sinh chuyên nghiệp, có lẽ chỉ nhờ vào ba

món vũ khí thần thông “Axit clohydric, chổi lau nhà, nước tẩy” để xử lý hiện trường, chỉ cần lau sạch dấu vết, vứt bỏ đồ đạc, át đi mùi là xong, dùng cách vệ sinh nào là chính xác nhất (chẳng hạn như loại bỏ nguồn gây ô nhiễm và khôi phục hiện trường) vẫn còn chờ nghiên cứu thêm. Cách làm này đúng hay là sai? Khi còn làm dịch vụ tang lễ tôi cũng không rõ, chỉ biết đó là cách xử lý thích hợp nhất mà những người đi trước nói với tôi. Dần dà cũng tạo nên hiện tượng lạ lùng “người dám làm không chuyên nghiệp, người chuyên nghiệp không dám làm”.

Nhưng thời gian qua đi, cách xử lý hiện trường án mạng này vẫn không có bất cứ sự thay đổi nào. Tôi bắt đầu suy nghĩ, khi dọn dẹp hiện trường, liệu có còn không gian để tiến bộ hay không?

Nghề mai táng ban đầu kinh doanh theo mô hình gia tộc (cả nhà từ lớn tới bé bao trọn gói toàn bộ công việc), đến nay cũng chia nhỏ thành các nghề chuyên môn riêng như phụ trách nghi lễ, tổ chức tang lễ, thợ trang điểm... Ví dụ như thợ trang điểm, lúc trước chỉ trang điểm theo phong cách xác chết, nay đã chuyển sang phong cách trang điểm thời thượng cá tính hóa, có lúc nếu thi thể bị tổn hại, bàn tay khéo léo của họ sẽ chỉnh sửa, khâu vết thương, khôi phục dung mạo khi còn sống; còn một người phụ trách nghi lễ chuyên nghiệp, không chỉ là người dẫn chương trình cho buổi tang lễ, nhờ vào tài ăn nói tài tình và khả năng ứng biến khơi dậy tình đồng cảm của mình, giúp tang lễ diễn ra hợp nghi lễ, ngôn từ cảm động của người phụ trách nghi lễ làm cho người thân bạn bè giải tỏa tâm trạng đau thương, xoa dịu nỗi đau mất đi người thân. Sự diễn giải điều tiết của nhân viên nghi lễ, có thể giúp người nhà hoàn thành một lễ tang vừa mang tính truy điệu vừa hợp mong muốn. Nhân viên lễ nghi không cần một mình lo liệu toàn bộ công việc, chỉ cần phụ trách phần việc trong chuyên môn, dịch vụ lễ nghi sẽ chu đáo và tỉ mỉ hơn, cũng do được đào tạo chuyên nghiệp theo từng

lĩnh vực khác nhau, năng lực làm việc của người trong nghề cũng được cải thiện hơn.

Vậy, hiện trường đặc biệt thì sao? Tại sao không có công ty chuyên môn và nhân viên chuyên nghiệp xử lý? Có lúc tôi tán gẫu với bạn bè đồng nghiệp, thường nghe họ nói đùa rằng, “Làm gì khó đến mức đó? Thu dọn đồ đạc, khi ra về vẩy nước tẩy rồi đóng cửa lại là xong. Sau khi nghe xong, tôi suy đi nghĩ lại rất lâu, cảm thấy cách xử lý hiện trường đặc biệt nên được chuyên môn hóa mới phải. Ở nước ngoài, các ngành nghề liên quan đã ra đời nhiều năm, tại sao Đài Loan lại không có? Tại sao ai nấy đều cho rằng không cần thiết, thậm chí còn xem nhẹ lĩnh vực này? Tôi mang theo tấm lòng “dẫu ngàn vạn người thì ta vẫn tiến, cùng với niềm tin “người dám làm cũng phải là người chuyên nghiệp nhất”, quyết định đệ đơn từ chức, từ bỏ công việc chuyên viên nghi lễ với thu nhập hàng triệu một năm, đi học cách dọn dẹp vệ sinh thích hợp, hợp tác với bạn mình thành lập đội ngũ dọn dẹp chuyên nghiệp, trở thành “người dọn dẹp hiện trường án mạng” - nghe có vẻ rất oai phong, nhưng tôi thường nói đùa rằng mình chỉ là một người quét dọn (nên mới bị mẹ cảm rằm mãi không thôi...).

Sau khi học tập và nâng cao trình độ, tôi mới thêm hiểu rằng việc dọn dẹp hiện trường đặc biệt không hề đơn giản chút nào, tỉ như đủ các loại nguyên nhân tử vong, thời gian phát hiện dài hay ngắn, môi trường sống, cách sinh hoạt của người quá cố... có rất nhiều nhân tố cần phải suy xét, phải xem xét toàn diện mới giải quyết được vấn đề một cách hiệu quả, nhanh chóng. Với tôi mà nói, mỗi lần làm việc ngoài là đang học tập, còn là sự thấu hiểu dành cho việc “qua đời” và sự quý trọng dành cho việc “còn sống”.

Do tính chất công việc, tôi thường được chứng kiến nhiều góc độ cuộc sống “đặc sắc”, có khi còn độc đáo hơn những bộ phim truyền hình chiếu lúc tám giờ. Có một lần, tôi vẫn đang ở trong phòng dọn

dẹp hiện trường người đã mất nhiều ngày mới được phát hiện, người nhà lại ở bên ngoài hăng hái thảo luận xem mình sẽ được chia bao nhiêu di sản, nhìn họ tươi cười vui vẻ, không giống như nhà đang có tang mà giống như vừa trúng số độc đắc hơn. Tôi cũng từng gặp một số người vì kết hôn, công việc và nhiều nhân tố khác, rất lâu mới gặp người nhà và cũng là người quá cố một lần, khi mở cửa ra nhìn thấy người quá cố nằm đó, ánh mắt họ đầy vẻ kinh ngạc. Có rất nhiều cách thức chết, nhưng kết quả đều như nhau, song với người nhà mà nói, là vui hay buồn? Như người uống nước, ấm lạnh tự biết.

Ngày xưa đa số mọi người đều ra đi trong nhà, có người nhà kê bên, còn thời nay phần lớn lại đón nhận cái chết trên giường bệnh trong bệnh viện, hoặc ra đi thanh thản trong giấc ngủ, đây có thể nói là trường hợp tử vong thường gặp nhất. Những trường hợp trong phạm vi công việc của chúng tôi, trăm phần trăm đều là trường hợp bất thường, khác với tình huống mà người bình thường hay thậm chí là người hành nghề mai táng thường tiếp xúc: Có người cao tuổi sống một mình, đang ngủ thì tắt thở “chết cô độc” (khi được phát hiện không phải nằm trên giường thì cũng là ngã dưới đất), cũng có người dùng những cách có thể ngờ hoặc không thể ngờ để kết liễu cuộc sống. Với một bộ phận nhân viên mai táng mà nói, có thể nhìn thẳng và hỗ trợ vận chuyển mà không nôn mửa đã là thách thức lớn nhất rồi, đừng nói đến việc xử lý hiện trường sau đó.

Mục đích duy nhất của việc dọn dẹp hiện trường là hi vọng có thể đưa hiện trường trở về nguyên trạng, không để người nhà phải chịu đả kích lần hai. Chúng tôi không chỉ dọn sạch vết máu, mà còn dọn đi nỗi sợ và đau thương trong lòng con người.

Có lúc những người nhà mà chúng tôi tiếp xúc, có thể vì một vài nguyên nhân nào đó, vài ngày mới gặp người quá cố một lần, nhưng trong quá trình xử lý vụ án vẫn cảm nhận được sự dụng tâm

của người nhà. Nhớ từng có người tìm được tôi qua trang Facebook, mời tôi đến cung cấp dịch vụ, khi nhìn thấy người ủy thác phải gắng gượng vực dậy tinh thần mới có thể nói chuyện với tôi, tôi thầm nghĩ chắc là do nỗi sợ của cái chết, mùi hôi và tình cảnh trước mắt đã không ngừng tấn công con tim yếu đuối của anh ta. Sau khi chúng tôi dọn dẹp xong, người ủy thác cũng có can đảm bước vào phòng của người nhà, trong mắt anh ta đong đầy tình thương và nước mắt nhưng nhớ dành cho người nhà, còn có lời cảm ơn dành cho tấm lòng của chúng tôi. Những lúc như vậy, dù vất vả khổ cực hơn nữa tôi cũng thấy rất đáng.

Từng có người ủy thác nói chúng tôi là thầy tâm linh, thấu hiểu người quá cố, cũng hiểu người thân của họ, tỉ mỉ, chuyên nghiệp không cần phải nói, tấm lòng giúp đỡ người khác thật đáng quý. Họ tiếc nuối khôn cùng do không kịp thời phát hiện ra người thân đã mất, cũng nhờ có sự trợ giúp của đội ngũ chúng tôi mà thấy yên lòng hơn nhiều.

Thật ra, chúng tôi chỉ cố gắng làm việc trọn vẹn nhất có thể, đặt mình vào vị trí của đối phương để suy nghĩ. Đột nhiên gặp phải chuyện như vậy, hoảng loạn là điều khó tránh khỏi, việc chúng tôi có thể làm là hỗ trợ và bầu bạn với người nhà để họ vượt qua cú sốc, giúp họ giảm nhẹ nỗi đau, xoa dịu nỗi buồn. Dọn dẹp chỉ là công việc cơ bản nhất, trọng điểm là lớp bụi trong lòng người nhà, cứ để chúng tôi phải đi.

...Theo như tôi biết...

Đối với người thân và bạn bè, chúng ta bằng lòng yêu thương và cho đi, nhưng khi đối mặt với người xa lạ cần được giúp đỡ, chúng ta vẫn sẽ bằng lòng chứ? Trong phim điện ảnh Một ngày làm Thượng Đế có một lời thoại để lại ấn tượng rất sâu sắc cho

tôi: “Con người đều muốn nhìn thấy phép lạ, nhưng phép lạ phải do con người tự mình tạo ra.” Thần linh không chỉ tồn tại trên trời, mà còn ở trong tim chúng ta, nếu có thể không phân biệt người khác hay bản thân mà hành động, cho đi và thực hiện, mọi thứ mới có thể thay đổi, mới có cơ hội tạo nên phép lạ.

HIỆN TRƯỜNG THỨ NHẤT

Tôi xuất hiện, chỉ để xóa bỏ sợ hãi

SINH TỬ HAI BÊN CÙNG AN LÒNG

Trong mắt một số người, có lẽ “dọn dẹp hiện trường án mạng” là một nghề vừa bí ẩn vừa đáng khâm phục, thường có người nói với tôi, “Anh làm nghề này là đang tích công đức đấy, giỏi ghê!” Nhưng bên cạnh đó, chúng tôi cũng bị một số người xem thường. Có lúc chỉ mới nghe nói đến nghề nghiệp của chúng tôi, đối phương đã bắt giặc lùi về phía sau, tránh thật xa chúng tôi (có khi còn phát ra tiếng “ô trời”), cho rằng rất có thể người chúng tôi bắn thiêu và còn mang theo vi khuẩn. Thế nhưng, dù công việc này không được yêu thích, vẫn cần có người làm nó.

“Ý chí vững vàng, dạ dày khỏe mạnh, trái tim kiên cường, gan dạ hơn người”, chắc đó là những từ hay nhất để hình dung về người dọn dẹp hiện trường án mạng. Hiện trường án mạng thường kèm theo vết máu và mùi hôi xác chết, nếu để người nhà tự dọn dẹp là việc vô cùng tàn nhẫn, hơn nữa người bình thường không đủ chuyên nghiệp, dễ sót lại vi khuẩn và mầm bệnh, gây ảnh hưởng không tốt cho sinh lý hoặc tâm lý về sau.

Xét thấy tại Đài Loan ngày nay, những cách xử lý thường dùng khi cần dọn dẹp hiện trường là:

1/ Người nhà tự dọn dẹp: Tức là người nhà của người quá cố dọn dẹp nơi xảy ra án mạng. Nhưng việc này hiển nhiên sẽ gây tổn thương đến hai lần cho người nhà, nhất là trong trường hợp tử vong một cách bất thường. Để người nhà dọn dẹp hiện trường, những người vốn đang chìm trong cảm xúc bi thương càng dễ trở nên bất ổn hơn, họ rất khó dọn dẹp xong trong thời gian quy định.

2/ Nhân viên mai táng xử lý: Nếu hiện trường không quá phức tạp, cũng không có nhiều đồ vật cần được xử lý, khi được người nhà ủy

thác, nhân viên mai táng cũng sẽ hỗ trợ dọn dẹp hiện trường. Tuy nhân viên mai táng có “sức đề kháng” tương đối cao với hiện trường án mạng, nhưng chung quy vẫn không phải nhân viên vệ sinh chuyên nghiệp, có khi thời gian làm việc cũng hơi khó sắp xếp, không thể khôi phục hiện trường về nguyên trạng một cách tỉ mỉ kỹ càng.

3/ Nhân viên mai táng tìm người đến hỗ trợ dọn dẹp: Khi hiện trường cần lượng nhân lực lớn, chẳng hạn như cần tháo dỡ, vận chuyển, hay thậm chí là diện tích bị nhiễm bẩn quá lớn, vượt khỏi khả năng xử lý của nhân viên mai táng, họ sẽ tìm nhân công đến dọn dẹp (không tìm công ty vệ sinh vì công ty vệ sinh thông thường không dám nhận những đơn dạng này). Vậy phải tìm nhân công ở đâu? Chính là các nhân viên công tác thường hỗ trợ công việc của nhà tang lễ, thỏa thuận chi phí xong, họ sẽ nhanh chóng đến hiện trường dọn dẹp.

Công cụ mà các nhân viên này dùng rất đơn giản, tôi còn gọi chúng là “ba vũ khí thần thông”, đó là: Axit clohydric, chổi lau nhà, nước tẩy. Do không phải nhân viên vệ sinh chuyên nghiệp nên trong quá trình dọn dẹp, họ không thể vệ sinh chuyên sâu, chỉ đơn giản là dùng Axit clohydric để tẩy rửa vết máu trước, sau đó dùng chổi lau nhà xử lý vết máu là xong. Còn về mùi, mua vài chai nước tẩy vẩy xung quanh, chỉ cần khi nghiệm thu không có mùi hôi là được. Nếu sau này lại có mùi hôi, họ có thể nói là do “tác dụng tâm lý” thôi! Tóm lại không liên quan đến họ.

Ngoài ra, những người này không biết rõ nguyên nhân tử vong như người nhà hoặc nhân viên mai táng, nên sẽ không kiểm tra xem hiện trường có vi khuẩn hay mầm bệnh có nguy cơ lây nhiễm cao hay không, cộng thêm cường độ làm việc lớn, họ thường phải mặc áo may ô để làm việc, không có thiết bị bảo vệ nào, nên rất dễ

nhiễm bệnh gây ảnh hưởng đến sức khỏe. Điều này thật sự đáng lo ngại.

Như đã kể trên, chúng tôi không chỉ đào tạo, hướng dẫn và huấn luyện nhân viên vệ sinh dành cho hiện trường đặc thù, mà đồng thời còn tiến hành nâng cao độ “chuyên nghiệp hóa” và “quy trình hóa” ở phương diện trang bị phần cứng và hóa chất.

Xét đến tâm lý của khách hàng và vấn đề vệ sinh môi trường, mỗi lần chúng tôi hoàn thành công việc dọn dẹp sẽ lập tức vứt bỏ toàn bộ dụng cụ vệ sinh đã từng sử dụng. Nói cách khác, các dụng cụ vệ sinh đã từng được sử dụng ở một hiện trường nào đó, tuyệt đối sẽ không xuất hiện ở nơi thứ hai. Chúng tôi cũng cần sử dụng hóa chất đặc thù để khử trùng và khử mùi trong không khí, trả lại môi trường sinh hoạt lành mạnh cho khách hàng.

Tôi từng bị một người đi trước trong nghề mắng vì cách làm này, nói rằng làm vậy quá lãng phí, một năm anh ta chỉ cần thay ba cây chổi lau nhà thần thông là được, vừa tiết kiệm vừa tiện lợi, cần gì mỗi lần dọn dẹp hiện trường xong là vứt chổi lau đi, có khi còn phải vứt nhiều cây một lần.

Tôi có sự kiên trì của mình. Nếu hôm nay bạn thuê một người nào đó đến quét dọn nhà cửa, tình cờ người đó đã từng dọn dẹp hiện trường đặc biệt, lại vô cùng tình cờ, anh ta mang theo cây chổi lau nhà từng lau dọn vết máu ở nhà người khác, sẽ dùng nó để lau nhà của bạn, bạn có bằng lòng không? Sau khi lau xong, sàn nhà trông có vẻ bóng bẩy đấy, nhưng rốt cuộc là sạch sẽ hay dơ bẩn?

* * *

Tình huống mà người dọn dẹp hiện trường án mạng thường gặp nhất là người đã qua đời nhiều ngày (hoặc nhiều tháng) mới được phát hiện, lúc này thi thể đã xuất hiện hiện tượng thối rữa (quá trình

protein bị phân hủy do vi khuẩn) do thời gian, không gian, nhiệt độ và nhiều nhân tố khác, gây ra kết quả thi thể sưng phù, giòi sinh sôi, nội tạng tự phân hủy, da nhầy nhụa... Di thể được nhân viên mai táng hỗ trợ chuyển đến nhà tang lễ, còn chất bài tiết, máu, dầu mỡ, da, móng, tóc và sêu giòi sót lại trên sàn nhà thuộc phạm vi công việc của chúng tôi.

Dọn dẹp hiện trường đầy vết máu và đống đổ nát không giống dọn dẹp vệ sinh bình thường. Bất cứ vết máu, cơ quan, vật sót lại nào cũng phải được xem là nguồn lây nhiễm tiềm ẩn. Mỗi giọt chất nhầy, mỗi vết máu đều có khả năng mang theo mầm bệnh và vi khuẩn chết người, thậm chí có thể gây ra bệnh truyền nhiễm nghiêm trọng; và ruồi muỗi chính là một trong những đường lây lan, nên việc đề phòng và diệt trừ ruồi muỗi cực kỳ quan trọng, cần phải vệ sinh sạch sẽ triệt để mới có thể phòng ngừa mầm bệnh lây lan. Nên việc chủ yếu chúng tôi cần làm là dọn dẹp sạch sẽ khu vực nhiễm bẩn đến mức độ như thể chưa có gì xảy ra ở đó.

Song, trước khi làm việc, thách thức đầu tiên lại là trang phục! Mặc trang phục bảo hộ và đeo mặt nạ thật sự là một thách thức lớn, có thể hình dung bằng một chữ “nóng” hình dung bằng hai chữ “rất nóng” hình dung bằng ba chữ “cực kỳ nóng”, bốn chữ thì sao? Có thể nói là “nóng đến cùng cực”! Nhất là vào mùa hè, khi mặc trang phục bảo hộ vào xong, cảm giác oi bức không khác gì ở trong phòng xông hơi, cộng thêm trong thời gian làm việc vì sợ mùi tỏa ra khắp nơi, cũng không thể bật quạt máy và điều hòa, chúng tôi chỉ có thể chịu đựng tình trạng không khí ngột ngạt, từng giọt mồ hôi trọt xuống tụ lại dưới chân, mắt có lúc bị mồ hôi và hơi nóng làm nhòe đi, có lúc làm xong việc, tôi cũng không biết mình đang đổ mồ hôi hay chảy nước mắt.

Khi dọn dẹp hiện trường, chúng tôi sẽ dọn dẹp bề mặt trước, xử lý chất bẩn một cách thỏa đáng, kế tiếp sẽ tiến hành vệ sinh chuyên

sâu, bao gồm vệ sinh toàn bộ căn phòng và vệ sinh các khe rãnh. Nếu chỉ làm trên bề mặt, chất nhầy thi thể sót lại dưới sàn và trong khe tường đều có khả năng sản sinh mầm bệnh. Ở hiện trường có rất nhiều chi tiết cần chú ý, kế hoạch tổng thể và hành động, tháo dỡ hay phục hồi, bảo vệ bản thân không bị lây nhiễm trong môi trường nguy cơ cao, đều dựa vào kiến thức và kỹ năng chuyên môn của người dọn dẹp chúng tôi.

...Theo như tôi biết...

Sinh mạng quý báu biết bao, dù đã đi đến hồi kết, con người cũng nên đối xử chân thành với nó. Dọn dẹp hiện trường một cách cẩn thận cũng là sự kính trọng cuối cùng dành cho người quá cố. Mỗi khi hoàn thành nhiệm vụ, vết máu mùi hôi thối cũng không còn nữa, gia đình có thể an tâm quay trở lại hiện trường, sẽ không còn đau khổ vì nhìn thấy máu tanh, người quá cố cũng được an nghỉ. Sinh tử hai bên cùng an lòng, cũng là mong muốn và niềm vui của chúng tôi.

NGÀY ĐẦU TIÊN ĐẶC BIỆT

Nếu nói tôi đã tiếp xúc với việc dọn dẹp hiện trường vụ án đặc biệt như thế nào, thật ra có liên quan rất lớn đến công việc ban đầu của tôi.

Thời đại học, chuyên ngành của tôi là Khoa học về sự sống và cái chết, nên kỳ nghỉ hè từ năm ba chuyển sang năm bốn, nhà trường quy định phải đi thực tập hè, tôi đã đến đơn vị hoạt động mai táng để thực tập. Sau khi nhận việc, trong lúc rảnh rỗi, tôi vừa nghĩ ở trường học kiến thức về mai táng ba năm cuối cùng cũng có thể áp

dụng những gì được học vào thực tế, không biết có thể đạt đến trình độ nào, lòng đầy thấp thỏm và chờ mong; lại vừa nghĩ trong một tháng tiếp theo sẽ học được thêm rất nhiều kiến thức, liệu có thể vận dụng những gì đã học vào thực tế... Đột nhiên, một hồi chuông điện thoại vang lên kéo tôi trở về thực tại.

Quản lý của đơn vị thực tập nhận điện xong, lập tức cử đồng nghiệp dẫn theo tôi đến nơi chỉ định, đồng thời hỏi tôi một câu: “Đã sẵn sàng chưa? Những gì mà cậu sắp nhìn thấy khác hẳn với những gì nhà trường dạy đấy. Hôm nay là ngày đầu của cậu, nếu cậu không muốn qua đó cũng không sao, không ép cậu. Bấy giờ tôi chỉ nghĩ, “Anh coi thường tôi quá!” Nếu đã chấp nhận theo nghề này thì không nên sợ này sợ nọ, có thể đáng sợ đến mức nào cơ chứ? Thế là tôi sửa sang lại trang phục xong liền cùng đồng nghiệp xuất phát.

Trên đường đi, tôi tò mò hỏi thăm tình hình cụ thể ra sao, đồng nghiệp chỉ buông một câu: “Đến nơi rồi cậu sẽ biết” và không nói thêm gì nữa, tôi đành sờ mũi tiếp tục chờ đợi. Sau khi đến nơi, chúng tôi đi thẳng lên tầng thượng, kiểm tra sơ bộ, ngửi thấy nước trong vòi có mùi lạ, màu sắc cũng hơi khác thường, sau khi kiểm tra bồn chứa nước mới phát hiện... Vậy là, nước mà người dân uống trong thời gian này là...? (Tôi không dám tưởng tượng thêm nữa.)

Sau đó chúng tôi soi đèn pin vào bồn chứa nước, nhìn thấy một thi thể trương phình thối rữa, hai người chúng tôi trèo cầu thang vào trong bồn chứa nước, cứ trèo xuống một bậc, mùi hôi thối lại tăng thêm một bậc. Khi đó tôi nghĩ bụng, “Ngày thực tập đầu tiên đã gay gắt thế này ư?” Lúc lật thi thể, thị giác và khứu giác bị kích thích cùng lúc, dạ dày tôi như bị ai đó đâm vào liên tục, tôi không ngừng nôn khan, chất nôn cứ quanh quẩn trong cổ họng, muốn nôn nhưng sợ mất mặt, mà nuốt xuống thì lại khó chịu. Trong lúc cảm xúc đầy

mâu thuẫn, tôi đành nhẫn nhịn nhanh chóng đưa thi thể vào túi đựng xác.

Về sau, tài xế xe chở xác cũng đến hiện trường, anh ta ném một sợi dây thừng xuống, chúng tôi buộc chặt sợi dây vào túi đựng xác, sau đó trèo ra khỏi bồn chứa nước, cùng nhau kéo xác ra ngoài.

Sau khi xác được đưa lên xe, ông chủ lúc bấy giờ cũng đến, đưa cho chúng tôi cây chổi cán dài để tôi và đồng nghiệp cùng vệ sinh bồn chứa nước, còn nói “Đã hỏi mấy chỗ vệ sinh bồn chứa nước rồi, không ai dám đến, các cậu chịu khó một chút dọn sạch chỗ này, dọn xong tôi sẽ tìm người đến khử trùng, nếu không chẳng có ai dám dùng nước ở chỗ này nữa. Nói xong liền đi theo xe đưa xác đến nhà tang lễ để xử lý hậu sự.

Thế là một tay lão luyện dẫn theo một tay gà mờ là tôi, cả hai đi chân trần, để cánh tay trần, mỗi người cầm một cây chổi cán dài, bắt đầu vệ sinh bồn chứa nước, đây chính là lần đầu tôi tiếp xúc với việc dọn dẹp đặc thù! Bấy giờ nội tâm tôi đã gào thét, “Tại sao mình lại đến đây? Tại sao mình lại ở trong bồn chứa nước này? Nhà trường đâu có nói sẽ gặp những chuyện này đâu!”

Sau khi tốt nghiệp, tôi chính thức theo nghề dịch vụ mai táng, còn nhớ ngày nhận việc chính là sinh nhật của tôi. Khi ấy tôi nghĩ rất đơn giản, sinh nhật cũng là ngày đầu tiên mình bước ra xã hội, tôi phải xem đây là ngày đáng để kỷ niệm trong đời. Khi tôi nghĩ mình có thể kết thúc ngày làm việc đầu tiên một cách suôn sẻ thì nhân viên lễ nghi nhận được một đơn đặt và gọi tôi qua đó giúp đỡ.

Anh ta dẫn tôi đến một ngôi nhà, mở cửa ra, tôi nhìn thấy người quá cố nằm trên sàn phòng khách, mặt tiếp xúc thân mật với sàn. Chúng tôi cùng nhau lật người quá cố lại, nhìn thấy giò chui ra từ cơ mặt và trong răng, da mặt thì vẫn còn dính lại chỗ cũ. Sau khi chúng tôi đưa người quá cố vào túi đựng xác, nhân viên lễ nghi đưa cho tôi

một con dao cạo, bảo tôi cạy da mặt lên để thi thể đối phương được toàn vẹn.

Khi ấy tôi rất lơ ngơ, còn hỏi nhân viên lễ nghi nên làm thế nào. Anh ta chỉ đáp lại tôi một câu: “Nghĩ cách đi. Tôi đành cắn răng làm liều, cố sức cạy chỗ da mặt kia lên. Vừa cạy vừa nghĩ, “Hôm nay sinh nhật của mình mà, sao lại thế này, sao đen đui quá vậy?”. Tôi bỏ da mặt cạy được vào túi đựng xác trong tâm trạng chua xót và bất lực. Xúc cảm đó, tâm trạng đó, đến bây giờ đã mười năm trôi qua, tôi vẫn chưa quên được. Ngày sinh nhật cho tôi một trải nghiệm đáng nhớ như thế, món quà sinh nhật của tôi cũng đặc biệt quá!

...Theo như tôi biết...

Ngày đầu thực tập, ngày đầu bước ra xã hội, hai ngày mang ý nghĩa đặc biệt đều mang lại trải nghiệm đặc biệt “khó quên” cho tôi. Tôi cũng học được một điều: đừng để những ngày khó quên như thế dính dáng đến ngày sinh nhật, nếu không cảnh tượng hiện lên trước mắt như mới xảy ra hôm qua đã đành, quan trọng hơn là chúng đều sẽ hiện rõ mồn một trong ngày sinh nhật hằng năm dù không phải tất cả đều là hồi ức tốt đẹp. Vậy thì cần gì phải tôi luyện ý chí của bản thân vào ngày sinh nhật kia chứ?

TÔN TRỌNG

Tính chất công việc của tôi hơi đặc thù, nhưng suy cho cùng cũng là nghề dịch vụ. Nghề dịch vụ nhờ vào lòng nhiệt tình, song lòng nhiệt tình thường bị sự thiếu tôn trọng của khách hàng dập tắt.

Tôi sẽ chia sẻ một trường hợp có thật. Có một lần, vì trong nhà tỏa ra mùi hôi nồng nặc, hàng xóm cảm thấy bất thường, báo cảnh sát mới phát hiện người ở bên trong đã qua đời nhiều ngày. Con cái của người quá cố sau khi biết chuyện bèn liên hệ công ty mai táng để lo liệu chuyện tang lễ, công ty mai táng cũng thông báo với tôi, để tôi sắp xếp thời gian tiếp nhận công việc dọn dẹp phía sau. Trước khi tôi xuất phát, công ty mai táng lại gọi điện thoại nói tôi khoan hãy qua đó, thì ra gia đình người quá cố bất đồng ý kiến, tạm thời chưa muốn xử lý chuyện căn nhà, chủ thuê nhà cũng lo ngại lai lịch của gia đình, không thể ủy thác cho tôi xử lý, nên hy vọng sau khi thống nhất ý kiến với người nhà rồi mới để tôi tiến hành vệ sinh.

Một ngày, hai ngày, ba ngày trôi qua, tôi cũng dần quên mất chuyện này. Hai tuần sau, tôi chợt nhớ ra, gọi điện cho công ty mai táng hỏi thăm tình hình. Đối phương cho biết, gia đình vẫn đang “trao đổi ý kiến”, tuy họ cũng không ngừng nhắc nhở gia đình nên nhanh chóng xử lý hiện trường, nhưng không ai tán thành. Mấy hôm trước nhân viên phục vụ cũng đến tìm chủ thuê nhà, chủ thuê nhà cũng đành chấp nhận số phận trong bất lực. Mùi hôi trong nhà vẫn tiếp tục lan tỏa, nhưng vì một vài nguyên nhân nào đó mà hàng xóm đều không dám lên tiếng. Tóm lại, vẫn phải đợi thông báo từ gia đình thì công ty mai táng mới dám mời tôi đến xử lý hiện trường.

Thời gian dần trôi, đã hai mươi hai ngày qua đi kể từ khi nhận được thông báo đầu tiên. Đêm đó, công ty mai táng gọi điện thoại một lần nữa, mời tôi sáng sớm hôm sau đến hiện trường báo giá và tiến hành vệ sinh.

Hôm sau tôi đến hiện trường, đó là một căn nhà trệt, đứng từ ngoài cửa đã ngửi được mùi hôi thối bốc ra. Tôi thăm nghĩ, lần này tha hồ mà dọn dẹp rồi đây, kéo dài lâu như thế không xử lý, đến khi xử lý xong rồi, chủ nhà chắc cũng không thể cho thuê được nữa. Không lâu sau, một người đàn ông gầy gò đi về phía tôi, tôi quan sát

anh ta từ đầu đến chân, cảm thấy anh ta có “năng khiếu nghệ thuật” rất cao: Tóc đầu nhuộm vàng, miệng nhai trầu còn ngậm thêm điếu thuốc lá, cổ đeo sợi dây chuyền vàng, cổ tay mảnh khảnh đeo chiếc đồng hồ vàng lớn, mặc trên người chiếc áo phong sẫm màu không biết đã giặt bao nhiêu lần, cổ áo đã sờn (bên trên còn in bốn chữ màu trắng to tướng “Đấu Hồn Truyền Thừa”), thắt lưng của chiếc quần lửng treo một sợi xích (đây là... phong cách ngớ ngẩn của thời đại nào vậy), còn đi đôi dép lê màu xanh trắng (nghe nói Hermes cũng từng ra mắt kiểu dáng tương tự), chỗ cánh tay và hai chân không được quần áo che chắn thì đầy các hình ảnh “sặc sỡ”. Có người vẽ lên giấy, có người vẽ lên tường, còn anh ta lại vẽ lên cơ thể, tinh thần hi sinh vì nghệ thuật thế này thật đáng khâm phục.

Anh ta đứng trước mặt tôi rồi nói: “Nhân viên vệ sinh đúng không? Anh làm sạch chỗ bị bẩn bên trong bằng cách rẻ nhất, đừng để lại mùi hôi là được. Làm vậy bao nhiêu tiền?”

Tôi giải thích sơ quy trình làm việc và báo giá xong, nghe thấy đối phương trả lời: “Cái gì? *Bíp bip bip* (chỗ này tôi sẽ tắt tiếng)! Đắt vậy, đừng có lừa tôi, anh nghĩ tôi mới ra xã hội ngày đầu chắc? Anh nói bao nhiêu thứ trên trời dưới đất chẳng qua muốn kiếm tiền thôi, anh muốn làm thì giảm giá cho tôi! Tôi nói cho anh biết, anh muốn chặt chém làm tiền chứ gì, đừng tưởng tôi chưa tìm hiểu trước. Bạn tôi mở công ty vệ sinh đấy, cậu ta nói với tôi mấy cái này rất dễ xử lý, hoặc là anh giảm giá cho tôi, hoặc là đừng làm nữa, tôi gọi cậu ta tới làm”

Tôi từ tốn trả lời: “Xin lỗi, chỉ được mức giá này thôi. Nếu mấy tuần trước anh để tôi đến dọn dẹp có lẽ không đắt đến vậy, ban đầu là do các anh kéo dài thời gian, không phải vấn đề do tôi. Nếu anh quen công ty vệ sinh, có thể mời họ đến làm, tìm tôi để làm gì?”

Khách hàng: “Bíp bip bip* (lại tiếp tục chửi bậy)! Anh đang vênh váo chứ gì! Được! Bây giờ tôi sẽ gọi bạn tôi qua! Để cậu ta báo giá

là biết anh cắt cổ đến mức nào!” Nói đoạn, anh ta gọi điện thoại báo cho bạn mình đến, lời nói chứa đầy sự không đồng tình, bất mãn và phần nộ dành cho tôi.

Tôi chờ đợi (xem trò hay) trên tinh thần khiêm tốn học hỏi, ước chừng nửa tiếng sau, một chiếc xe tải chạy đến, sau khi đỗ xe xong, tài xế bước xuống. Quả nhiên vật hợp theo loài, cách ăn mặc không khác vị khách hàng kia là bao, tóc đầu đinh, miệng nhai trầu, quần đùi áo ngắn tay và dép lê, trên cánh tay cũng đầy những hình vẽ sặc sỡ.

Một người trong số đó trao đổi với khách hàng xong thì nói: “Đâu có đất đến thế? Cậu bị anh ta lừa rồi, đem rác ra vứt ở cột điện ngoài cửa là xong rồi, xe rác của đội vệ sinh sẽ dọn đi, tôi giúp cậu dọn dẹp, vẩy nước tẩy là không còn mùi gì nữa, cậu gọi tôi đến xử lý là được rồi, anh ta có thể chuyên nghiệp đến mức nào, chẳng qua muốn lừa tiền thôi!” Sau đó ngoảnh đầu nói với tôi: “Chàng trai trẻ, như vậy là không được đâu, làm ăn cần phải thành thật, cậu làm vậy sao lâu dài được?”

Khách hàng tiếp lời: “Anh xem bạn tôi kìa, mức giá người ta đưa ra chênh lệch với anh biết bao nhiêu! *Bíp bíp bíp!* Nếu không tại tôi có quen biết thì đã bị anh lừa rồi!”

Tôi khiêm tốn nói: “Thế thì xin lỗi, tôi không thể làm được, phiền anh để bạn mình xử lý vậy.”

Khách hàng giao số tiền đã thỏa thuận cho nhân viên của công ty vệ sinh được gọi đến sau. Đối phương lấy túi đựng rác, chổi, chổi lau từ trong xe ra, đồng thời tôi cũng mở thùng dụng cụ của mình, mặc quần áo bảo hộ vào, đeo mặt nạ, sau đó đứng yên tại chỗ. Khách hàng thấy khó hiểu, hỏi tôi: “Không giao cho anh làm nữa, không về đi còn đứng đó làm gì? Tôi cho anh biết nhé, không cần

phải khoe mẽ anh có những gì, dọn vệ sinh thôi mà, trang bị tốt cũng không có gì ghê gớm đâu!”

Tôi không trả lời, chỉ đứng yên tại chỗ nhìn. Khi đối phương ngậm điều thuốc lá, nghênh ngang mở cửa ra, nhìn thấy cảnh tượng bên trong chắc chắn anh ta sẽ không thể quên được trong thời gian ngắn.

Một bầy ruồi với số lượng lớn kèm theo mùi hôi thối bay ra cửa, đối phương lập tức đóng sầm cửa, quay đầu bỏ chạy thục mạng. Đám ruồi không dễ gì mới thoát ra ngoài được cũng không tầm thường, không chỉ bay lên người đối phương, một số chúng còn bay đến chào hỏi trên người khách hàng và tôi. Vì tôi đã võ trang đầy đủ nên không có cảm giác gì, nhưng khách hàng thì phát điên, không ngừng nhảy nhót, đập vỗ, xua tay.

Người của công ty vệ sinh nói: “Mẹ kiếp! Sao lắm ruồi vậy, thối thế này sao dùng được nữa! Tiền trả lại cho cậu, ca này tôi không làm được!” Dứt lời, anh ta trả tiền lại cho khách hàng, lập tức khởi động xe bỏ cửa chạy lấy người. Loáng cái chỉ còn nhìn thấy đèn sau xe nhỏ dần, cho đến khi biến mất khỏi phạm vi tầm nhìn của tôi.

Khách hàng thấy người bạn mình gọi đến đã lái xe bỏ đi, ngượng ngùng quay lại, chậm rãi nói với tôi: “Vậy giao cho anh xử lý đấy?” Tôi trả lời anh ta: “Xin lỗi, anh đã tổn thương tôi, anh không tôn trọng sự chuyên nghiệp của tôi, tôi nán lại đây chỉ muốn để anh hiểu một điều, tiền nào của nấy.”

Cuối cùng tôi có nhận ca này hay không? Câu trả lời là...

...Theo như tôi biết...

Tôi làm nghề dọn dẹp hiện trường án mạng, không chỉ cần có tinh thần phục vụ, còn cần có chuyên môn và nhiệt huyết cao độ khi chấp hành mỗi một vụ án đặc biệt. Song, không biết có phải do ảnh hưởng từ quan niệm mua bán của thời đại cũ hay không, người bình thường vẫn cho rằng kinh doanh liên quan đến ngành nghề mai táng có lợi nhuận rất lớn, có lúc tôi báo giá xong, có thể nhìn thấy “năm giai đoạn hấp hối” như Elisabeth Kubler Ross miêu tả trong ***Cái chết và quá trình chết***:

1. Chối bỏ: Không phải chứ, không thể đắt thế được!
2. Giận dữ: Anh coi tôi là mỏ vàng đấy à, ra mức giá này mà muốn tôi chấp nhận?
3. Mặc cả: Rẻ chút được không? Giảm giá đi mà! Sau này có cơ hội tôi sẽ giới thiệu khách cho anh, coi như kết giao bạn bè...
4. Buồn bã: Thôi nhin! Không ngờ lại tốn nhiều tiền đến thế, bỏ đi.
5. Chấp nhận: Được rồi, đành mời anh xử lý thôi.

Năm giai đoạn kể trên không phải nói đùa, mà là tình trạng thực tế tôi thường gặp trong quá trình làm việc từ khi làm dịch vụ mai táng cho đến dịch vụ dọn dẹp hiện tại. Mọi người thường hay nghĩ, nếu đã gặp chuyện như vậy, dẫu sao cũng phải ủy thác người chuyên nghiệp xử lý. Tuy nói là vậy, nhưng không phải đơn đặt hàng nào cũng có thể tiếp nhận một cách suôn sẻ (như trường hợp nhắc đến trong chương này).

Bỏ tiền ra sẽ mua được dịch vụ, nhưng nếu không nhận được sự tôn trọng tương xứng, chúng tôi cũng có quyền lựa chọn khách hàng.

LÀM KHÔNG CÔNG

Dọn dẹp hiện trường án mạng cần có chuyên môn, nhưng đây là công việc thử thách bản tính và lòng người.

Một hôm, tôi nhận được điện thoại ủy thác từ một người phụ nữ, giọng điệu không thân thiện lắm. Thật ra trong tình huống đặc biệt, đôi lúc khó kiểm soát được cảm xúc cũng là chuyện bình thường, nên khi đó tôi cũng không bận tâm đến thái độ của chị ta, nhưng những gì chị ta nói tôi rất khó chấp nhận, “Đơn vị dọn dẹp hiện trường án mạng đúng không? Các anh qua đây ngay đi, chỗ này cần các anh dọn dẹp, địa chỉ của tôi là số xx đường xx thành phố xx. Mong các anh đến trong vòng một tiếng đồng hồ, đừng để tôi đợi quá lâu.”

Cách nói chuyện như vậy khiến tôi nổi nóng ngay. Tôi nợ chị ta bao nhiêu tiền vậy? Sao chị ta có thể ra lệnh cho tôi kiểu đó. Khi ấy tôi không ngừng tự nhủ với mình, “Bình tĩnh, bình tĩnh, dù sao thì người nhà gặp phải chuyện như vậy, tâm trạng ít nhiều cũng cảm thấy không vui, thông cảm cho họ một chút”

Đang chuẩn bị hỏi đối phương tình hình cụ thể, “Xin hỏi..” Còn chưa dứt lời, đối phương đã đáp lại tôi bằng một tràng pháo liên thanh chói tai.

“Hỏi nhiều thế làm gì?”, “Anh cứ qua đây là được rồi”, “Anh kỳ lạ thật đấy, tôi gọi anh qua ngay, anh còn hỏi đông hỏi tây?”, “Nhanh lên, đừng lãng phí thời gian của tôi!”

Câu cuối cùng của đối phương gần như là hét lên, sau đó cúp máy. Tôi chỉ muốn xác nhận lại địa chỉ có đúng hay không thôi mà... “Nóng nảy quá đấy!” Tôi vừa bực vừa tức, uống một hớp nước, điều chỉnh lại nhịp thở để mình bình tĩnh lại, chỉ thiếu điều đem cả “Băng tâm chú^(*)” ra.

Để đến nơi trong thời gian đối phương “quy định”, tôi chuẩn bị sơ qua rồi lập tức lái xe đến đó. Theo địa chỉ đối phương cung cấp, tôi đến một khu chung cư, nhìn thấy người ủy thác đang đợi dưới lầu, là một người phụ nữ trung niên đeo mắt kính, thân hình mảnh mai, dáng dấp thấp bé, ăn mặc sang trọng. Khi nhìn thấy tôi, chị ta hé mở khuôn miệng môi đỏ răng trắng, đầu lưỡi di chuyển linh hoạt, âm thanh phát ra từ cổ họng:

“Sao chậm thế! Tôi đợi lâu lắm rồi đây, anh có biết thời gian của tôi rất quý báu không? Hôm nay là tôi mời anh đến, không phải anh mời tôi, còn bắt tôi đợi lâu như thế? Anh không biết thông cảm cho tôi khi gặp phải chuyện này tâm trạng rất tồi tệ sao?”

Một lần nữa, trong tiếng mắng chửi như pháo liên thanh, tôi không để gì mới bắt được cơ hội trả lời một câu: “Tôi đã đến trong thời gian chị quy định mà, tôi đến muộn ư?”

Chị ta nói: “Tôi mặc kệ, dù sao thì anh cũng đã làm chậm trễ thời gian của tôi, anh định giải quyết thế nào?”

“Thế thì, xem như tôi không đủ năng lực, không thể nhận được đơn ủy thác này của chị, tôi về đây.” Nói đoạn, tôi chuẩn bị ra về.

Chị ta lại nói: “Quay lại đây, ai bảo anh về hả? Tôi chỉ muốn dạy cho anh biết, thời gian của khách hàng rất quý báu, anh không hiểu cho nỗi khổ của tôi. Tôi chỉ tìm các anh là vì tin tưởng các anh, anh muốn vứt bỏ lòng tin của tôi dành cho các anh ư?”

Mấy lời này mà cũng nói ra được, trắng đen phải trái đều do chị ta nói hết, tôi cũng thật lòng nể phục.

Khi tôi và người ủy thác lên lầu, đến trước cửa nhà, chị ta nói: “Lúc đó bố tôi ngã ngay trong phòng khách, bên trong toàn là máu và giòi, tôi không dám vào. Khi anh vào trong, hãy vào phòng bếp

trước, lúc trước bố tôi từng nói đồ đạc quý giá đều giấu trong tủ bếp, anh lấy ra cho tôi kiểm tra trước.”

Nói xong, chị ta bắt đầu lấy di động ra gọi điện thoại. Khi tôi mở cửa vào trong nhà, cách một cánh cửa vẫn còn nghe được chị ta đang lớn tiếng nói chuyện điện thoại, lúc nói chuyện không ngừng than vãn và trách móc bằng tông giọng lạnh lót. Tôi nhìn sơ qua phòng khách, trên sàn có một vũng máu đỏ sẫm lớn, những con giòi màu trắng đang lúc nhúc trong máu. Tôi đi qua phòng khách vào trong bếp.

Tuy phòng bếp không phải nơi xảy ra chuyện, nhưng cũng không khác hơn là bao, chất bẩn và bao bì thực phẩm rơi vãi khắp sàn, chén bát bẩn chất trong bồn rửa, trên bếp và máy hút khói đều có vết dầu mỡ vàng đậm, trong xô nước không có gì che đậy chứa đầy thức ăn thừa lúc nhúc giòi, gián lớn gián nhỏ bò khắp sàn và bồn rửa, ruồi cũng không ngừng bay lượn. Cảnh tượng Utopia của “Thế giới đại đồng” đẹp biết mấy.

Tôi cố chịu đựng mùi hôi thối, bước trên sàn nhà đầy chất bẩn, dù đã rất cẩn thận nhưng thi thoảng vẫn nghe thấy tiếng “bộp, bộp”, là âm thanh trứng giòi và gián bị tôi giẫm phải chăng? Mỗi một tiếng đều là âm thanh của sinh mạng bị tôi hủy diệt nhỉ? Tôi không dám nhìn xuống dưới, tôi không muốn nhìn thấy chân tướng sự thật. Chỉ vài bước ngắn ngủi nhưng không hề dễ dàng, đúng là cất bước gian nan mà!

Khó khăn lắm mới đến trước bàn bếp, tôi mở tủ bếp phía trên ra, bên trong đựng đầy bánh canh, thức ăn khô, gia vị, mì ăn liền, và cả gián. Tôi dời những vật linh tinh đi nhưng không thấy vật quý giá nào.

Vì không thấy vật gì đáng giá, tôi bèn đóng tủ lại, ngồi xổm xuống để mở tủ dưới bàn bếp. Cánh cửa tủ vừa mở, lại thêm rất nhiều gián

chui ra, có vài con còn trèo lên cánh tay của tôi.

Tôi giật mình lùi về sau, hất gián ra khỏi tay mình, đợi tâm trạng bình tĩnh mới bắt đầu quay lại tìm xem bên trong có vật quý giá nào không. Tủ bếp bên dưới có một đồng bát đĩa, dao, còn có trứng gián, phân gián, phân chuột.

Cổ nhin cảm giác buồn nôn và khiếp sợ, tôi dời bát đĩa đi với tốc độ nhanh nhất, tìm kiếm kỹ càng một lúc thì thấy một chiếc túi khóa kéo dính đầy nước bẩn bên ngoài, bên trong có một xấp tiền mặt, còn có sổ tiết kiệm, con dấu và giấy tờ. Tôi chuyển đồ vật trong túi khóa kéo sang chiếc túi mới rồi đi vào phòng tắm, định rửa tay rồi giao đồ cho người ủy thác.

Khi đèn phòng tắm bật sáng, tôi trở mắt nhìn mức độ dơ bẩn nơi đây không kém gì phòng bếp. Bồn cầu đầy chất bài tiết, thùng rác đầy giấy vệ sinh đã qua sử dụng, quần áo bẩn chất đống trên sàn nhà bên cạnh, trong thùng nước còn ngâm quần áo, nước bên trong tỏa ra mùi hôi, bồn rửa tay đầy chất bẩn, đã không còn nhìn ra được màu sắc ban đầu, bên trong có rất nhiều tạp chất. Nhìn thấy tình cảnh này, tôi quyết định dùng chai xịt khử trùng mang theo bên mình xịt lên tay, rửa tạm trước, đợi lát nữa dọn dẹp xong rồi tính.

Kế tiếp, tôi đi ra cửa chính. Mở cửa ra, không thấy người ủy thác đâu, tôi bèn đi xuống tầng một ra bên ngoài. Người ủy thác vừa trông thấy tôi đã nhìn bằng ánh mắt đầy ghét bỏ, hỏi: “Làm gì mà lâu thế, đã tìm được đồ chưa?”

Tôi đưa túi đựng những vật quý giá mà mình tìm được giao cho chị ta. Chị ta nhận lấy chiếc túi với vẻ khinh miệt, kiểm tra sơ qua xong, hỏi tôi bằng giọng điệu nghi ngờ: “Sao ít tiền vậy? Anh không trộm đấy chứ?”

“Bộp!” Lần này chắc chắn không giẫm phải gì cả, mà là lý trí của tôi đã đứt rồi! Tôi lật hết toàn bộ túi trên người ra để chứng minh mình không lấy bất cứ tài sản gì, sau đó nói với chị ta: “Quy tắc cơ bản của công ty là không được lấy bất cứ tài sản quý giá nào, mong chị ăn nói tôn trọng một chút.”

Người ủy thác nghe xong có vẻ đã tin lời tôi nói. Khi tôi chuẩn bị báo giá cho hiện trường bên trong thì thấy chị ta cũng định xoay người rời đi. Tôi gọi người ủy thác lại, chị ta nói: “Tôi cất đồ vào trong xe trước, anh lên trước giúp tôi tìm kỹ lại lần nữa xem còn vật đáng giá nào khác không”

Tôi lên lầu lần nữa, tìm kiếm kỹ càng, chắc chắn không còn tài sản quan trọng nào khác, trở xuống lầu thì không thấy bóng dáng người ủy thác đâu.

Tôi gọi điện thoại cho người ủy thác, sau mười mấy hồi chuông chị ta mới bắt máy: “Nhà đó là bố tôi thuê, dọn dẹp thế nào, mất bao nhiêu tiền, anh tìm chủ nhà mà nói. Tôi cho anh ta số của anh rồi, đợi anh ta liên lạc với anh đi, chỗ tôi không còn việc gì cho anh làm nữa. Chi phí hôm nay anh đi mà tính với chủ nhà, không liên quan đến tôi. Nói xong chị ta cúp máy, tôi có gọi lại thì cuộc gọi cũng chỉ chuyển vào hộp thư thoại.

Cứ thế, chị ta bỏ đi mất. Cứ thế, tôi đã làm không công. Cứ thế, chị ta bỏ lại căn nhà đầy vết máu, chất bẩn và rác, bỏ lại một đống rắc rối cho chủ nhà, còn mình đem tài sản mà bố để lại bỏ đi mất.

...Theo như tôi biết...

Từ Học thuyết tính thiện của Mạnh Tử thời chiến quốc cho đến Chu Hi thời Nam Tống chủ trương “tính bản thiện”, thậm chí câu đầu tiên “Nhân chi sơ, tính bản thiện” trong Tam Tự Kinh đều nói

bản tính con người vốn lương thiện, luôn có một mặt hướng thiện. Tôi tin rằng lòng người đều lương thiện, tôi tin rằng khi gặp phải tình huống này, mọi người đều muốn nhanh chóng xử lý cho xong, nhưng lại quên mất câu thứ hai của Tam Tạng Kinh là “tính tương cận, tật tương viễn.” Bản tính tuy lương thiện, nhưng rồi theo thời gian trôi, trái tim cũng bị che mờ.

ÔNG CHỦ, CÓ THIẾU NGƯỜI KHÔNG?

Mọi người thường nói “tiền của người chết dễ kiếm nhất”, có thật vậy không? Tin rằng các anh lớn chị lớn trong ngành mai táng chắc chắn sẽ thật lòng nói: “Dễ kiếm? Anh đến mà kiếm thử xem, khó kiếm muốn chết” Công việc của tôi có thể nói là đặc thù nhất trong các công việc đặc thù, thường tạo cho người khác ảo giác “công việc này chắc chắn kiếm được rất nhiều tiền, mình cũng muốn thử xem”. Thế nên, từ khi thành lập công ty đến nay, gần như mỗi ngày đều có rất nhiều ứng viên không mời mà đến, dùng đủ mọi cách để tự tiến cử mình, tỉ như điện thoại, tin nhắn, trang Facebook, hộp thư điện tử, (tự ý) tìm đến tận nơi, hoặc móc nối quan hệ (bạn của bố của bạn học của bạn của anh họ tôi quen với anh, có thể cho tôi theo nghề này được không), có thể nói là đủ mọi chiêu trò.

Điều tôi thấy kì lạ nhất là, chẳng phải nên có thông báo tuyển dụng mới nhận hồ sơ ứng tuyển ư? Chúng tôi không hề chủ động tuyển nhân viên dọn dẹp hiện trường án mạng! Xin việc thì không nói làm gì, quan trọng là “phép lịch sự” cơ! Có lúc nhìn thấy thư hoặc tin nhắn cũng phải ngó ra, không biết nên khóc nên cười hay nên giận, nghĩ bụng: “Bây giờ cậu đang muốn tìm việc chứ đâu phải tôi van xin cậu đến làm việc đâu!”

Đáng ghét đáng giận nhất là tôi thường nhận được điện thoại hỏi về công việc “bắt kể thời gian”. Thông thường vừa bắt máy đối

phương đã nói ngay: “Xin hỏi lương tính như thế nào?”. Tôi nghĩ bụng, “Tính cái bíp, gọi đến hỏi thẳng tôi lương bao nhiêu, sao không *bíp bíp bíp*!” Những người cả chào hỏi cơ bản nhất và kính ngữ cũng không có, mở miệng đã hỏi ngay tiền, xem tôi là # \$ % ^ & * @ # \$ # & * !” Đương nhiên, những lời cần tắt tiếng chỉ có thể nghĩ thầm trong lòng, thực tế tôi chỉ có thể trả lời: “Chúng tôi không thiếu người, ngoài ra, gọi điện thoại bất kể thời gian nào là bất lịch sự lắm đấy, tôi chưa ngủ không có nghĩa tôi không cần nghỉ ngơi, biết không?”

Cũng có người hỏi thẳng: “Công việc này phải đi đâu để ứng tuyển vậy?”. Đang hỏi người qua đường A đấy à? Đã tìm đến hỏi tôi rồi còn dùng câu cú kỳ lạ thế này. Thậm chí có người còn hỏi: “Xin hỏi khi nào thì tôi có thể đến làm?”. Tôi rất muốn nói, “Ông anh à, hình như tôi còn chẳng quen biết anh, muốn làm việc đến vậy thì tôi có thể giới thiệu anh đến công trường xung quanh làm việc, phỏng vấn đơn giản nhận việc ngay lập tức, không cần đau đầu vì tìm không được việc nữa, có chỗ còn bao ở, cả vấn đề chỗ ở cũng được giải quyết luôn một thể.”

Cũng có người đánh cược cả cuộc đời để xin việc, “Chào anh, tôi đã xin nghỉ công việc hiện tại rồi, có thể đến quý công ty làm việc bất cứ lúc nào, vậy công ty có cung cấp chỗ ở không? Nếu không thì có trợ cấp thuê nhà hay không?” (Xin hỏi tôi đã tuyển dụng anh chưa?)

Cũng có một số ứng viên kiêu ông bà nội người ta, “Nghe nói công việc của các anh rất dễ kiếm tiền, tôi muốn làm nghề này nhưng không làm việc vào buổi tối, nếu ở tỉnh ngoài phải đến chờ tôi qua đó.” Xin hỏi ông, xin hỏi bà, cháu còn phải đưa đón ông bà lúc đi làm khi tan sở, ngày ba bữa cơm chuẩn bị đầy đủ, khát nước phải rót trà cho ông bà, mệt thì đấm bóp cho ông bà, đúng không? Nếu mệt thì không đến cũng không sao, nhưng lương vẫn phải trả đầy đủ. (Trong lòng đã trợn trắng mắt vô số lần, dờ khóc dờ cười biết mấy!)

Cũng có người vô cùng tự tin, “Tôi muốn theo nghề của các anh, nói cho anh biết, không nhận tôi làm nhân viên là tổn thất của anh” Vừa mở miệng đã nói như vậy, tôi nghĩ nhận anh rồi có thể mới là sai lầm lớn nhất trong cuộc đời tôi.

Nội dung kể trên cũng xem như thường gặp, một số trường hợp tiếp theo mới đặc biệt.

Trường hợp 1

Từng có người gửi tin nhắn riêng cho tôi nói: “Xin chào, bản thân tôi cũng từng làm dịch vụ mai táng, sau khi nghe nói về công việc dọn dẹp hiện trường án mạng thì tôi thấy rất hứng thú, nên tôi muốn làm công việc dọn dẹp hiện trường án mạng. Tôi có thể thực tập không lương trước cũng không sao, mong hãy cho tôi cơ hội.”

Bấy giờ tôi không nghĩ ngợi nhiều, trả lời anh ta: “Công việc này tuy có liên quan đến dịch vụ mai táng, nhưng không giống nhau lắm, nếu anh muốn thực tập, chúng tôi vẫn sẽ trợ cấp chút ít cho anh.”

Không ngờ đối phương lại nói: “Tốt quá, xin hỏi trợ cấp chi phí đi lại mỗi một lần có được bốn mươi nghìn(*) không?”

Bốn mươi nghìn?! Vậy mà anh cũng nói ra được! Anh tưởng mỗi lần dọn dẹp hiện trường chúng tôi thu một triệu chắc? Hay nghĩ lương tháng của tôi là ba, năm triệu? Nếu dễ kiếm như vậy thật, anh muốn đến thực tập có lẽ sẽ phải xếp hàng từ từ.

Trường hợp 2

Một hôm, tôi vừa đến công ty, ngồi xuống chuẩn bị ăn sáng thì thấy một thanh niên đi vào. Tôi đứng dậy chào hỏi, người đó vừa nhìn thấy tôi đã nói: “Xin hỏi người phụ trách dọn dẹp hiện trường án mạng của các anh có ở đây không? Tôi có hẹn với anh ta.”

Tôi ngẫm nghĩ, anh ta là ai vậy? Hôm nay tôi có hẹn ai ư? Bèn hỏi: “Xin hỏi anh có việc gì?”

Anh ta cao giọng nói với tôi: “Tôi có chuyện quan trọng cần nói với anh ta, đừng hỏi nhiều vậy, đi gọi anh ta đến đây”

Tôi đành nói với người lạ tự nhận “có hẹn” với mình: “Tôi chính là người phụ trách dọn dẹp hiện trường án mạng, xin hỏi anh tìm tôi có việc gì?”

Khi thanh niên phát hiện người “có hẹn” với anh ta đang đứng ngay trước mặt thì không có bất cứ phản ứng gì, chỉ nói: “Là anh à, sao anh không nói sớm.”

Tôi thầm nghĩ, “Ông anh đến đây để gây chuyện đấy à?” Nhưng vẫn điềm tĩnh nói với anh ta: “Lúc này tôi đã trả lời anh rồi còn gì? Xin hỏi anh có việc gì?”

Không ngờ, ngay sau đó anh ta lại thốt ra những lời đáng kinh ngạc hơn: “Tôi thấy ở trên mạng các anh đang làm dịch vụ dọn dẹp hiện trường án mạng, tôi dự định làm công việc này, hôm nay tôi đến để ứng tuyển.”

Cậu thanh niên này nghĩ mình là ông chủ hay là người tìm việc thế? Tôi nói với anh ta: “Xin lỗi, hiện tại chúng tôi chưa có dự định tuyển người. Nếu anh muốn, có thể để lại thông tin cơ bản, nếu thiếu người tôi sẽ cho người thông báo với anh.”

Nghe tôi nói xong, anh ta bắt đầu thốt ra những lời khó tin: “Tôi nói cho anh biết, nếu anh không tuyển tôi thì tôi sẽ tự mở một công ty để cạnh tranh với anh, đến lúc đó anh gọi tôi quay lại cũng không kịp nữa đâu.”

Ừm... Tôi xác nhận mình đã gặp được người kỳ quái rồi, đành phát huy lòng nhẫn nại và nhân ái của mình nói với anh ta: “Cậu bạn

trẻ, ở đây không thiếu người, nếu muốn tìm việc, đợi tốt nghiệp cấp ba không có dự định học lên tiếp thì lại đến đây, chú sẽ xem xét có tuyển cháu hay không” Nói xong tôi ngồi xuống tiếp tục ăn sáng.

Có lẽ những lời tôi nói đã làm anh ta cảm động chẳng? Anh ta đỏ bừng mặt nói: “Nếu anh không tuyển dụng tôi, tôi sẽ ở lì chỗ này không đi, xem anh làm thế nào. Quả là một đứa trẻ giàu nghị lực, tiếc thay, đây chỉ là một ngôi miếu nhỏ, sao chứa được vị Phật lớn? Tôi đành nói với anh ta: “Không đi à? Thế thì tôi đành gọi bác cảnh sát đến bắt anh thôi”

Anh ta gào lên: “Mẹ kiếp! Có tin tôi đánh anh không!”. Tôi đầy bất lực nói: “Tin chứ, nhưng tôi rất chắc chắn anh đánh không lại tôi”. Lời tôi vừa nói xong, đổi lại là sự im lặng trong giây lát. Kế tiếp, anh ta phá vỡ cục diện, không ra tay mà xoay người rảo bước bỏ về.

Chuyện gì thế này? Do thế giới đã thay đổi hay là tôi đã già?

Trường hợp 3

Sau đây là nội dung một lá thư điện tử tự giới thiệu mình: “Xin chào, tôi là xxx, hiện ba mươi một tuổi, xin hỏi quý công ty có thiếu người không? Tôi từng công tác trong ngành vệ sinh nhiều năm, có kinh nghiệm nhất định ở phương diện dọn dẹp vệ sinh, tin rằng có thể đảm nhận công việc này.”

Đọc thư xong, tôi trầm nghĩ, cuối cùng cũng có người bình thường đến xin việc. Từng công tác trong ngành vệ sinh, hơn nữa có vẻ lịch sự hơn những người trước đó nhiều, nên tôi đã trả lời anh ta, hẹn tuần sau gặp mặt trao đổi chi tiết.

Đến thời gian hẹn, tôi gặp ứng viên đó, vừa bắt đầu chúng tôi đã trò chuyện rất vui vẻ, đối phương nói năng rõ ràng, cũng nho nhã lịch sự, trả lời câu hỏi rất có chính kiến. Khi chúng tôi chuẩn bị trao

đổi chi tiết hơn về công việc, muốn nghe thử anh ta có yêu cầu như thế nào, lời anh ta nói bỗng chốc như một thau nước lạnh tạt vào tôi.

“Chuyện đó... Tôi chỉ có một yêu cầu nhỏ, vì tôi sợ nhìn thấy máu, thế nên có thể giao các ca không có máu cho tôi làm không? Hoặc các anh xử lý xong vết máu rồi tôi mới vào...”

Thật sự là cạn lời. Sợ thì còn đến đây làm gì? Làm nhân viên vệ sinh bình thường là được rồi! Đợi chúng tôi dọn dẹp xong vết máu rồi mới vào? Thôi thì đừng có đến! Lẽ nào không biết công việc này của chúng tôi phải tiếp xúc với nước xác và vết máu ư? Hay nghĩ chúng tôi vào trong quét nhà là xong? Có tìm hiểu qua thật không vậy? Có hiểu “dọn dẹp hiện trường án mạng” là làm gì thật không vậy? Đối với người không hiểu rõ tình hình như thế, tôi cũng đành nhẫn nhịn từ chối.

Những ứng viên xin việc kỳ lạ thú vị như vậy, có thể “vô tiền”, nhưng tôi chắc chắn sẽ không “khoáng hậu”, biết đâu trong tương lai không xa sẽ còn gặp được ứng viên “đặc biệt” hơn.

Ngoài những người xin việc kỳ lạ này ra, tôi cũng gặp một số đơn vị truyền thông muốn phỏng vấn tôi. Có một người gọi điện thoại đến nói câu đầu tiên đã khiến tôi tự nhủ thầm trong bụng, “Năm xưa anh trở thành phóng viên bằng cách nào vậy?”

Vừa vào anh ta đã nói: “Tòa soạn xx chúng tôi muốn đến phỏng vấn anh.”

Tôi đầy thắc mắc: “Xin hỏi anh là ai? Tôi có hẹn với anh ư?”

Anh ta không trả lời câu hỏi của tôi mà chỉ mãi nói phần mình: “Tôi đã đọc qua bài viết của anh đăng trên mạng, muốn đến phỏng vấn, không biết có thể cung cấp cho chúng tôi một số ảnh chụp khi làm

việc mà gia đình người quá cố cũng có mặt không, như vậy sẽ gây được sự chú ý hơn.

Thấy nhà hàng xóm bị cháy, anh ở bên cạnh lại xách ghế đầu, bia và gà rán chuẩn bị xem trò hay, cái thái độ này khiến tôi giận sôi máu. Tôi trả lời anh ta: “Không có hứng thú, cảm ơn.”

Nào ngờ, tay phóng viên vẫn không từ bỏ: “Không sao, tôi cho anh thời gian suy nghĩ, lát nữa tôi sẽ gọi lại cho anh. Dứt lời liền cúp máy. Tôi trực tiếp chặn số điện thoại gọi đến, thái độ và giọng điệu như vậy mà muốn người ta nhận lời để anh phỏng vấn, người khác thế nào tôi không biết, nhưng tôi không thể nào chấp nhận được.

...Theo như tôi biết...

Dọn dẹp sạch sẽ hiện trường, khử đi mùi hôi đáng sợ là công việc cơ bản của người dọn dẹp hiện trường án mạng, quan trọng hơn là phải biết xoa dịu nỗi đau của người ủy thác, cho họ sự giúp đỡ và khích lệ kịp thời. Do đó, tôi nghĩ muốn trở thành một người dọn dẹp hiện trường án mạng thật sự, bất luận nhân phẩm, phép lịch sự hay năng lực đều rất quan trọng, đương nhiên, đối nhân xử thế cũng vậy.

NHÀ RÁC

Công việc của chúng tôi không chỉ là dọn dẹp hiện trường án mạng, có lúc còn nhận ủy thác của khách hàng, hỗ trợ dọn dẹp nhà rác.

Nhà rác, đúng như tên gọi, đó là trong nhà chất đầy đồ đạc linh tinh, rác thải mà không ngăn nắp, cộng thêm không nở vứt đi, tích

lũy trong vô thức, gây nên hiện tượng rác chất đầy trong nhà, có lẽ đây cũng là biểu hiện của chứng “rối loạn tích trữ”. Theo thống kê, ở Đài Loan có ít nhất hàng triệu người phải chịu khổ vì chứng “rối loạn tích trữ”, xã hội càng già hóa, tình trạng này càng thường gặp. Nhà trở thành nhà rác, không chỉ hoàn cảnh trong nhà bừa bộn, còn ảnh hưởng đến hàng xóm xung quanh, gây ra vấn đề vệ sinh và khó chạy thoát nếu gặp hỏa hoạn, hình thành mối lo về an toàn cộng đồng.

Song, kể ra cũng hơi buồn cười (hoặc bất lực), tôi cũng từng tạo ra nhà rác.

Nhớ khi công ty vừa thành lập, do là công ty khởi nghiệp, kinh phí có hạn, việc gì cũng phải tự mình làm, cộng thêm tính chất công việc tương đối đặc thù, không tiện tuyên truyền quảng cáo với bên ngoài nên giai đoạn đầu, mỗi ngày đều phải nhìn tiền không ngừng chi ra mà không thu vào được, chỉ ngày càng mệt mỏi và áp lực tăng liên tục...

Khoảng thời gian đó, ngày nào về đến nhà tôi cũng lười dọn dẹp nhà cửa, đồ đạc thường vứt đó không quan tâm đến, tắm rửa xong nằm xuống ngủ ngay. Bất tri bất giác, trong nhà dần dần chất đầy rác thải và đồ đạc linh tinh, quần áo phơi khô chất trên giường, buổi tối đi ngủ chỉ đẩy đồng quần áo sang một bên, khi muốn mặc thì lấy từ đồng quần áo kia ra, có khi nhìn thấy giấy vụn rơi xuống đất cũng lười nhặt lên, nghĩ rằng lát nữa rồi nhặt là được. Kết quả nhiều ngày qua đi, giấy vụn vẫn nằm nguyên trên sàn...

Cho đến một hôm, tôi nhận ra đồ đạc linh tinh trong nhà đã làm nước không thoát được, sàn nhà cũng chỉ còn lại một lối đi nhỏ hẹp. Căn phòng đã bị tôi nhét đầy đồ đạc, trên bàn đầy túi rác, hóa đơn và chai nước, quần áo chất thành núi trên giường, cả căn nhà bừa bộn khôn tả.

Khi ấy tôi nghĩ, tôi kinh doanh công ty dọn dẹp vệ sinh, nhưng nhà cửa lại bừa bộn thế này mà xem được ư?

Thế là tôi quyết định bắt tay vào việc. Mất ba, bốn ngày dọn dẹp sạch sẽ nhà cửa, đồng thời nhắc nhở bản thân không được để nhà tích tụ nhiều rác như thế nữa. Nhưng khi có áp lực, tôi lại bắt đầu tích tụ đồ trong nhà. Và rồi, quá trình tích tụ và dọn dẹp cứ không ngừng lặp lại.

Thật ra rất nhiều đồ đạc trong nhà đã mất đi tính thực dụng từ lâu, nếu muốn thay đổi tình trạng tích trữ, cái nên đổi mặt là nội tâm của bản thân mình, cái muốn tích trữ không phải đồ đạc mà là “câu chuyện tình cảm” gắn liền với món đồ đó. Hầu hết mọi người đều vì áy náy “không nỡ vứt đồ cũ” nên cảm thấy lo lắng, áp lực và buồn bã đối với quá trình “vứt bỏ”. Có lẽ nên bắt đầu từ việc học “buông bỏ”, thử từ biệt đồ đạc tích trữ, buông bỏ gánh nặng quá nặng nề trong đời mới tìm lại được không gian mới cho sự sống.

Tôi từng xử lý rất nhiều nhà rác, tình trạng tích trữ trong nhà có thể nói là kiểu gì cũng có. Trong quá trình dọn dẹp, thường gặp tình trạng có những món đồ chủ nhà không nỡ vứt bỏ, hoặc vứt đi rồi lại nhặt về, thậm chí chủ nhà còn khóc nức nở vì phải chia xa món đồ bị vứt.

Có lần khi dọn dẹp nhà rác, theo hàng xóm kể lại, sau khi bạn đời mất, cuộc sống của bác chủ nhà mất đi trọng tâm, hôm nào thời tiết đẹp, tình trạng sức khỏe cho phép, bác lại ra ngoài mua sắm. Bác mắc chứng nghiện mua sắm nhẹ, nhìn thấy món nào thích là mua không ngừng.

Do con cái của bác đều đã lập gia đình nên bác không sống chung với họ, lần nào họp mặt gia đình cũng chọn dùng bữa ở ngoài. Cho đến một hôm, bác bị bệnh phải nằm viện, con cái đưa bác xuất viện

về nhà mới phát hiện nhà của bố mình chất đầy đồ đạc, bèn ủy thác cho chúng tôi xử lý.

Bác chủ nhà thích mua những món đồ giống nhau, phòng khách chất đầy đồ đạc, không có lấy một lối đi. Ngay trong phòng khách đã có bốn chiếc lò vi sóng, sáu cái bếp nướng, thức ăn trong lò vi sóng để quá lâu không lấy ra đã nổi mốc sinh giòi, bên trong đã hình thành một “hệ sinh thái”.

Bàn ăn cũng đầy hộp cơm và thức ăn thừa đã sinh giòi, vì có quá nhiều đồ đạc, có lúc thức ăn cũng bị đồ đạc lấp đi, vô cùng hôi thối. Khi dọn dẹp căn nhà, tôi còn phát hiện ra có hơn bốn trăm con dao gọt trái cây cùng loại cùng nhãn hiệu. Trong tủ bếp và dưới sàn nhà cũng có dụng cụ ăn và chai lọ đủ kiểu, trong phòng chất đầy những món đồ khác nhau. Nơi duy nhất tương đối “sạch sẽ” là chiếc giường của bác.

Khi dọn dẹp, tôi còn phát hiện rất nhiều đồ mua về chưa được sử dụng. Để không lãng phí, chúng tôi thỏa thuận với người ủy thác sau khi sắp xếp xong sẽ quyên góp cho tổ chức từ thiện. Cuối cùng, chúng tôi cũng hoàn tất việc dọn dẹp đồ đạc, đồng thời vệ sinh căn nhà và trả lại căn nhà như ban đầu cho bác.

...Theo như tôi biết...

Chứng nghiện mua sắm của bác có thể là biểu hiện của sự cô đơn. Chỉ có cảm giác thỏa mãn và thành tựu ngắn ngủi khi mua sắm mới có thể lấp đầy nội tâm trống trải của bác. Hãy dành chút thời gian bầu bạn với người nhà, họ cần sự quan tâm được tích lũy từng ngày, chứ không phải tích trữ hết món đồ này đến món đồ khác trong nhà mà không dùng đến.

BÀI HỌC XÃ HỘI CỦA ANH GIANG HỒ

Có lần, tôi và nhân viên vận chuyển thi thể đến một hiện trường để nhận thi thể. Địa điểm là một căn hộ ở ghép trong tòa chung cư, căn nhà vốn chỉ hơn hai mươi mét vuông, được chia một cách khéo léo, ngăn ra năm căn phòng trong không gian có hạn, tỷ lệ hoàn vốn được phát huy đến mức tối đa.

Đằng sau nhà là máy giặt và bồn rửa tay, người quá cố sống tại căn phòng thứ tư, từ cửa chính có thể nhìn thấy ngay căn phòng đó với cánh cửa đang khép hờ. Do góc độ và tầm nhìn, tôi chỉ thấy được một phần giường, cạnh giường dường như có một người đang khuyu gối trong tư thế khom lưng nằm bò, trông giống như đang quỳ bên cạnh người quá cố. Bất giờ tôi nghĩ, bên trong nặng mùi như thế sao vẫn có người thân chịu ở bên trong.

Tôi định vào phòng khuyên can, khi đến gần mới phát hiện đang quỳ ở đó không phải người thân, mà là thi thể! Vì một số nguyên nhân nào đó mà người quá cố quỳ trên sàn, nửa người trên bị kẹt ở khe hở giữa giường và bàn sách bên cạnh, chết đi như thế, thời gian trôi qua xuất hiện hiện tượng thi thể trương phình^(*), cơ thể bị kẹt chết trong khe hở.

Căn phòng khoảng bốn, năm mét vuông, trên sàn nhà chảy đầy máu đỏ thẫm, phòng không có cửa sổ, mùi hôi thối không có chỗ thoát không ngừng tràn ra qua khe cửa. Tôi nín thở, dời bàn sách đi để lấy không gian, sau đó lật thi thể lại, đặt nằm thẳng trên giường.

Sau khi chuyển thi thể vào túi đựng xác, chúng tôi đưa ra hành lang trước, chòng thêm một túi đựng xác khác vào, rồi chuẩn bị rời đi. Nhưng khi vừa bước xuống vài bậc thang thì tôi nhìn thấy một cô gái xách hộp cơm đi lên lầu. Tôi vội nói với cô ta: “Xin lỗi, phiền cô tạm tránh đi một chút”

Không biết cô ta điềm tĩnh quá mức hay đã sợ đến ngớ ngẩn, mặt lạnh như tiền không có chút cảm xúc nào, chỉ buông một câu: “Tôi cần lên lầu, các anh chặn ở đây thì tôi lên thế nào.”

Lúc này nhân viên vận chuyển xác ở phía sau nói: “Xin lỗi cô, chúng tôi đang vận chuyển xác, sợ ảnh hưởng đến cô, phiền cô tạm tránh đi một lát”

Không ngờ cô ta lại không mảy may quan tâm mà nói: “Nhà tôi ở ngay tầng trên, anh không cho tôi lên lầu, tôi về nhà ăn cơm kiểu gì?”

Nghe xong, hai chúng tôi nhìn nhau không biết nên trả lời thế nào. Cứ tiếp tục giằng co như thế cũng không phải cách, dù sao thì chúng tôi cũng đang khiêng thi thể còn đang tỏa ra mùi hôi và có máu. Thế là chúng tôi đành quay lại, chuyển tiến lên sang lùi lại, lấy lùi làm tiến, khiêng thi thể trở vào trong nhà...

Thế là chúng tôi khiêng thi thể lùi vào trong. Đứng ở cửa, tôi nhìn thấy cô gái kia chậm rãi đi lên, sau đó cô ta đi vào, đến gần ba người chúng tôi (tôi, nhân viên vận chuyển, thi thể)! Chúng tôi đành lùi tiếp về phía sau. Kế đó, chuyện vô cùng kỳ lạ đã xảy ra! Cô ta lấy chìa khóa, mở cửa căn phòng đầu tiên, liếc nhìn chúng tôi rồi đi vào phòng, khóa cửa lại...

“Cô ta sống ở đây?”, “Là bạn cùng nhà với người quá cố?”, “Cô ta không biết chúng tôi đang khiêng thi thể ư?”, “Ở đây rất hôi thối kia mà!”, “Cô ta không ngại thấy ư?”, “Sao cô ta không sợ vậy?”, “Người bình thường gặp tình huống này phải bỏ chạy chứ nhỉ!”, “Như thế này mà cô ta nuốt trôi được hộp cơm kia sao?”

Trong vài giây ngắn ngủi, hàng loạt dấu chấm than và dấu chấm hỏi không ngừng xuất hiện trong đầu tôi. Chuyện gì thế này, tại sao xảy ra chuyện như vậy mà cô ta vẫn bình tĩnh đến thế, chẳng lẽ như

người ta thường nói, “không liên quan đến mình thì sẽ không quan tâm” ư? Hay là cô ta bị sợ đến ngớ người rồi? Tôi nghĩ là về sau, vì dẫu có không quan tâm thế nào, tình cảnh đó cũng không phải chỉ cần đóng cửa lại, bật ti vi lên là có thể quên được. Thêm nữa, mùi hôi đó không phải chỉ cần một cánh cửa là có thể cản lại.

Sau chút trắc trở nhỏ đó, chúng tôi vẫn đưa thi thể lên xe một cách suôn sẻ. Quá trình vận chuyển sau đó không kể tiếp ở đây nữa.

Nhiều ngày sau, tôi nhận được thông báo có thể đến dọn dẹp căn phòng kia, vì thế tôi và gia đình người quá cố gặp nhau trước để bàn về công việc tiếp theo. Khi ấy đã gần giữa trưa, gia đình người quá cố chuẩn bị bữa trưa cho tôi, đó là cơm thịt hầm. Chúng tôi vừa ăn vừa trao đổi, mọi chuyện không có gì đặc biệt, cho đến khi anh ta nói: “Ấy! Tôi không nên cho anh ăn món này mới phải, nghĩ đến cảnh tượng kia tôi liền thấy buồn nôn, nhìn bát cơm này giống hệt như chất nôn, liệu có ảnh hưởng đến anh không?”

Tôi thản nhiên nói: “Không đâu, cơm thịt hầm này rất ngon, cảm ơn. (Nhưng trong lòng lại nghĩ, anh không nói thì đâu có chuyện gì?) Ăn xong cơm và trao đổi xong, tôi hẹn thời gian quay lại hiện trường, ở dưới lầu đợi một lúc mới thấy chủ nhà ngậm điếu thuốc lá thông dong bước đến. Chủ nhà cao to vạm vỡ, cắt đầu đinh, mặc áo phông ngắn tay, những chỗ cơ thể không được quần áo che chắn đều có hình xăm, trên cánh tay còn có một vết sẹo rất sâu (chắc là vết dao), trông rất dữ dằn.

Anh ta mở cửa cùng tôi đi lên lầu, chỉ một đoạn đường ngắn đã nghe anh ta chửi mắng liên tục, không ngừng than vãn gặp phải chuyện thế này, khách thuê nhà đã bỏ chạy hết, sau này làm sao cho người khác thuê được nữa.

Tôi tò mò hỏi chủ nhà: “Cô gái ở căn phòng thứ nhất thì sao? Chẳng phải vẫn ở đó à? Lần trước tôi nhìn thấy cô ta vào phòng,

bây giờ sao rồi?”

Chủ nhà đáp: “Cô gái trông kỳ lạ đó à? Đêm xảy ra chuyện, bố cô ta đã đến đón cô ta đi, hình như sợ tới ngó cả người rồi, người bình thường làm sao mà như thế được.”

Nói thật, nghe chủ nhà nói vậy tôi lại thở phào nhẹ nhõm, không phải thấy may mắn vì cô gái đó đã dọn đi, mà vì chủ nhà không nói rằng: “Cái gì? Phòng đầu tiên có người ở sao? Anh nhìn nhầm rồi chẳng?”

Khi chúng tôi lên đến nơi, chủ nhà lấy thêm một điều thuốc lá ra, mở cửa sắt, mở lớp cửa gỗ thứ hai rồi bảo: “Đâu có thối đến thế? Tôi nói chứ mấy người này chưa ra xã hội chưa trải sự đời, mùi này thì có là gì chứ?”, “Không cần đeo khẩu trang đâu, mùi thuốc lá đủ át rồi, anh chưa từng trải nên mới thế, như tôi đây này, từng trải nhiều rồi, chẳng sợ mấy thứ này”, “Tôi nói anh nghe, chỗ này khó xử lý cỡ nào? Đừng tưởng đây là ngày đầu tôi ra xã hội, mấy cái này đâu có gì khó khăn? Vừa xảy ra chuyện mấy khách thuê nhà kia đã bỏ chạy sạch sẽ, đúng là chuyện bé xé ra to!”

Tôi im lặng nghe anh giảng hồ không ngừng nói xã hội này xã hội nọ, thầm nghĩ mình là người chưa ra xã hội kiểu nào? Cho dù chưa ra xã hội, tiểu học cũng có học môn xã hội mà, cấp ba tôi còn ở trong câu lạc bộ xã hội nữa kìa! Tôi lặng lẽ nhìn anh ta đi về phía căn phòng xảy ra chuyện, nhìn anh ta vịn tay nắm cửa, mở cửa, chuẩn bị bước vào bên trong...

Giây phút ấy, tất cả động tác đều dừng lại, thời gian như ngừng trôi. Giây phút ấy là thời khắc vĩ đại, là thời khắc “chứng kiến kỳ tích”, đàn em đứng bên cạnh anh ta là tôi đây nhìn thấy anh giang hồ từng trải qua sóng to gió lớn, từng trải cuộc đời, giờ đây đã lĩnh ngộ chân lý “đại ẩn ẩn chốn thành thị, tiểu ẩn ẩn nơi thôn dã” nên âm thầm trở thành ông chủ cho thuê nhà, đang tròn xoe hai mắt,

miệng bắt giác mở lớn, điều thuốc rơi tự do xuống sàn. Điều thuốc lá màu trắng kia vẫn còn đang cháy, sau khi bị thấm máu dưới sàn thì giấy gói thuốc màu trắng từ từ chuyển thành màu đỏ rồi thành màu đen.

Một tiếng “xì” vang lên, thuốc đã tắt, đồng thời cũng dập tắt lòng tự tin của anh giang hồ. Quá trình này chỉ ngắn ngủi trong một chốc, kế tiếp, anh ta đẩy tôi ra, chạy như bay đến chỗ bồn rửa tay ở sau nhà và bắt đầu nôn mửa. Sau đó tôi nghe anh ta gào lên; “Mẹ kiếp, sao mà thối đến thế chứ.” Tôi đóng cửa phòng lại, đến chỗ bồn rửa tay nhìn lướt qua, suýt chút nữa cũng chen chúc bên bồn rửa tay để cùng nôn với anh ta rồi.

Tôi đành nhìn sang vách tường bên cạnh, nói với anh ta: “Để tôi xử lý là được rồi, chỗ anh nôn tôi cũng dọn dẹp luôn một thể, hay là anh về nghỉ ngơi trước đi?”

Đưa chủ nhà xuống lầu xong, tôi bắt đầu công việc dọn dẹp. Không hổ danh giang hồ từng trải, cả dáng vẻ khi nôn cũng hào sảng đến thế, từng trải đến thế. Kể ra thì tôi đã gặp được rất nhiều người và những việc đặc biệt trong căn nhà này, mở mang không ít kiến thức, học phần đại học môn xã hội của tôi chắc cũng được cộng thêm hai điểm nhỉ?

...Theo như tôi biết...

Thường có người khi tự giới thiệu mình trên mạng, phần học lực hay viết “Khoa xã hội đại học xã hội”, “Khoa đối nhân xử thế đại học xã hội”. Sau khi đi làm, câu nói thường xuyên tôi được nghe nhất là: “Anh tưởng tôi chưa ra xã hội đấy à?”, “Chuyện này có gì khó xử lý đâu, anh tưởng mới ngày đầu tôi ra xã hội chắc?”, “Chuyện giang hồ, để người giang hồ giải quyết”

Tôi không có ý xem thường những lời nói này, nhưng có lúc những lời này được thốt ra từ miệng người vừa ngậm thuốc lá vừa nhồm nhoàm nhai trầu, ăn mặc xuề xòa, cộng thêm trên cánh tay, trên lưng, ngực và cẳng chân có “tranh vẽ cơ thể vĩnh hằng” hoặc trên người có một vài “vết cắt nghệ thuật” do dao búa, sẽ có tác dụng tăng thêm tính rắn đẽ. Song, “làm một nghề, kính một nghề”, bất luận từng trải bao nhiêu, giữ được tinh thần khiêm tốn, chắc chắn sẽ không thiệt thòi.

SUY BỤNG TA RA BỤNG NGƯỜI

Có một lần, do khoảng cách địa lý, tôi nhờ người bạn ở miền Nam giúp kiểm tra hiện trường trước, sau khi thỏa thuận xong chi phí và thời gian làm việc với người ủy thác, tôi mới lái xe xuôi xuống phía Nam, đến nơi xảy ra chuyện.

Giữa trời nắng gắt, chúng tôi đến miền Nam Đài Loan với tinh thần niềm nở. Vừa đặt chân đến thành phố này, âm thanh “phát tài” đã không ngừng văng vẳng bên tai... Thời tiết tuy rất nóng, nhưng sau khi gặp người ủy thác nói chưa được vài câu, lòng tôi đã nguội đi hơn nửa, huyết áp cũng nhanh chóng tăng vọt lên một trăm độ!

Người ủy thác nói: “Tôi tin tưởng các anh đủ chuyên nghiệp nên mới mời các anh đến xử lý, các anh đường xá xa xôi đến đây, chi phí chúng ta đã thỏa thuận trước đó nếu có thể rẻ hơn chút ít, tôi sẽ ủy thác cho các anh làm.”

Tôi nghe xong bèn quay sang nói với đồng nghiệp: “Thu dọn đồ đạc, cất trang bị lên xe, chúng ta về thôi.”

Người ủy thác vội nói: “Các anh đã đến rồi sao lại về? Chẳng phải đã nói hôm nay sẽ dọn dẹp giúp chúng tôi ư?”

Tôi không chút khách sáo trả lời: “Chị cũng đã thỏa thuận xong chi phí với tôi rồi còn gì? Chị có ý kiến về mức giá, đồng nghĩa với việc thỏa thuận của chúng ta không thể tiến hành!”

Người ủy thác nổi nóng: “Làm gì có ai như anh thế này! Đã đến rồi còn không chịu giúp chúng tôi xử lý!”

Tôi lớn tiếng đáp: “Làm gì có ai như chị, muốn gài chúng tôi. Ý của chị muốn nói chúng tôi đã đến đây rồi, không nhận làm xem như phí công chạy một chuyến, nên có thể ép giá ư?”

Người ủy thác nói: “Không giảm giá thì thôi, anh hung dữ cái gì!”

Tôi đáp: “Tôi hung dữ? Xin hỏi ai là người vô lý vậy?”

Thế là chúng tôi đã mở màn một cách bùng nổ ở một thành phố đầy niềm nở.

Người ủy thác nói: “Thôi được, các anh đã bôn ba đến đây, giao cho các anh xử lý vậy.”

Tôi nói: “Chị không cần phải ám ức thế, chúng tôi có thể về, không sao.”

Người ủy thác thấy vậy vội đổi giọng: “Giao cho các anh xử lý đây, còn không làm nhanh đi.”

Nghe chị ta nói xong, tôi cũng lười trả lời, bèn đi thẳng vào hiện trường. Căn nhà nhỏ hẹp chật đầy đồ đạc. Trên sàn gỗ nâng có một vũng máu, không khí thoang thoang mùi chất bài tiết và máu. Tuy từ khi người quá cố qua đời cho đến khi được phát hiện chỉ có hai ngày, nhưng thời tiết oi bức đã làm tăng tốc độ phân hủy của thi thể, làm cho xung quanh nồng nặc mùi hôi.

Thế nhưng, vất vả nhất không phải dọn dẹp chất bẩn và mùi hôi, mà là trong quá trình vệ sinh, di động không ngừng vang lên tiếng chuông thông báo tin nhắn quấy rầy công việc do người ủy thác gửi đến.

Người ủy thác: “Ấm nước nóng không dùng được nữa à? Sao lại vứt đi?”

Tôi: “Có giòi bò trong đó, chị cần không?”

Người ủy thác: “Nồi nấu điện không dùng được nữa à? Trông còn mới lắm mà!”

Tôi: “Chắc chị cũng thấy vết máu ở bên cạnh rồi, chị dám dùng không?”

Người ủy thác: “Không dám.

Tôi nghĩ bụng: “Thế mà chị còn hỏi.”

Cuối cùng không chịu nổi nữa, tôi đến thẳng trước mặt người ủy thác, nói rõ ràng với chị ta: “Phiền chị theo tôi đến hiện trường được không, nhìn xem có thể giữ lại những gì. Chị cứ nhắn tin hỏi liên tục, tôi làm việc thế nào?”

Người ủy thác nói: “Tôi không dám vào trong, thấy anh vứt đồ ra tôi mới hỏi thôi!”

Tôi tức tối trả lời chị ta: “Chị có thể tin tưởng tôi một chút được không! Những món đáng quý tôi sẽ bàn giao lại cho chị, những món có thể giữ lại tôi cũng sẽ báo cho chị biết, nếu không có thể hỏi trực tiếp tôi, đừng nhắn tin liên tục, không trả lời ngay chị lại hỏi mãi không ngừng”

Người bên cạnh đứng ra giảng hòa, bảo chúng tôi đừng để bụng, đối phương hơi nóng nảy chứ không có ác ý. Nếu đã ủy thác hiện trường cho chúng tôi thì hãy tin tưởng vào sự phán đoán của chúng tôi, hoặc cùng vào hiện trường để xác nhận tình hình cũng không sao. Đừng nghĩ mình bỏ tiền ra thì mình là người sai bảo bắt người khác làm theo ý mình, không tôn trọng chúng tôi.

Hồi lâu sau, chúng tôi đã dọn dẹp xong đồ đạc linh tinh trong nhà, có thể bắt đầu tháo gỡ lát sàn, lúc này cũng nhìn thấy trên nền gạch trắng bị máu nhuộm thành một mảng đỏ rực. Ban đầu khi kiểm tra hiện trường, người ủy thác còn nói “chắc là” chỉ có một ít vết máu, tôi chỉ đáp, “Sự việc không đơn giản như chị nghĩ đâu.”

“Chắc là, chỉ có, hình như”, đều là suy đoán chủ quan, quan sát và tìm hiểu thực tế mới biết được chân tướng sự việc.

Quá trình tháo gỡ lát sàn, máu không ngừng bắn lên, may mà chúng tôi mặc quần áo bảo hộ, tuy quần áo bảo hộ màu trắng lốm đốm vết máu, nhưng cơ thể không bị “trúng thương”. Để ngăn mùi hôi nồng nặc, chúng tôi còn đeo mặt nạ bảo hộ, toàn thân được bọc kín bên trong, dẫu vậy chúng tôi cũng không dám cởi trang bị nặng nề nóng bức ra, không dám để cơ thể lộ ra ngoài môi trường nguy hiểm. Công việc được chậm rãi tiến hành, tuy chúng tôi mồ hôi đầm đìa, thở hồng hộc, thể lực cũng tiêu hao nhanh chóng nhưng vẫn nhờ lòng tin vào chuyên môn của mình mà hoàn thành việc được ủy thác.

QUẢNG CÁO

Thời đại công nghệ thông tin phát triển, muốn mua đồ chỉ cần lên mạng tìm nơi bán rồi đặt hàng là được, nên các ngành nghề liên quan đến tiếp thị truyền thông trực tuyến cũng được thành lập như nấm mọc sau mưa. Người bán muốn tăng độ nhận diện, thu hút

thêm nhiều khách hàng, đa số đều sẵn sàng bỏ tiền để kết hợp với các dịch vụ liên quan, ví như tuyên truyền trực tuyến, quảng cáo từ khóa và thúc đẩy việc tăng lượt thích trang Facebook, thật sự có thể giúp tăng doanh số.

Nhưng hình như không phải ngành nghề nào cũng thích hợp chạy quảng cáo.

Có một lần, hơn chín giờ tối tôi nhận được điện thoại của một công ty viễn thông, nói rằng hy vọng chúng tôi có thể mua quảng cáo từ khóa của họ. Tôi trả lời: “Giờ là mấy giờ? Anh gọi điện thoại để quấy rối tôi hay là để chào hàng?”

Không ngờ tôi hỏi xoáy anh ta lại đáp xoay: “Chuyện là thế này, công ty có quy định đến mười giờ tối không được gọi điện cho khách hàng, tránh ảnh hưởng đến thời gian nghỉ ngơi của anh. Bây giờ tôi sẽ giới thiệu với anh dịch vụ ưu đãi của công ty chúng tôi...”

Tôi hậm hực trả lời anh ta: “Quy định của công ty anh liên quan gì đến tôi, có quy định tôi phải hợp tác với anh không? Tôi không có hứng thú, tạm biệt. Nói xong tôi liền cúp máy. Bây giờ làm ăn thật khó khăn, vì doanh số mà chuyện gì người ta cũng làm.

Nhớ lại mấy năm trước, công ty vừa thành lập chưa lâu, một hôm, tôi đang ngồi trong văn phòng thì có một thanh niên đến.

Đối phương rất nhiệt tình chủ động mở cửa “xông vào”, đưa danh thiếp cho tôi và nói: “Xin chào, tôi là xxx, chúng tôi là công ty tiếp thị trực tuyến, quý công ty có cần tuyên truyền quảng cáo không?”

Hiển nhiên anh chàng tiếp thị kia đã ngó lơ sự im lặng vì ngờ ngác của tôi, chỉ mãi nói một mình. Anh ta còn đưa cho tôi một xấp tài liệu và nói: “Anh cần biết rằng, công ty mới cần nhất là độ nổi tiếng, chỉ cần thông qua công ty chúng tôi, chúng tôi sẽ giúp anh tuyên truyền

trên các trang mạng xã hội lớn như Facebook, PTT, sau đó sẽ cho người để lại bình luận để tăng tương tác, giúp bài đăng của anh luôn giữ được độ sôi nổi, bình luận đánh giá tích cực cũng giúp người ta cảm thấy công ty có danh tiếng tốt, tiếp nữa sẽ tìm các blogger nổi tiếng viết bài giới thiệu giúp anh. Bây giờ mua dịch vụ của công ty chúng tôi còn được khuyến mãi quảng cáo từ khóa tìm kiếm trực tuyến nữa đấy! Như vậy khi người khác nhập từ khóa tìm kiếm liên quan, tên của quý công ty sẽ hiện lên đầu tiên, thế này sẽ được cộng thêm rất nhiều điểm. Bây giờ có rất nhiều công ty vệ sinh, nên các anh cần mượn sức mạnh của Internet để thu hút sự chú ý của người khác. Công ty chúng tôi hiện có các gói dịch vụ sau để khách hàng chọn lựa \$&@@&@%>%**%#... (Phía sau lược bớt ba mươi nghìn chữ).”

Anh ta vừa vào đã bô lô ba la nói một đống danh từ và cách tuyên truyền mà tôi nghe không hiểu lắm, không cách nào tiêu hóa được những thông tin ấy. Tôi xem sơ qua tài liệu, nói với anh ta: “Công ty của các anh không tồi nha, dịch vụ rất toàn diện, giá cả cũng hợp lý, hơn nữa cách tuyên truyền này chắc chắn rất hiệu quả, nhưng tôi nghĩ anh không giúp tôi được.”

Anh ta đầy vẻ nghi hoặc, nói với tôi: “Sao có thể chứ? Giờ là thời internet, mọi người đều dùng điện thoại thông minh, Internet đã hành một phần không thể tách rời của cuộc sống chúng ta, muốn hiểu gì chỉ cần lên mạng tra cứu là được, tuyên truyền trực tuyến chúng tôi rất hiệu quả. Anh xem, công ty A và công ty B đều tìm chúng tôi để chạy quảng cáo, bây giờ đều đứng đầu kết quả tìm doanh số của họ tốt lắm!”

Tôi không biết nên trả lời anh ta thế nào, đành nói: “Nhưng mà... công ty của chúng tôi chuyên dọn dẹp hiện trường án mạng, tôi không biết liệu có nhà blogger nào xảy ra chuyện, mời công ty chúng tôi đến xử lý sau đó lên mạng viết bài nói cho mọi người biết

nhà họ có người gặp chuyện không may qua đời, họ đã tìm chúng tôi đến xử lý, giới thiệu với mọi người nhất định phải tìm công ty của chúng tôi, thậm chí nói nếu lần sau lại xảy ra chuyện thì chắc chắn vẫn sẽ tìm chúng tôi...

Vả lại, tìm người đăng bài lên mấy chỗ như Facebook, PTT, bình luận bên dưới đa số là chia buồn và an ủi nhiều hơn. Người của quý công ty hoặc blogger mà các anh tìm, có muốn viết nhà họ có người qua đời suốt không? Lại còn tìm chúng tôi đến xử lý trong tình trạng người đã qua đời nhiều ngày, thi thể thối rữa, sau đó đánh giá tốt rằng khá hài lòng sau khi được chúng tôi xử lý xong. Nếu anh nghĩ họ có ý muốn này, có thể giúp chúng tôi đăng các bài viết liên quan, tôi sẽ xem xét.”

Khi tôi nói xong, thấy thanh niên lúc nãy còn thao thao bất tuyệt kia trợn to mắt, hồi lâu không thốt nên lời. Sau một lúc im lặng đầy bối rối, đối phương buông một câu: “Cảm ơn, có cơ hội hãy giới thiệu giúp công ty chúng tôi. Nếu quý công ty muốn phát triển dịch vụ dọn dẹp bình thường, có thể tìm đến dịch vụ của công ty chúng tôi.”

Anh ta nói xong lập tức thu dọn đồ đạc rồi cứ thế bỏ về mất... Lúc đó tôi còn muốn nói với anh ta, “Trước khi đến tiếp thị đã tìm hiểu trước chưa? Cứ lên mạng tra cứu bừa xem ở đây có công ty nào mới thành lập rồi xông vào ngay, cũng không chịu tìm hiểu nghiệp vụ công ty đã muốn tuyên truyền quảng cáo giúp...”

Tôi chưa từng thấy blogger nào viết:

“Các bạn biết không? Đã lâu rồi tôi không về nhà thăm người thân, dạo trước về thì phát hiện người thân của tôi đã chết mấy ngày, bốc mùi hôi rồi, dưới sàn còn có một vũng máu. Khi đó tôi sợ điếng người, may mà tìm được một công ty vệ sinh ở trên mạng, vội vàng gọi điện thoại mời họ đến giúp đỡ, sau khi họ xử lý hiện trường xong

tôi đã hít thật sâu. Ôi! Không khí trong lành sạch sẽ biết mấy, mùi hôi không còn nữa, sàn nhà sạch y như mới, lần sau nhà tôi có người mất cũng sẽ tìm anh ta! Tại đây tôi chân thành giới thiệu với mọi người, khi xảy ra sự cố mà tìm họ chắc chắn không sai, lần sau tôi sẽ còn nhờ họ giúp đỡ nữa!”

Nếu blogger nào gan dạ dám viết như thế, tôi chắc chắn rất khâm phục sự dũng cảm và sự sáng tạo của anh ta, nhưng cũng cầu nguyện cho anh ta không bị người nhà đánh một trận tơi bời vì viết những bài như vậy! (Tôi đùa thôi.)

HIỆN TRƯỜNG THỨ HAI

Cô độc, rất tàn khốc

KHOẢNG CÁCH CỦA LÒNG NGƯỜI

Tôi từng giúp bạn làm bảo vệ ca đêm trong một tháng. Có một hộ gia đình từ khi tôi bắt đầu cho đến khi kết thúc công việc, hơn hai mươi ngày trừ bỏ ngày nghỉ, cứ cách hai ba ngày lại có nhân viên giao hàng giao túi thức ăn và đồ đạc lớn nhỏ đến, còn nhân tiện giúp chủ hộ lấy bưu phẩm lên, sau đó giúp đem rác đi vứt, phục vụ chu đáo đến nơi đến chốn.

Có lần tôi kể với đồng nghiệp trực ca ngày về chuyện này, đồng nghiệp nói anh ta làm việc ở khu chung cư này đã hai năm, số lần nhìn thấy người nhà đó chỉ đếm trên đầu ngón tay, dù sao thì tiền cũng trừ thẳng từ thẻ ngân hàng, hằng ngày đều có người giao đồ đến và vứt rác cho, như vậy chắc là không xảy ra chuyện gì. Nếu hai ba ngày không có người giao đồ đến mới có khả năng xảy ra chuyện thật, lúc ấy phải chuẩn bị báo cảnh sát.

Người sống một mình nhiều ngày không ra khỏi nhà cũng không có gì lạ, hoặc người ít liên lạc với bạn bè người thân, dù ở trong nhà mười ngày nửa tháng, chỉ cần chất lượng cửa nẻo đủ tốt, mùi không bị bay ra ngoài, rất có khả năng sẽ không bị phát hiện nếu xảy ra chuyện xấu. Thậm chí có trường hợp dù sống chung với người nhà, người quá cố đã mất nhiều ngày mới được phát hiện ra. Nghe như chuyện nghìn lẻ một đêm, nhưng đều là người thật việc thật, nơi xảy ra chuyện còn là căn nhà cách nhà tôi mười phút đi xe. Hôm đó nhân viên vận chuyển thi thể gọi điện thoại cho tôi, nói do thể hình của người quá cố tương đối “vạm vỡ” nên mời tôi đến hỗ trợ.

Khi tôi và đồng nghiệp đến nơi thì đã nhìn thấy người của công ty mai táng cùng gia đình người quá cố đang đợi bên lề đường. Sau khi giải thích với họ rằng chúng tôi là nhân viên công tác đến để hỗ trợ, họ nói với tôi: “Thi thể không nhỏ đâu, vất vả cho anh rồi.”

Một lúc sau, xe chở thi thể đã đến. Người của công ty mai táng nói thi thể ở trên tầng bốn, xác nhận có thể vận chuyển thi thể rồi, chúng tôi bắt đầu mở cửa đi vào trong nhà. Vừa mở cửa ra đã ngửi thấy mùi hôi quen thuộc, kế tiếp đi lên cầu thang nhỏ hẹp, càng đến gần hiện trường, mùi hôi càng nồng nặc.

Tầng bốn chỉ có hai căn phòng, một trong số đó để cửa mở, bên trong chứa đầy đồ đạc, tôi đoán chắc là phòng chứa đồ, phòng còn lại khép chặt cửa, chắc là nơi chúng tôi cần đến để chuyển thi thể. Khi mở cửa ra, tôi nhìn thấy cảnh tượng bên trong.

Điều hòa trong phòng đang bật, cửa sổ cũng để mở, chắc sau khi có người vào phòng đã mở để mùi hôi thoát đi. Chân tường chất đầy đồ ăn vặt, nước uống và mì ăn liền, còn có một dàn máy uống nước, dưới sàn đâu đâu cũng có bao bì đồ ăn liền và các loại thức ăn nhanh khác. Tôi thầm nghĩ, khi còn sống chắc người quá cố không dọn dẹp căn phòng, để mấy thứ rác linh ta linh tinh này tạo ra mùi hôi, nên khi có mùi xác phân hủy không ai thấy lạ, đến khi mùi hôi của cái xác càng lúc càng nồng, người nhà mới phát giác có vấn đề.

Góc trái căn phòng có một bàn máy tính, trên bàn có túi đồ ăn vặt và một chai nước ngọt đã mở cùng một số giấy vệ sinh bị vo tròn. Màn hình máy tính hiển thị giao diện của trò chơi trực tuyến, nhân vật hư cấu trong trò chơi vẫn đang đứng yên tại chỗ, trừ phi sau này bị trộm mất tài khoản, bằng không trước khi người chơi thoát ra, nhân vật trong trò chơi chỉ có thể đứng yên tại chỗ nhìn các nhân vật khác đi qua đi lại, hết như NPC không thể di chuyển. Tiếc rằng bản thân người chơi đã thoát khỏi cuộc sống hiện thực trước rồi.

Trên chiếc giường lớn bên cạnh, thi thể được che kín từ đầu đến chân bằng tấm chăn của người quá cố, dáng người rất “vạm vỡ”, cộng thêm tình trạng trương phình do đã chết nhiều ngày, cơ thể

càng to lớn hơn. Ga trải giường bên dưới thi thể và chăn bông đều đã dính đầy nước xác, ruồi đang bay lượn phía trên.

Nhìn thấy thi thể khổng lồ đã phân hủy, phải làm sao để đưa ra ngoài đúng là một vấn đề. Chúng tôi thảo luận nhanh chóng, quyết định đi hỏi người nhà lấy vài ba túi đựng rác lớn màu đen để đựng đồ đạc linh tinh xung quanh, sau đó dùng ga trải giường bọc thi thể, không bỏ vào túi đựng xác.

Tôi cho chăn bông vào túi rác trước, sau đó đi đến vị trí đầu của thi thể, nhẹ nhàng nhấc đầu lên để lấy gối ra. Sau khi bỏ gối vào túi rác, chúng tôi kéo ga trải giường ra khỏi đệm, bọc thi thể lại, sau đó tôi đến chỗ chân của thi thể, hai người chia hai đầu cố sức khiêng thi thể lên. Trong quá trình đó, tôi còn bắt cẩn để chân của người quá cố đụng vào quần mình.

Bảy giờ tôi cũng không quan tâm nhiều, đợi đưa được thi thể vào túi đựng xác, tôi chạy ngay vào nhà vệ sinh, dùng giấy không ngừng lau chỗ bị đụng phải khi nãy. Thấy giấy vệ sinh màu trắng dính chất lỏng màu xanh đen thì tôi biết, xem ra chiếc quần đã mặc mười năm này hết cứu được rồi.

Kể ra thì, người quá cố lần này đúng là nặng thật. Tôi cùng hai đồng nghiệp cộng thêm người của công ty mai táng, ba người vừa khiêng vừa kéo, khó khăn lắm mới ra được khỏi phòng. Bình thường khi chúng tôi vận chuyển thi thể xuống cầu thang, một người sẽ phụ trách cõng, người còn lại đi sau giữ cho chắc là được. Nhưng bây giờ gặp chút vấn đề, cầu thang của căn nhà này vừa cao vừa dốc, cộng thêm thi thể này ít nhất cũng phải một trăm ký! Không những phải cõng, còn phải đi xuống nữa...

Nhiệm vụ “đường xa sức nặng” thế này, ai nhận đây?

Nhân viên vận chuyển thi thể đưa thi thể lên xe xong còn phải chạy đến nhà xác, tôi sẽ không và cũng không muốn lái xe của anh ta, nếu để anh ta công, lỡ bị thương thì phải làm sao? Nghĩ vậy, thật sự không còn cách nào khác, tôi đành cắn răng nhận trách nhiệm công.

Tôi ngồi xuống bậc cầu thang, đợi người khác đặt thi thể lên lưng mình xong thì nắm tay vịn cầu thang đứng dậy, nhưng vừa mới đứng dậy thì đầu gối đã phản đối (run rẩy). Tôi cố giữ chặt túi đựng xác, đi từng bước xuống. Rất nặng, rất mệt, nhưng tôi không thể dừng lại, vì một khi dừng lại, tôi sẽ không còn sức để công tiếp nữa. Tôi bất giác nhớ đến nhà văn Bá Dương từng viết trong *Cõi lạ*: “Chỉ cần tiếp tục đi không ngừng, chắc chắn sẽ đến đích, chỉ cần dừng lại sẽ không đi tiếp được nữa!” Rất phù hợp với tình huống của tôi khi ấy, chỉ có thể tiếp tục đi xuống, đồng thời cầu nguyện mình đừng bị ngã, tránh để tôi và người quá cố cùng nhau thực hành “phong hỏa luân vô địch” mà Hà Kim Ngân sử dụng trong *Vua Phá Hoại!* (Đến lúc đó tôi phải ôm thật chặt anh ta, để cơ thể của anh ta bảo vệ cho tôi, lợi dụng lực hút của Trái Đất và lực vạn vật hấp dẫn của vũ trụ, cộng thêm gia tốc Turbo gấp đôi trọng lượng của tôi và anh ta, thế thì chắc chắn sẽ thành công.)

Tuy “phong hỏa luân vô địch” là chiêu mạnh nhất trong phim điện ảnh *Cửu Âm Chân Kinh*, nhưng tôi tin rằng chỉ cần tôi dùng chiêu thức này để lăn xuống, tôi chắc chắn sẽ bị thương! Cũng tin rằng nếu làm ngã thi thể, chắc chắn sẽ bị công ty mai táng và gia đình người quá cố đánh tơi bời.

Chỉ vài bậc cầu thang, đi xuống còn mệt hơn lúc đi lên gấp n lần... Khó khăn lắm mới xuống được đến tầng một, người đằng sau bắt đầu giúp tôi khiêng thi thể lên xe.

Kết thúc hàng loạt động tác này, tôi ngồi phịch xuống đất thở hổn hển, mồ hôi không ngừng toát ra. Tôi nói với nhân viên vận chuyển

thi thể, “Anh đưa gia đình đến nhà xác trước, tôi nghỉ ngơi một lát rồi về. Thế rồi, tôi rất thiếu chuyên nghiệp mà ngồi trên vỉa hè nhìn xe chờ thi thể và công ty mai táng rời đi, hồi lâu sau mới đứng dậy chậm rãi lái xe về nhà. Trên đường đi, vẫn loáng thoáng người thấy mùi hôi tỏa ra từ quần của mình, tại vị trí bị chân của thi thể đung vào trước đó, may mà cách nhà rất gần, tôi chỉ cần về nhà nhanh chóng thay quần là xong.

Về đến nhà, mở cửa ra, tôi không vào nhà ngay mà cởi sạch quần áo, chỉ để lại một chiếc quần lót, ngang nhiên phô diễn cơ thể đầy thịt mỡ của mình ngay trên hành lang, vội vàng vào nhà lấy túi rác bỏ quần áo vào rồi hối hả đi tắm. Trong lúc tắm, tôi nhìn thấy chỗ lúc trước đung vào thi thể trên cẳng chân đã bắt đầu sưng đỏ vì dị ứng. Lần này hỗ trợ chuyển thi thể đúng là khó khăn thật, quần áo bị hồng thôi không nói, còn làm tôi mỗi eo đau lưng, có thể còn ê ẩm hai, ba ngày mới khỏe lại...

...Theo như tôi biết...

“Công nghệ bắt nguồn từ bản tính con người” từng là lời quảng cáo của một thương hiệu di động lớn (thậm chí thường bị sửa thành “công nghệ bắt nguồn từ sự lười biếng”), tôi tin rằng độc giả từng trải qua thời đại ấy ít nhiều đều có chút ấn tượng với nó. Nói thật, công nghệ phát triển chóng mặt. Hai, ba mươi năm trước có ai ngờ một chiếc di động có thể tích hợp nhiều chức năng như điện thoại, máy tính, máy ghi âm, đèn pin, thẻ tín dụng... đến thế. Chỉ cần có di động, cộng thêm đường truyền Internet, chọn một chút, bấm vài cái, đồ ăn, đồ dùng, đồ mặc, đồ chơi, thứ gì cũng có thể được giao đến tận nhà, gần như không gì là không thể, cả làm việc kiếm tiền cũng không ngoại lệ (chẳng hạn như bán hàng trực tuyến đang thịnh hành). Cuộc sống ngày càng tiện lợi, có khi cả tuần không ra khỏi cửa vẫn sống được.

Không thể phủ nhận, vì lười biếng mà con người sáng tạo ra rất nhiều công nghệ mới lạ, chúng ta vui vì điều đó, cũng được hưởng thụ từ đó. Song, khi khoảng cách giữa cuộc sống và công nghệ ngày càng xích lại gần, khoảng cách trái tim giữa người với người thì sao?

VẤN THẤY TÓC BẠC MÁI ĐẦU

Hôm đó, tôi đến một chung cư cũ, chậm rãi đi lên tầng thượng, cả tầng vắng vẻ không một bóng người, chỉ có vài ngọn đèn soi sáng đang chăm chỉ làm việc.

Có hai người đang ngồi ngoài cửa, cả hai đều cầm điếu thuốc lá, không nói tiếng nào. Họ từ tốn đưa điếu thuốc lên miệng hút một hơi, đầu thuốc lá vì vậy mà vô cùng bắt mắt, tốc độ cháy cũng tăng nhanh. Kế tiếp, họ hơi hé môi, nhả khói ra, làn khói nhanh chóng tan vào không khí, chỉ để lại mùi thuốc lá thoang thoảng. Động tác của hai người họ chỉ trong vài giây ngắn ngủi, nhưng lại là động tĩnh duy nhất trong không gian này.

Mùi thuốc lá hòa lẫn mùi khói từ trong miệng nhả ra và cả mùi thổi rữa, xộc vào khoang mũi, tạo ra một mùi nồng nặc rất khó tả. Mùi đó cũng giống như tình cảm không thể nói ra, không biết là ngọt ngào, sầu muộn, bi thương hay tiếc nuối?

Người quá cố là mẹ của hai người ủy thác đang hút thuốc ngoài cửa, sống một mình trên tầng năm chung cư. Mấy ngày trước, hàng xóm ngửi thấy mùi lạ nhưng không nghĩ ngợi nhiều, ngày qua ngày, cái mùi ấy nồng nặc dần, hàng xóm nhận thấy có vấn đề liền lập tức gọi điện báo cảnh sát, lúc đó mới biết người trong nhà đã chết nhiều ngày.

Người ủy thác không nói chuyện, chỉ lấy chìa khóa ra mở cửa, đưa tay ra hiệu bảo tôi vào nhà, còn họ vẫn đứng ngoài cửa. Tôi một mình đi vào trong nhà bật đèn lên, ánh đèn vàng cam soi sáng một không gian đơn sơ. Trong phòng khách, ngoài một bộ bàn ghế, tủ thấp và tủ lạnh ra, không còn vật dụng nào khác, có một cái ván gỗ ngăn ra hai căn phòng, một căn là phòng ngủ, căn còn lại có một chiếc giường tầng, trên giường có rất nhiều đồ đạc, chắc đây là phòng chứa đồ.

Tôi men theo mùi hôi tìm đến phòng tắm, nhìn thấy một lọn tóc dưới sàn, đầu còn lại của tóc còn dính một phần da đầu (theo tôi đoán, chắc người quá cố khi đi vệ sinh đã vấp ngã nên mất chẳng?). Sàn nhà trong phòng tắm đã bị máu nhuộm thành màu đỏ sẫm, không thấy được màu sắc ban đầu của gạch lát nữa. Trên cánh cửa màu gỗ cũng có thêm một vệt máu đỏ.

Tôi trở ra ngoài cửa, trao đổi nội dung công việc tiếp theo với hai người ủy thác xong thì họ rời khỏi hiện trường. Tôi quay vào nhà lần nữa, đi thẳng đến phòng tắm, những lọn tóc tuy đã nhuộm đen nhưng vẫn thấy được màu trắng trên sàn nhà, tôi lấy dụng cụ dọn tóc ra và cạy cả chỗ da đầu đã phân hủy đi, đó không chỉ là dấu vết của năm tháng để lại, mà còn cho thấy sự mong manh của sinh mạng, chỉ sơ sẩy một chút sẽ như cánh hoa rơi rụng, tan biến trong tức thì.

Nhìn tóc trên mặt sàn, tựa như nhìn thấy một người mẹ dùng hết tuổi thanh xuân của mình chăm sóc cho con cái. Bà ở trong bếp vùng dao múa dũa chỉ để các con có được một bữa cơm nóng hổi. Khi con ngã bệnh, bà lo lắng hơn bất cứ ai, khi con vui vẻ, bà cũng sẽ vui vẻ hơn bất cứ ai.

Thời gian dần trôi, những đứa con dần trưởng thành, thời gian ở nhà ít dần đi, thời gian ở bên ngoài trở nên nhiều hơn, cho đến một ngày, các anh em lần lượt dọn ra khỏi nhà, vì học hành, vì công

việc, rời khỏi nơi mình lớn lên. Và rồi một ngày, họ đều có gia đình, thời gian gặp cha mẹ ngày càng ít, thậm chí phải đến khi lễ tết mới có cơ hội về thăm nhà, đoàn tụ với người thân.

Năm tháng thoi đưa, tóc mẹ bạc dần, không còn là suối tóc đen tuyền ngày nào nữa. Thời gian trôi qua thật nhanh, khi bà còn đang vui vì con cái đã thành gia lập nghiệp, thoáng một cái về sau đã chỉ còn một mình bà ở nơi này mà già đi.

Trong quá trình dọn dẹp, tôi mở vòi nước, do áp suất không đủ nên nước chảy hơi yếu, mất khá nhiều thời gian để tẩy rửa, vệ sinh và dọn dẹp, cuối cùng cũng trả phòng tắm về tình trạng ban đầu. Không gian và môi trường sống như vậy với một người mà nói là rất đầy đủ. Nhưng để người mẹ sống ở đây một mình, các con liệu có thấy áy náy không? Liệu có tình ngộ sau chuyện này không? Thế nhưng tất cả đã không thể thay đổi được nữa rồi, sẽ không còn được ăn những món mẹ tự tay nấu, không còn được nghe những lời cảm râm đầy quan tâm của mẹ nữa.

...Theo như tôi biết...

Hiếu thảo là gì?

Khổng Tử có nói trong Luận Ngữ: “Ngày nay chữ hiếu là có thể nuôi cha mẹ. Nhưng đến cả chó cả ngựa cũng có thể nuôi. Nếu không có sự kính trọng, thì khác biệt gì giữa hai điều đó?” Hiếu thảo là để cha mẹ không lo cơm ăn áo mặc ư? Hay là sự quan tâm và bầu bạn một cách chân thành? Hiếu thảo là lắng nghe điều cha mẹ muốn, không chỉ chu cấp vật chất mà còn cần quan tâm đến cả mặt tinh thần.

Người sống ở đời, không chỉ vì mục đích kiếm tiền nổi trội hơn người, mà vun đắp tình cảm với người nhà còn quan trọng hơn.

Tiền kiếm được nhiều, nếu không biết (hoặc không chịu) bỏ ra cho người thân đã nuôi nấng ta khôn lớn, chỉ lo cho mình ăn no mặc ấm, để cha mẹ phải chật chiu qua ngày, thì liệu ta có thể an lòng mà tiêu những số tiền đã kiếm được đó không?

Nhà là gì?

Là nơi có bốn bức tường, một cánh cửa, có thể che mưa chắn gió? Hay là bên đố tâm hồn nơi cả nhà quây quần bên nhau, cùng chia sẻ cuộc sống và hoài ức với nhau?

Đài Loan có một câu ngạn ngữ thế này: “Lúc sống ăn bốn lạng vẫn hơn chết rồi cúng lợn dê(*).” Nghi thức tang lễ tuy xuất phát từ chữ “hiếu”, nhưng hiếu thảo không phải là đợi đến khi người không còn nữa mới làm cho có lệ. Khi cha mẹ còn sống, hãy quan tâm họ nhiều hơn, chân thành cho đi nhiều hơn để báo đáp ơn nuôi nấng của cha mẹ. Nếu khi cha mẹ còn sống không đối xử tốt với họ, đến khi mất rồi mới bù đắp trong tang lễ, thì có ích gì nữa không?

NGƯỜI DƯNG TỪ CHỐI QUYỀN THỪA KẾ

Một vụ án khách thuê nhà chết trong căn nhà trên tầng thượng, mùi hôi từ trong nhà thoát ra, khi cảnh sát phá cửa xông vào mới phát hiện khách thuê nhà đã tử vong nhiều ngày. Hàng xóm biết có người qua đời nhiều ngày cũng lập tức dọn ra khỏi nhà đang thuê.

Người quá cố độc thân nhưng có một cô con gái. Sau khi cha mẹ ly hôn vào năm cô ấy ba tuổi, cô ấy đã theo mẹ di dân ra nước ngoài. Thế nên ba mươi năm qua, chỉ có hai năm gần đây hai cha con mới gặp mặt ăn bữa cơm, ngoài ra không có mối liên hệ nào

khác. Lần này cô ấy được gọi đến là để báo tin người cha đã qua đời.

Tôi và chủ nhà gặp nhau tại căn nhà xảy ra chuyện, đúng lúc con gái của người quá cố cũng đang ở trong nhà bàn bạc chuyện hậu sự với chủ nhà. Đúng ở lập trường của chủ nhà, đương nhiên hy vọng đối phương có thể bồi thường toàn bộ tổn thất (bao gồm chi phí dọn dẹp vệ sinh, đồ gia dụng, trang trí lại và tiền bồi thường do trong nhiều tháng tới nhà không thể cho thuê), còn con của người quá cố lại muốn chỉ cần bồi thường phần đồ gia dụng bị bẩn và chi phí dọn dẹp. Hai bên không thống nhất được ý kiến với nhau về tiền bồi thường, cả việc ai chịu chi phí dọn dẹp, tôi đương nhiên cũng không thể tiến hành công việc xử lý tiếp theo. Do đó, công việc dọn dẹp lần này có thể không hoàn thành được.

Trong quá trình hai bên tranh luận, con gái của người quá cố nói: “Tuy tôi là con gái ruột của ông ấy, nhưng mấy chục năm qua ông ấy chưa từng nuôi nấng tôi. Với tôi mà nói, ông ấy chỉ là một người đứng ngày xưa từng cho tôi một số đồ. Bây giờ xảy ra chuyện, tôi đến đây cũng rất có thành ý muốn giải quyết vấn đề.”

Chủ nhà đáp: “Tôi biết cô rất có thành ý muốn giải quyết vấn đề, tôi cũng không muốn xảy ra chuyện thế này, nhưng cũng đã xảy ra rồi, chúng ta phải tìm cách xử lý. Nếu cô không chấp nhận được điều kiện vừa bàn khi nãy, thế thì bồi thường đồ gia dụng và toàn bộ chi phí trang trí cho chúng tôi là được.”

Cô con gái nói: “Số tiền lớn quá! Nếu đồ gia dụng bị bẩn vì cái chết của ông ấy, vậy chắc chắn phải bồi thường. Nhưng một số đồ gia dụng và trang trí vẫn còn lành lặn, tại sao nhất định phải thay chứ?”

Chủ nhà nói đầy bất lực: “Tuy không có vấn đề, nhưng chúng tôi sẽ thấy sợ! Sau này nếu có người khác thuê nhà, chúng tôi cũng

phải cho người thuê nhà đồ đạc mới, nếu không họ có dám dùng không?” Đợi có một lúc, anh trai của người quá cố sống ở tỉnh khác cũng đến hiện trường. Tìm hiểu tình hình xong, ông ta rút ra một kết luận vô cùng “thú vị”: “Thế này đi, cãi tiếp cũng không giải quyết được vấn đề, chúng tôi sẽ chịu chi phí dọn dẹp vết bẩn trước, nhưng theo tập tục của bên chúng tôi, trước lễ tang không được động vào đồ đạc của người quá cố, nên chúng tôi tổ chức ‘tang lễ tập thể^(*)’ xong sẽ xử lý, chuyện khác chúng ta từ từ thảo luận. Như vậy đã đủ thành ý rồi chứ?”

Những lời lạ lùng này vừa thốt ra, quả nhiên bị chủ nhà phản đối ngay: “Đợi tang lễ kết thúc rồi mới dọn dẹp, thế phải để căn nhà bốc mùi hôi trong bao lâu nữa, kéo dài kiểu này sao còn cho người khác thuê được?”

Hai bên kiên trì giữ ý kiến của mình, thảo luận không ra kết quả. Lúc này, người con gái nói: “Tuy về mặt huyết thống, ông ấy là bố tôi, nhưng như tôi đã nói, ba mươi năm qua ông ấy chưa từng nuôi nấng tôi, tôi không có chút tình cảm nào với ông ta. Hôm nay nhận được thông báo của cảnh sát nên tôi mới về Đài Loan, tôi chỉ làm tròn trách nhiệm mà thôi, vì vậy yêu cầu bồi thường của ông, tôi không thể làm được.”

Chủ nhà tức giận nói: “Không làm được cũng phải nghĩ cách đi chứ, đâu thể làm theo cách vớ vẩn của các người!”

Người con gái đáp: “Thật ra tôi chỉ cần từ chối quyền thừa kế là được, thế thì tôi không cần chịu trách nhiệm nữa, thậm chí tôi còn có thể bảo tất cả người thân bạn bè của bố tôi từ chối quyền thừa kế, như vậy chúng tôi không ai phải bồi thường. Nhưng chúng tôi không làm như vậy, điều này cho thấy tôi muốn giải quyết sự việc rồi nên cũng mong ông đừng đòi hỏi quá đáng.”

Lúc này anh trai của người quá cố bổ sung thêm: “Ông cho thuê nhà cũng giống làm ăn buôn bán, mà buôn bán vốn có lời có lỗ, đâu có chuyện chỉ lời không lỗ chứ. Bây giờ gặp phải chuyện thế này xem như bỏ ít tiền làm việc tốt, cần gì khăng khăng bắt gia đình người ta phải bồi thường!”

Thấy hai bên không thống nhất được ý kiến, không biết phải đợi bao lâu mới có kết quả, tôi bèn đứng dậy, trước mặt tất cả mọi người trong phòng đang nhìn tôi, tôi nói: “Mọi người từ từ bàn bạc, tôi về trước. Không đợi họ trả lời, nói xong tôi liền rời khỏi nhà, đến cửa hàng tiện lợi mua cơm hộp và nước uống, vừa ăn vừa đợi, thầm nghĩ mặc kệ họ cãi nhau thế nào, chỉ cần không ai chịu nhượng bộ thì cứ tiếp tục ở đó giằng co đi!

Không lâu sau, di động của tôi đổ chuông, là chủ nhà gọi. Tôi bắt máy, nghe được giọng nói gấp gáp của đối phương qua di động: “Phiền anh nhanh chóng quay lại”, rồi liền cúp máy.

Tôi quay lại nhà của chủ nhà, xem ra việc tôi bỏ đi ít nhiều có chút tác dụng, giúp họ nhanh chóng có được kết luận.

Chủ nhà lấy chìa khóa trong túi ra đưa cho tôi và nói: “Chuyện dọn dẹp làm phiền anh rồi, tôi tiếp tục bàn chuyện với họ.”

Tôi nhận chìa khóa xong thì ra khỏi nhà, leo cầu thang lên tầng thượng. Đó là một căn hộ nhỏ đơn sơ. Vỏ mì ăn liền chất đống dưới sàn, trên bàn còn có một bát mì tương đã hết, sốt tương màu đen biến thành màu xám.

Cạnh chiếc bát có một hộp Stilnox (thuốc an thần), xem ra khi còn sống, người quá cố từng bị chứng mất ngủ hành hạ. Lúc còn sống đã không thể ngủ ngon, nhưng sau khi chết cũng chưa chắc được an giấc. Trong giỏ đồ ở bên cạnh đựng đầy thuốc, ngày tháng trên

túi thuốc đều cách đây không lâu, tôi đoán chừng khi còn sống người quá cố cũng chịu khổ vì bệnh tật.

Trong lúc dọn dẹp, tôi tìm thấy một hợp đồng bảo hiểm, mục người thụ hưởng trên hợp đồng là một cái tên cùng họ với người quá cố. Sau khi xác nhận trong nhà của người quá cố không có vật phẩm quý giá nào, tôi bỏ những món đồ này vào túi rồi đi xuống nhà của chủ nhà.

Vừa bước đến trước cửa tôi đã nghe thấy người bên trong vẫn đang tranh cãi không ngừng nghỉ. Khi vào nhà, nghe con gái của người quá cố nói: “Tôi tin rằng mọi người đều không muốn gặp phải chuyện như hôm nay, ông cũng biết tôi mong sự việc này nhanh chóng kết thúc, nếu không tôi đã làm thủ tục từ chối quyền thừa kế rồi. Hai ngày nữa tôi phải về nước, thật ra tôi có thể không cần chịu trách nhiệm, ông hiểu không?”

Tôi không muốn nhiều lời, đặt những vật đáng quý lên bàn, mở hợp đồng bảo hiểm ra, mời người con gái xác nhận xem người thụ hưởng trên hợp đồng có phải là cô ấy hay không. Sau khi cô ấy xác nhận xong, tôi đặt hợp đồng bảo hiểm lên bàn, chậm rãi nói: “Có thể bố cô chưa từng nuôi nấng cô, đây chắc là chút ít bồi thường mà ông ấy dành cho cô. Nói đoạn, tôi lên lầu tiếp tục dọn dẹp, còn chuyện bồi thường cứ để họ tiếp tục từ từ tranh cãi.

...Theo như tôi biết...

Một tờ chứng nhận ly hôn không thể chia cắt được tình thương dành cho con cái, cho đến cuối đời, người đàn ông đó vẫn muốn để lại chút gì đó cho con. Ba mươi năm, hơn mười nghìn chín trăm ngày, khoảng thời gian này không thể thay đổi được huyết thống, nhưng có thể thay đổi rất nhiều thứ.

LỄ TẾT, KHÔNG ĐOÀN VIÊN

Tết truyền thống, tết Đoan Ngọ, Trung thu, là ba ngày lễ lớn của người Hoa. Những ngày này, gia đình đã lâu không gặp sẽ cùng về nhà đoàn tụ và đón lễ.

Làm nghề liên quan đến mai táng, kể cả lễ tết tôi cũng phải sẵn sàng đợi lệnh, được nghỉ lễ đàng hoàng chỉ là ước mơ, ngày lễ không bình thường mới là hiện tượng bình thường. Ai muốn nghỉ lễ, ai được nghỉ lễ, ai bằng lòng trực ban, các đồng nghiệp làm việc chung với nhau phải phối hợp hỗ trợ lẫn nhau mới có thể sắp xếp thời gian ổn thỏa. Mỗi lần được nghỉ, mong muốn lớn nhất của tôi là điện thoại đừng đổ chuông, được ngủ một giấc yên ổn là hạnh phúc nhất.

Kể ra thì nếu không được nghỉ nhưng có thể yên ổn ăn một bữa cơm cũng tốt lắm. Nhớ khi còn làm dịch vụ mai táng, gặp đợt không khí lạnh tràn về, các đồng nghiệp của tôi đề nghị mua thịt dê om về ăn với nhau, một ngum canh nóng một miếng thịt, thỏa thích biết mấy!

Song, thịt dê om vừa được mua về, mọi người chuẩn bị đầu vào đó xong, tôi vừa múc một bát canh định uống cho ấm bụng thì điện thoại không nể nang gì mà lại đổ chuông. Đồng nghiệp tốt bụng nói với tôi: “Anh uống hết bát canh này trước đi, tôi nghe điện thoại giúp anh.” Thế là tôi uống xong bát canh đã phải chào tạm biệt thịt dê om vô duyên với mình, lái xe đến bệnh viện xử lý vụ án. Quả nhiên, khi về công ty, thịt dê om chỉ còn lại chút xíu nước canh và đậu phụ đông lạnh. Nhưng tôi đâu muốn ăn đậu phụ đông lạnh, quan trọng hơn là đã hết thịt rồi! Tôi chỉ mới uống được một bát canh thôi (gào thét trong lòng...)! Vậy là tôi đành lấy một gói mì ăn liền ra làm bữa tối, vừa ăn vừa nghĩ, ôi thịt dê om của tôi...

Bây giờ tuy đã chuyển sang nghề dọn dẹp hiện trường, nhưng không có nghĩa là nghỉ lễ bình thường hơn lúc trước, tôi vẫn phải sẵn sàng đợi lệnh mọi lúc. Nhớ có một lần nhận nhiệm vụ ngay ngày lễ đoàn tụ với gia đình, khi đó tôi đang chuẩn bị thức ăn đón tết, muốn chuẩn bị một bữa tối thịnh soạn, nhưng nhận được điện thoại là biết ngày nghỉ bay hơi mất rồi. Sau khi xác nhận tình hình xong, tôi lập tức đến nơi ủy thác.

Chúng tôi đến thành phố đang phát triển nhanh chóng trong vài năm gần đây, khu trọng điểm có những tòa cao ốc mới mọc, nơi xảy ra vụ án nằm ở khu chung cư thấp cách xa khu cao ốc, tuổi thọ của khu nhà cũng phải ít nhất ba mươi năm trở lên.

Đến hiện trường, đồng nghiệp than vãn với tôi: “Anh à, hôm nay là lễ đấy, vậy mà vẫn gọi tôi ra. Tôi còn định tối nay sẽ ăn cơm với mẹ.” Tôi trả lời cậu ta: “Cậu sống chung với mẹ, hầu như ngày nào cũng ăn cơm với bà, đâu có thiếu ngày hôm nay, vả lại cậu cách chỗ này gần nhất, tôi không gọi cậu thì gọi ai? Đừng than vãn nữa, làm nghề này thì phải chấp nhận thôi, đừng suốt ngày nghĩ đến việc được làm việc và nghỉ ngơi một cách bình thường” Cậu ta nghe xong chỉ lờm lờm tôi không phản bác, im lặng xem như ngầm tán đồng.

Gặp nhân viên mai táng và gia đình người quá cố xong, chúng tôi cùng nhau lên hiện trường án mạng ở trên lầu. Có thể thấy, thói quen rất đáng sợ. Cửa sắt ở hiện trường rõ ràng đã bị lính cứu hỏa phá hỏng, chỉ cần thò tay qua khe hở là có thể mở cửa ngay, vậy mà người nhà vẫn lấy chìa khóa ra định mở khóa. Cũng giống như tôi mỗi ngày về đến nhà, dầu biết trong ngăn mát tủ lạnh chỉ có tương xốt và nước ngọt (do quá bận rộn, thức ăn thường bị tôi để đến lúc hỏng mất), trong ngăn đông chỉ có rượu cao lương 58 độ, nhưng vẫn có thói quen mở tủ lạnh ra xem bên trong có những gì.

Khi chuẩn bị vào nhà, gia đình người ủy thác bắt đầu đeo hai lớp khẩu trang, mặc áo mưa mỏng, đeo bao tay, bao giày, cosplay bản

thân thành “kẻ cướp” rồi mới cùng chúng tôi vào trong.

Gạch men trong nhà đã nứt vỡ rất nhiều, nên trong quá trình đi vào trong nhà, thi thoảng dưới sàn lại phát ra tiếng lạch cạch. Càng đến gần căn phòng, mức độ hỏng hóc của sàn nhà càng nghiêm trọng hơn. Để che đi những chỗ không có gạch lót, người sống ở đây đã dùng những tấm thảm màu đỏ kích thước lớn nhỏ khác nhau đắp chỗ này vá chỗ kia như dán băng cá nhân cho sàn nhà của mình, hòng mắt không thấy tâm không phiền.

Trong lúc gia đình sửa soạn đồ đạc có giá trị trong nhà, nhân viên mai táng dẫn chúng tôi đến trước cửa căn phòng xảy ra chuyện. Mở cửa vào phòng, cảnh tượng bên trong thật khủng khiếp.

Sàn nhà cạnh giường có hai dấu chân rất rõ ràng, đệm giường do người quá cố nằm trong một thời gian dài và bị nước xác ăn mòn, tạo thành một vết lõm hình người màu nâu. Trên sàn nhà, trên giường có rất nhiều vỏ giòi, dấu chân xung quanh vết lõm và trên sàn nhà như đường viền đen nối liền với nhau, trông rời rạc hỗn loạn nhưng phác họa rõ ràng hình dáng cuối cùng của người quá cố tại thế gian này, tạo nên sự đối lập rõ ràng với hoàn cảnh chung quanh.

Tôi vừa thầm nghĩ: “Chắc là qua đời rất lâu mới được phát hiện nhỉ?”, vừa đi vào phòng, bỗng bị trượt chân, suýt chút nữa đã phải quan sát ở cự ly cực gần hình người trên đệm giường kia, thậm chí còn phải tiếp xúc thân mật nữa... Chất lỏng trên mặt sàn là chất lỏng phân hủy cộng thêm chất béo tan chảy ư? Tôi chậm chậm đi vào phòng, xác nhận xong tình hình đại khái bèn đóng cửa lại rồi ra ngoài.

Lúc này, gia đình vẫn đang vào từng phòng sửa soạn lại những món đồ muốn mang đi, đồ phải chuyển ra ngoài và rác không cần nữa, sau đó bày hết ra sàn, món nào giữ lại, món nào vứt đi, ai cũng

có dự định của mình. Căn nhà vốn không có bao nhiêu không gian để đi lại, đồ đạc bày ra khắp nơi càng khó bước đi hơn. Thấy họ ồn ào thế này, chắc còn phải mất thêm một lúc nữa, tôi bèn đi cùng nhân viên mai táng ra ban công đứng đợi họ xong việc.

“A... chắc là qua đời khá lâu rồi nhỉ?” Tôi bắt chuyện với nhân viên mai táng.

Nhân viên mai táng trả lời: “Cũng khá lâu rồi, thi thể để đến khô cả, gia đình không sống chung với người quá cố, đến khi được cảnh sát thông báo họ mới biết chuyện.

Tôi hỏi: “Sao để lâu như vậy mới phát hiện? Bình thường không liên lạc ư?”

“Khi còn sống người quá cố có thói bạo hành gia đình, vợ con bị đánh chịu không nổi nữa, mấy năm trước người mẹ đã dẫn theo con bỏ đi, không dám quay về. Vẫn chưa ly hôn, nhưng tình cảm phai nhạt lâu rồi. Nhân viên mai táng không mang chút cảm xúc nào trả lời tôi, chắc do làm nghề dịch vụ mai táng đã lâu, đã gặp rất nhiều tình huống khác nhau.

Tình người ấm lạnh, yêu hận tình thù, tình cảm chân thành nhất đến khi sinh ly tử biệt mới có thể ném trải một cách triệt để.

Tôi từng thấy khi người bệnh nặng hấp hối, người nhà ở bên cạnh khóc nức nở, nhưng khi vừa trút hơi thở cuối cùng, có người đang khóc lập tức chuyển thành cười, cũng có người vì tranh giành tài sản mà đánh nhau ngay cạnh thi thể còn chưa nguội lạnh, cũng có một số gia đình sau khi tang lễ kết thúc, từ thân phận người nhà trở thành bà con xa, không còn thường xuyên qua lại như xưa nữa, thậm chí còn cắt đứt liên lạc, lần gặp tiếp theo không phải hôn lễ thì cũng là tang lễ của người trong gia tộc...

Dường như thiếu đi một người, quan hệ sẽ đổi khác ngay.

Kể ra có vẻ rất đáng buồn, nhưng đó lại là hiện thực.

Hai chúng tôi lặng lẽ nhìn người ở trong nhà thu dọn những món mình muốn mang đi, đợi họ thu dọn gần xong, chúng tôi mới vào nhà để bắt đầu công việc dọn dẹp. Khi quay trở lại căn phòng kia lần nhìn hình người còn in trên giường, trong lòng tôi chỉ thấy lạnh lẽo và xót xa.

Lễ tết là dịp để đoàn viên. Nhưng gia đình này đã không thể đoàn viên được nữa.

...Theo như tôi biết...

“Mỗi dịp lễ tết nhớ nhà da diết”, mỗi năm đến dịp lễ đoàn viên, liệu gia đình này có nhớ đến người chồng, người cha trong quá khứ hay không? Hay sẽ nhớ đến vào ngày này, cuối cùng họ cũng thoát khỏi nỗi ám ảnh của bạo lực? Nếu người quá cố biết trước mình sẽ chết trong cô độc như thế, ngày xưa có sử dụng bạo lực với người nhà mình không? Song, tôi tin rằng “giang sơn dễ đổi, bản tính khó dời”, dù có nghĩ đến, chắc chắn cũng không thể làm được. (Giống như giảm cân vậy, lúc nào cũng muốn giảm cân, nhưng người thật sự có thể giảm được vô cùng ít ỏi.)

Với vợ con, mình nên yêu thương trân trọng, đã là người một nhà, có sao lại phải bạo hành thể xác và tinh thần của nhau? Lập gia đình rồi nhưng không có người thân, chỉ có một cái võ trống được gọi là “nhà”. Khi chia xa đã lâu, liệu anh ta có từng nghĩ đến việc cả nhà sẽ quây quần một lần nữa?

Nào ai ngờ được khi cả nhà có thể quây quần bên nhau, bản thân đã trở thành một thi thể khô khốc, nằm trên chiếc giường

lạnh cóng đợi người thân xác nhận thân phận...

Sống một mình đến cuối đời nhưng ra đi trong cô độc, vậy bạn đầu cần gì phải lập gia đình? Rốt cuộc thân phận thực sự của người quá cố đối với những người còn lại là gì? Là người nhà? Hay là kẻ bạo hành? Là kẻ thù? Hay là người dưng thân thuộc nhất?

ĐI VÀO ĐƯỜNG CÙNG, SẼ ĐƯỢC GIẢI THOÁT SAO?

Khi con người bỏ đi công nghệ và công cụ mưu sinh, chúng ta sẽ tiếp tục sống như thế nào?

Có lần, hiện trường công tác là một căn phòng cho thuê trên tầng thượng của một tòa nhà, người sống ở đó chủ yếu là dân lao động nhập cư. Khi tôi đến nơi, tuy là ban ngày nhưng hành lang vẫn rất u ám. Tôi đã đi đến căn nhà cuối cùng, nơi cần dọn dẹp hôm đó. Vừa mở cửa, mùi hôi gát mũi đã tỏa ra. Bên trong bừa bộn, ti vi đang phát tin tức Quốc hội, trên màn hình là Ủy viên Lập pháp đang hỏi ý kiến của Viện trưởng viện Hành chính, trần nhà xây bằng khung thép nhẹ còn treo lủng lẳng sợi dây điện làm thòng lọng. Tôi nhìn xung quanh, trên giường, dưới sàn đều có vết máu màu đen, trong phòng tắm có bếp ga và bình ga, trong chiếc chảo ở góc tường có than và hạt dẻ đã bị đốt.

Người ủy thác là chủ cho thuê mấy căn phòng này, trong quá trình trao đổi, anh ta kể lại chuyện của vị khách thuê nhà “cũ” này. Mấy tháng trước, khách thuê hành nghề lái taxi hỏi người ủy thác có thể thư thả tiền nhà thêm một thời gian không, đợi ông ấy bán xe xong sẽ thanh toán đủ tiền thuê. Người ủy thác cảm thấy hơi bất thường, vội nói với khách thuê rằng tiền thuê nhà không cần vội, có thể thư thả một thời gian, đừng bán công cụ kiếm ăn của mình, đã gần sáu

mười tuổi rồi, tìm việc rất khó khăn, đợi khi nào dư dả hơn đóng bù là được.

Mới tháng trước, khách thuê đã thanh toán hết số tiền nhà đang nợ, người ủy thác hỏi thăm mới biết, cuối cùng ông ấy vẫn bán chiếc xe. Người ủy thác vẫn thấy có gì đó không ổn, sợ khách thuê nghĩ quẩn, vốn định nói tháng sau sẽ không thu tiền thuê nhà, sau đó bồi thường chút tiền mời ông ấy chuyển đi. Nhưng kế hoạch thường không bắt kịp sự thay đổi.

Một tuần trước, khách thuê từng thử đốt than trong phòng tắm, nhưng mùi than cháy thoát ra từ ống thông gió, bạn thuê nhà bên cạnh nghĩ thấy, tưởng xảy ra hỏa hoạn nên xông vào phòng, ngăn ông ấy làm bậy. Cứ tưởng một lần không thành công sẽ không còn lần sau nữa, không ngờ khách thuê lại chọn uống thuốc tự sát, mấy ngày sau trong nhà phát ra mùi hôi thì mới được phát hiện.

Người ủy thác còn hỏi tôi có nhìn thấy dây điện treo trên trần nhà hay không, khi cảnh sát cho anh ta xem ảnh chụp hiện trường, anh ta giật nảy mình, không khỏi nghĩ, “Nếu như... uống thuốc cũng thất bại, khách hàng sẽ tiếp tục sử dụng dây điện đã chuẩn bị trước để treo cổ tự sát ư?”

Một tài xế taxi bán xe của mình đi rồi, ông ấy sẽ làm việc thế nào?

Có người nói có thể thuê xe của hãng. Thuê xe ư? Tiền thuê mỗi ngày ít nhất phải năm trăm tệ, còn phải chịu tiền xăng, ba bữa ăn và các chi phí khác, cộng thêm ngày nay có nhiều tài xế taxi như thế, cạnh tranh vô cùng khốc liệt, nếu tăng thêm thời gian làm việc để kiếm được nhiều tiền hơn, với một người gần sáu mươi thì tinh thần và sức khỏe của ông ấy có chịu nổi không? Số tiền kiếm được trừ đi chi tiêu bắt buộc sẽ còn lại bao nhiêu cho một ngày? Có đủ sống không?

Có người nói có thể đổi sang nghề khác mà. Đổi nghề? Một người gần sáu mươi tuổi, tìm việc dễ dàng đến thế ư? Hay đến công trường làm công nhân? Nhưng công nhân vất vả cả ngày chỉ kiếm được một khoản cố định (cơm nước tự lo), còn bị công ty nhân lực bóc lột, một ngày lao động vất vả với cường độ cao, chỉ kiếm được vài nghìn tệ, có thể duy trì cuộc sống không?

Làm bảo vệ thì sao? Có thể là lựa chọn không tệ, thu nhập tương đối đảm bảo, còn có bảo hiểm sức khỏe lao động, cộng thêm bảo vệ là công việc có tỷ lệ thôi việc cao hơn tỷ lệ xin việc, các tòa cao ốc cũng mọc lên không ngừng, bảo vệ luôn thiếu nhân lực, hẳn là không khó xin việc. Nhưng bảo vệ không phải uống trà đọc báo cho hết giờ là được, thời gian làm việc mỗi ngày rất dài và có rất nhiều điểm cần để ý và học hỏi, ông ấy có đảm nhận được không?

Sau khi công việc dọn dẹp hoàn tất, thầy pháp đến hiện trường để làm công việc siêu độ và thanh tẩy. Trong quá trình làm lễ, người thuê nhà sống tại tầng lầu này cũng gọi nhau vào phòng, tuy người tham dự đều là lao động nhập cư, nhưng vẫn làm theo tín ngưỡng của Đài Loan, có người chấp hai tay lại, có người cầm nhang cúng bái, đứng sau lưng thầy pháp và chủ nhà.

Thầy pháp cầm nhang, miệng làm bùa tụng kinh, lắc lư pháp khí trong tay phát ra tiếng leng keng lạnh lốt, một cao một thấp kết hợp với nhau tạo ra âm thanh xoa dịu lòng người. Khói nhang lượn lờ vỗ về nỗi bất an của những người có mặt, cũng giúp cho chúng sinh hữu tình tìm được chốn về.

Buổi lễ kết thúc viên mãn, mọi người lần lượt tiến lên thắp nhang, chấp tay vái lạy, mặc niệm và chúc phúc cho người từng là bạn thuê chung nhà. Gặp gỡ là duyên phận, khi họ biết xảy ra chuyện này cũng rất xót xa và thương tiếc. Tuy quốc tịch khác nhau, bất đồng

ngôn ngữ, tuổi tác cũng chênh lệch, nhưng cùng là người tha phương nơi xứ người nên họ rất hiểu khó khăn và vất vả không thể nói ra của nhau.

...Theo như tôi biết...

Theo nghề dọn dẹp hiện trường bao năm qua, tôi thấy có ba cách tự sát thường gặp nhất: Treo cổ, đốt than và uống thuốc, không ngờ lại có người suýt chút nữa đã thử hết toàn bộ những cách đó. Sự việc gì, hoàn cảnh ra sao lại dồn ép con người tuyệt vọng đến vậy? Tuyệt vọng đến mức buông bỏ động lực sống, kiên quyết tự kết liễu cuộc đời. Tôi bỗng thấy hơi buồn, nếu có kiếp sau, họ còn muốn làm người nữa không? Phải gửi gắm hy vọng vào kiếp sau hoặc thế giới bên kia ư? Nếu thật sự có “thế giới bên kia” như nhà Phật nói, mong rằng khi qua đến đó rồi, họ sẽ được giải thoát và cứu rỗi!

NGÔI NHÀ CHẴNG KHÁC NÀO BỎ HOANG

Khi nhận được đơn ủy thác này, tôi đã lập tức lái xe đi ngay. Song thật không may, hôm đó trời mưa nên đường trơn trượt, khi đi trên đường cao tốc, chiếc xe phía sau phanh không kịp đã đâm vào đuôi chiếc xe hãng T của tôi. Tôi xuống xe kiểm tra tình hình, may mà chỉ là vấn đề nhỏ, bị hỏng cản sau xe (xe của đối phương không bị thiệt hại gì). Chúng tôi báo cảnh sát, cho lời khai xong, giao cho công ty bảo hiểm xử lý là được.

Ngẫm lại thì tôi cũng rất may mắn, cả đời này không mua nổi xe Benz, lần này lại gặp “may” bị xe Benz đâm vào, cũng xem như một cơ hội hiếm có được tiếp xúc “gần” với xe sang.

Tuy người và xe đều không sao, nhưng kế tiếp phải đến đồn cảnh sát lấy lời khai, không thể đến nơi ủy thác ngay được. Vì không còn cách nào khác, tôi đành nhờ một người bạn làm dịch vụ mai táng thay tôi đến xác nhận tình hình trước. Khoảng một tiếng sau, tôi vẫn đang ở đồn cảnh sát, vừa kiểm tra nồng độ cồn xong, đang cho lời khai thì điện thoại đổ chuông.

Bạn tôi gọi đến, dùng giọng điệu nhắc nhở nói: “Tốt nhất anh nên chuẩn bị tâm lý trước, chỗ này không chỉ hôi thối, mà cả từ bữa bọn cũng không đủ để hình dung nữa.”

“Một căn nhà có thể bữa bọn đến mức nào?” Tôi đáp đầy ngờ vực: “Phiền anh gửi cho tôi ảnh chụp hiện trường được không?”

Lát sau, tôi nhận được một đoạn ghi hình qua ứng dụng trò chuyện trong di động do bạn tôi đứng ngoài ban công quay lại hình ảnh trong nhà. Khi tôi mở lên xem, phòng khách trong đoạn phim chất đầy thùng giấy, chai nhựa, đồ đạc linh tinh, rác, bóng đèn đã hỏng từ lâu, ti vi cũng bị vùi trong đống rác, chỉ lộ ra phần đầu. Cánh cửa ngăn cách phòng khách và ban công cũng đã hỏng, chỉ còn lại chiếc khung là vật trang trí, đã mất chức năng chắn gió từ lâu.

Xem xong đoạn phim, tôi lập tức gọi lại cho đối phương: “Anh chắc chắn chỗ này có người ở chứ? Trông khác gì nhà hoang đâu?”

Bạn tôi rầu rĩ nói: “Tôi đã nói với anh là rất bữa bọn rồi, không tìm ra đường để đi vào nữa là, quay lại cho anh xem để anh chuẩn bị tâm lý trước. Còn nữa, không gian hành động bên này rất tệ, anh tha hồ mà làm. Giờ tôi sẽ giúp anh trao đổi tình hình với người ủy thác trước, anh từ từ đến cũng không sao.

Hai tiếng sau, cuối cùng tôi cũng đến hiện trường. Đó là một con hẻm rất nhỏ hẹp, hai bên đường đầy những chiếc xe gắn máy đậu trái phép, còn có mấy chậu cây dùng để chiếm dụng không gian. Tôi

vừa đến trước cửa lầu một đã thấy bạn mình và người ủy thác đứng đợi ở đó. Đây là lần đầu tiên tôi đến muộn kể từ khi làm công việc này, lại còn đến muộn lâu như thế, tôi vội nói xin lỗi người ủy thác, may mà người ủy thác không để bụng chuyện này, chỉ mong tôi nhanh chóng giải quyết vấn đề.

Người bạn nhìn thấy tôi bèn vỗ vai đầy cảm khái nói: “Anh bảo trọng, làm cho tốt vào”, sau đó ra về.

Hiện trường lần này nằm trên lầu năm. Ban đầu lên lầu hai, lầu ba tôi vẫn thấy bình thường không có gì khác lạ, nhưng khi từ lầu ba lên lầu bốn, tôi bắt đầu nghi ngờ có phải ngày xưa người xây cầu thang làm việc lúc đang say xỉn hay không, tay vịn cầu thang đều nghiêng về phía trong, làm cho cầu thang càng lúc càng hẹp. Khi đến lầu năm, không gian trước cửa đã bị chiếc cầu thang sắt dẫn lên sân thượng chiếm mất một phần ba, chỗ còn lại chỉ đủ cho hai người đứng.

Khi chúng tôi mở cửa vào nhà, nhìn thấy cảnh tượng trước mắt thì chỉ có một suy nghĩ, “Kỹ thuật quay phim của anh ta (bạn tôi) tốt quá, trong phim trông ngăn nắp hơn hiện trường rất nhiều”

Sàn nhà đầy rác, bên dưới đồng rác là nước xác đã khô, chỗ tương đối trống trải là góc tường. Dưới sàn còn có một tấm chăn màu đỏ sẫm, liệu đó có phải nơi lúc trước người quá cố đã nằm hay không?

Trong nhà loáng thoáng có tiếng “chít, chít” không ngừng, chắc là chuột! Với môi trường như thế này, có vài con chuột cũng không bắt ngờ gì nên tôi không bận tâm lắm, chỉ tiếp tục làm việc của mình. Vừa lật tấm chăn hôi thối dính dớp lên đã thấy hai ổ giòi.

Tôi lặng lẽ dọn sạch đám giòi dưới sàn, bắt đầu thu dọn rác, trong quá trình đó, tiếng chuột kêu “chít, chít” càng lúc càng rõ hơn. Khi tôi

nhắc một chiếc thùng giấy lên thì nhìn thấy một con chuột đang run rẩy nằm dưới sàn. Không biết có phải nó từng gặm cắn thi thể nên mới biến thành thế này hay không, dù sao thì bây giờ vấn đề an toàn thực phẩm, thực phẩm độc hại tràn lan, trong lúc không hay không biết, những chất hóa học mà chúng ta vô tình ăn vào có khi đã hình thành bằng nguyên tố hóa học rồi. Cơ thể độc hại như thế, cộng thêm sự xúc tác của thời gian làm cho thi thể bị phân hủy trở thành loại thuốc chuột tự nhiên.

Tôi tăng tốc độ dọn dẹp rác và đồ bỏ đi, cũng liên tục phát hiện những con chuột nằm run rẩy trên sàn. Bất luận lớn hay nhỏ, miệng chúng đều phát ra tiếng rên rĩ.

Thời gian từ từ trôi qua, cuối cùng tôi cũng dọn xong hết túi rác này đến túi rác khác, phòng khách dần rộng rãi trở lại. Kế tiếp, tôi đi theo lối vào phòng, trên sàn đầy những chai rượu rỗng, đi qua những chai rỗng đó, tôi vào phòng kiểm tra tình hình bên trong trước.

Căn phòng khoảng năm mét vuông, vật dụng chỉ có một chiếc bàn và một chiếc giường. Trên bàn có một chiếc ti vi, trong lon sữa bột để bên cạnh đựng đầy đồng một tệ. Đệm giường không phủ khăn trải giường, không biết người quá cố đã ngủ trên đó bao lâu mà nó chuyển sang màu đen, bốc mùi mồ hôi chua loét. Ở góc giường thì chất đầy quần áo, tôi đoán chừng chắc đó là “tủ quần áo” của người quá cố, có một tấm đệm dựng đứng trong góc phòng, cũng ó đen và bốc mùi như tấm ở trên giường.

Ra khỏi phòng, tôi sang phòng tắm, vốn định đi vệ sinh trước rồi tiếp tục công việc, nhưng khi nhìn thấy nhà vệ sinh, tôi không còn muốn đi nữa.

Phòng tắm đầy bụi bẩn, bồn cầu đã mất chức năng dội nước đang chứa đầy chất thải, ruồi nhặng lượn lờ phía trên, thùng rác -

giống như chiếc hộp giấy - đã chứa đầy giấy vệ sinh nhưng vẫn không ngừng chất chồng thêm.

Sau khi nhìn thấy cảnh tượng này, tôi quyết định dùng xô hứng nước gội chất thải đi trước, sau đó đổ hộp rác trong thùng kia vào túi đựng rác. Làm xong, tôi cởi đồ bảo hộ, ra cửa hàng bên ngoài đi nhờ nhà vệ sinh.

Trong nhà sạch sẽ dần, mùi hôi cũng dần dần tản đi. Lúc này, tôi mở tủ lạnh nằm trong góc ra, muốn xem thử trong tủ lạnh có những gì. Không ngờ tôi vừa kéo nhẹ một cái, cửa tủ lạnh đã mở nhưng cánh cửa không dính liền với tủ lạnh mà nằm gọn trong tay tôi. Tôi nhìn cánh cửa tủ lạnh trên tay, lại nhìn chiếc tủ lạnh bị mất cửa, thảm thốt lên một câu “Mẹ ơi”, không biết có cần đền cho người ta một chiếc tủ lạnh không.

Tủ lạnh vẫn cắm điện nhưng đã mất chức năng giữ lạnh, bên trong chứa đầy rác, chai lọ. Tôi thử mở ngăn đông, nó cũng đã mất kết nối với tủ lạnh, bên trong cũng chứa đầy rác, còn có gián đang bò trong đó...

Vài tiếng đồng hồ qua đi, cuối cùng tôi cũng dọn dẹp sạch sẽ căn nhà, khử xong mùi hôi, sau đó đi tìm chủ nhà để báo cáo kết quả công việc. Trong lúc trò chuyện thì tôi được biết, khách thuê trên lầu đã sống ở đó mười ba năm, đóng tiền thuê nhà rất bình thường. Chủ nhà từng lên đó giúp thay thiết bị phòng tắm một lần vào năm năm trước, bấy giờ bên trong có bừa bộn nhưng không nhiều rác thế kia. Lần này do đã quá hạn đóng tiền nhà nhiều ngày, chủ nhà lên lầu kiểm tra mới phát hiện ra sự việc.

Còn căn nhà đã tồi tệ đến mức này, chắc chủ nhà phải tốn không ít chi phí sửa sang lại mới cho thuê tiếp được.

Sau đó, tôi rời khỏi nơi ấy và lái xe của mình đến tiệm sửa xe.

...Theo như tôi biết...

Thường có câu “ổ vàng ổ bạc cũng không bằng ổ chó của mình”, căn nhà dù có dơ bẩn và bừa bộn hơn nữa, cũng có thể trở thành nơi nương thân cuối cùng của một người. Tuy tôi không biết câu chuyện của người sống trong nhà ấy như thế nào, nhưng người ta cũng đã qua đời rồi, việc tôi có thể làm là trả lại một căn nhà sạch sẽ cho người đã từng sống ở nơi này (dù đó chỉ là nhà thuê).

BÁNH BAO KHÔNG ĂN ĐƯỢC

Lần này, tôi nhận ủy thác đến một chung cư ở công viên lân cận để làm việc, khi đến nơi thì trời đã tối, vẫn còn rất nhiều người đang tản bộ trong công viên. Tôi và người ủy thác hẹn gặp nhau ở công viên. Đối phương không nhiều lời, lập tức chỉ cho tôi vị trí cụ thể của hiện trường, giao chìa khóa cho tôi rồi rời đi, trước khi đi còn bảo với tôi rằng: “Sau khi dọn dẹp xong thì liên lạc với tôi.”

Tôi vào tòa chung cư, đi thang máy lên căn hộ xảy ra chuyện. Đó là một căn nhà có hai lớp cửa sắt thông thường. Lớp cửa sắt đầu tiên tuy trạm rỗng nhưng vẫn có một tấm lưới kim loại bao bọc chỗ rỗng, ban đầu là để nhìn thấy khách đến nhà là ai qua khe hở mà không cần mở cửa ra, nhưng thời gian lâu dần, bụi bặm bám trên lưới ngày càng nhiều nên đã che tầm nhìn, thành ra mất đi công dụng ban đầu. Còn lớp cửa sắt thứ hai lại ngăn cách bên trong và bên ngoài thành hai thế giới, không chỉ che chắn tầm nhìn của người ngoài mà còn ngăn chặn tiếng ồn bên trong căn nhà và ngăn không cho mùi thoát ra ngoài.

Tôi mở lớp cửa thứ nhất, khi mở cửa phát ra tiếng cọt két, tựa như tiếng rên rỉ của bệnh nhân nằm trên giường. Kế tiếp tôi mở ổ khóa tròn của lớp cửa thứ hai, tay phải giữ tay nắm cửa, đẩy mở cánh cửa sắt nặng nề. Cảm giác rất mất sức đó giống như chủ nhân của ngôi nhà đang phản đối sự xâm nhập của tôi, sợ bất cẩn sẽ... Nhưng dù phản đối thế nào, tôi cũng đã vào nhà và phá vỡ sự bình yên vốn có của nó rồi.

Tôi quan sát hiện trường qua lớp mặt nạ bảo hộ, nhìn thấy một căn nhà rất bình thường có kết cấu ba phòng ngủ hai phòng khách, thiết kế giản dị, đèn đang bật sáng, ti vi đang phát chương trình thời sự buổi tối như thường lệ, cánh quạt điện vẫn đang quay không ngừng khuấy động không khí trong nhà, làm mùi hôi của tử thi tản ra khắp các căn phòng một cách nhanh chóng hơn.

Trên bàn có bao tay cao su và túi đựng thi thể vốn không thuộc về nơi này, cũng như sự xuất hiện của tôi, không hài hòa chút nào. Trên sô pha và sàn nhà đầy giòi. Sô pha da bò màu đỏ sẫm còn dính da bên trên, đó là da tụt bong ra sau khi thi thể bị phân hủy, trên sàn nhà có một mảng vết máu và chất béo. Gạch lát màu trắng phối với máu màu đỏ và chất béo màu vàng, nhìn thoáng qua hết như màu nước trên bảng phối màu bất cẩn bị trộn lẫn vào nhau.

Tôi tắt ti vi, căn nhà yên tĩnh trở lại, rồi tắt quạt điện, cánh quạt từ từ dừng lại, cảm giác nóng nực lập tức ập đến.

Tôi đổ chất tẩy ra, bắt đầu vệ sinh sô pha và sàn nhà. Trong lúc hai đôi tay dọn dẹp chất béo và mô bì trên sàn, một câu nói chợt hiện lên trong đầu: “Người Pháp sống là để ăn, người Anh ăn là để sống” Lối sống khác nhau sẽ ảnh hưởng đến thói quen ăn uống của chúng ta, nhưng suy cho cùng vì mục đích sinh tồn, chúng ta không thể không ăn. Thực phẩm ăn vào được tiêu hóa, hấp thụ, chuyển hóa thành năng lượng, một phần sẽ hình thành chất béo tích trữ trong cơ thể. Hiện tại, năng lượng mà người quá cố từng tích trữ đã

không còn sử dụng được nữa. Thậm chí, sau khi được tôi dọn dẹp, chứng cứ chứng minh người đó từng tồn tại cũng bị xóa bỏ.

Công việc dọn dẹp dần được hoàn thành, sau khi chà, rửa, lau, chùi, sàn nhà khôi phục lại màu trắng vốn có, tiếp đến là thời gian xử lý đồ đạc xung quanh. Trong chiếc bát trên bàn phòng khách có một cái bánh bao, lớp vỏ đã khô cứng ó vàng do thời gian, cầm lên thật sự cứng như đá, dùng đánh người chắc chắn sẽ đau, tôi không thể liên tưởng nó với loại bánh bao mềm mại đàn hồi bình thường hay ăn được. Cách đó không xa có một cái bánh bao khác cũng ó vàng nhưng có dính vết máu, đang lặng lẽ nằm trên sàn nhà. Hai cái bánh bao đều không có dấu vết từng có người ăn, chắc người quá cố lo đói bụng nên mua về, nhưng không có duyên ăn chúng.

Dọn dẹp đồ đạc xung quanh xong, tôi tháo mặt nạ ra và vẫn nghĩ thấy mùi hôi thối. Tôi lần theo mùi hôi đến phòng bếp, trên bếp ga có một chiếc nồi được đậy nắp, tôi bèn mở nắp ra, bên trong là một nồi canh (hoặc nên nói nó từng là canh) chỉ còn rong biển, thịt lợn và hành lá, nước canh đã cạn, nguyên liệu nấu canh đã ôi thiu, trong nồi đầy vi khuẩn kèm theo mùi thối và chua.

Tôi thu dọn nồi “canh” này xong, lại tìm thấy một đĩa thức ăn trong lò vi sóng, một đĩa thức ăn không hoàn chỉnh và đầy vi khuẩn, một món không biết đã hâm đi hâm lại biết bao nhiêu lần vẫn tiếp tục ăn. Người lớn tuổi đều rất quý trọng thức ăn, luôn nghĩ có được miếng ăn không dễ dàng gì nên không còn quan tâm đến khẩu vị nữa, ăn không hết cũng không nỡ bỏ đi, hâm lại nhiều lần chỉ cần có thể lấp đầy bụng, cho dù chúng chẳng còn chất gì để nạp vào cơ thể.

Dọn dẹp hiện trường xong, tôi gọi điện thoại cho người ủy thác, sau đó ở trong nhà đợi anh ta đến xác nhận. Sau khi không có vấn đề gì nữa, tôi bèn thu dọn dụng cụ, tắt đèn, căn phòng lập tức chìm vào bóng tối. Tôi và người ủy thác cùng nhau ra về, đóng cửa lại. Tôi cứ tự hỏi không biết lần mở ra tiếp theo sẽ là khi nào?

Tôi cho xe chạy đến tiệm sữa đậu nành, mua một phần bánh bao và sữa đậu nành để bổ sung năng lượng cho cơ thể, cũng để tưởng niệm một sinh mạng đã qua đời.

...Theo như tôi biết...

Có người nói lớn tuổi rồi dạ dày hơi yếu, không ăn được nhiều nên ăn uống tương đối đơn giản, thế nhưng có lẽ ăn gì không quan trọng, ăn như thế nào cũng không phải trọng điểm, mà chỉ cần có người bầu bạn thì ăn gì cũng ngon. Cuộc sống cô độc, nội tâm cô đơn, bữa ăn thịnh soạn hơn nữa cũng không thấy ngon. Tôi không khỏi nghĩ, một người sống trong căn nhà rộng lớn, khi một mình ăn bánh bao sẽ có mùi vị như thế nào?

NHÀ ỐC SÊN, KHÔNG GIAN MỘT MÉT VUÔNG

Vì xảy ra sự việc như vậy mà làm tôi có chút xúc động.

Đó là một lần nọ, khi chúng tôi đến hiện trường được ủy thác xem qua hoàn cảnh xung quanh trước. Tầng một của ngôi nhà cho thuê làm văn phòng, ước chừng khoảng bảy, tám ping(*) vuông, tuy không lớn nhưng trang thiết bị đầy đủ. Khi đi dọc theo cầu thang không có tay vịn lên đến tầng hai thì khung cảnh khác hẳn, trừ bỏ lối đi, phòng tắm chung và ban công để phơi quần áo, thì không gian còn lại chẳng bao nhiêu, lại còn dùng vách ngăn chia ra thành “bốn gian phòng”.

Mùi hôi phát ra từ căn phòng xảy ra chuyện, trên vách tường bên cạnh phòng có dán phiếu đóng tiền thuê phòng, một tháng ba nghìn năm trăm tệ (tôi nghĩ bụng rẻ thật, mức giá này bằng với giá thuê

phòng khi tôi còn đi học mười năm về trước), nhưng khi mở cửa vào trong, cảnh tượng hiện ra trước mắt khiến tôi phải trở mắt nhìn và cảm nín.

Căn phòng như một chiếc lồng chim rộng khoảng một ping vuông, sau khi đặt chiếc giường và quạt điện vào thì chỉ còn một chút xíu không gian để đi lại, lúc bấy giờ còn là mùa hè oi bức... Điểm đáng mừng duy nhất là căn phòng này nằm bên hông nhà, có một cánh cửa sổ hướng ra bên ngoài, xem như phòng có thể ngắm cảnh, giữa đêm nóng nực vẫn cảm nhận được một chút gió mát từ ngoài thổi vào.

Nhìn quần áo và chăn bông dính nước xác trên giường, cạnh giường có lon nước ngọt nằm rải rác, hộp cơm chất thành đống, quạt điện vẫn đang làm việc chăm chỉ, cánh quạt quay vù vù, không chỉ thổi ra luồng gió nóng mà còn toát ra chút cô đơn lạnh lẽo.

Tôi tiếp tục dọn dẹp, không khỏi trầm nghĩ, “Cuộc sống như thế này có đúng là cuộc sống không?” Theo giấy tờ hồ sơ nằm rải rác trong phòng, người quá cố chỉ mới hai mươi chín tuổi, sống trong không gian thế này, cậu ta suy nghĩ thế nào về tương lai nhỉ?

Không gian một ping vuông là nơi cậu ta sinh sống. Đây là sự lựa chọn của cậu ta, hay là sự khuất phục bất đắc dĩ? Người sống ở đây chỉ có thể ôm phần cơm hộp ở trong căn phòng nhỏ như vỏ ốc sên mà vượt qua hết đêm này đến đêm khác, với thời tiết mùa hè nóng nực, gió từ quạt điện thổi ra không mát mẻ chút nào. Không gian một mét vuông là thế giới của cậu ta, và cũng là ký ức mà cậu ta để lại cho người khác.

Nhà ốc sên, nơi ở của ốc sên, giống như tên gọi của nó, dùng để chỉ một không gian sống nhỏ hẹp.

Tôi tin rằng rất nhiều người từng sống trong không gian nhỏ hẹp như nhà ốc sên. Thời đi học, do trường cách nhà quá xa, tôi đành phải chọn học nội trú. Ký túc xá của trường thường từ hai đến sáu người ở chung một phòng, cùng chia sẻ không gian sống với nhau. Nhưng nếu không đăng ký được ký túc xá, hoặc muốn có môi trường sống riêng biệt, để tiết kiệm tiền và cũng do thời gian ở tương đối ngắn, không ở nhà cả ngày nên không bận tâm nhiều đến nhu cầu độ lớn của căn phòng, hầu hết mọi người sẽ chọn nhà hoặc phòng trọ có không gian tương đối nhỏ, với giá thuê tương đối thấp. Tôi cũng từng có một thời gian sống trong “nhà ốc sên”, còn nhớ đó là căn phòng kê một chiếc giường vào thì không còn bao nhiêu không gian nữa.

Song, bây giờ hiện tượng “nhà ốc sên” dường như không chỉ xuất hiện trong giới học sinh, sinh viên nữa. Ở Đài Loan, mua nhà là nguyện vọng của vô số người, nhưng do điều kiện kinh tế, mức lương có hạn, những người không mua nổi nhà đành chọn thuê nhà, nhưng giá thuê nhà liên tục tăng cao, với người thời nay mà nói, thuê nhà cũng chẳng dễ dàng gì. Không ở được không gian rộng rãi thoải mái, đành hạ thấp yêu cầu xuống mà thuê một căn phòng chật hẹp nhưng được cái khá rẻ, thường không quá ba ping vuông (loại nhỏ hơn, chưa đến một ping vuông cũng có), ngoài một chiếc giường và tủ quần áo ra, không còn không gian để bày các vật dụng khác (có lúc còn phải dùng chung phòng tắm và nhà vệ sinh với người khác), thật sự không khác gì đang sống trong lồng. Thời sự cũng thường đưa tin, một số chủ nhà muốn có thêm nhiều khách trọ nên không ngừng chia nhỏ không gian có hạn, thậm chí có người còn sửa sang lại ban công, đặt chiếc giường rồi cho thuê như một phòng trọ, vậy mà vẫn có người bằng lòng thuê.

Bất luận vì muốn tiết kiệm tiền hay để thuận tiện, người sống trong không gian như vậy không phải con số ít, mọi người chỉ cần một nơi để ngủ nghỉ, nên đành chung sống với nhiều người hay thậm chí là

hàng chục người trong cùng một căn nhà, chất lượng cuộc sống chắc chắn không được tốt, khó tránh khỏi dơ bẩn và bừa bãi. Nhưng vì cuộc sống, họ chỉ có thể không ngừng nhẫn nhịn, vì không có năng lực chi trả cho nơi có điều kiện sống tốt hơn.

Điều đáng lo là xét từ góc độ an toàn, không gian sinh sống có mật độ dày đặc cộng thêm việc chủ nhà tự ý cải tạo, dễ gây khó khăn cho việc thoát hiểm khi xảy ra hỏa hoạn, kèm theo đó sẽ là rất nhiều sinh mạng vô tội phải chết oan uổng. Dự luận có lẽ sẽ xôn xao trong một thời gian nếu tình huống xấu xảy ra, nhưng khi sóng gió qua đi, sẽ không còn ai nhớ đến chuyện này nữa.

Mặt khác, nguyên nhân khiến cho hiện tượng nhà ốc sên không ngừng tăng cao ở Đài Loan là do hiện tượng xã hội già hóa đang dần mở rộng, một số chủ nhà sợ phải chịu trách nhiệm với vấn đề xử lý chuyện hậu sự khi có người cao tuổi sống một mình qua đời, cố ý từ chối không cho nhóm đối tượng này thuê nhà, vì vậy họ đành chọn sống trong môi trường tương đối kém. Chẳng hạn như đường số 29 khu Tam Trọng, thành phố Tân Bắc, nơi đó vốn là tòa cao ốc thương mại, nhưng do tình hình kinh doanh không được tốt, người bán rút dần nên nó đã trở thành khu nhà trống, dần dà trở thành khu vực không ai quản lý, bị người khác cố ý chiếm dụng xây dựng trái phép rồi cho thuê. Bên trong tòa nhà bản thủ hồi thời đó là những người cao tuổi sống một mình, là những người vô gia cư... Toàn những thành phần phức tạp, trị an khó duy trì, dễ tạo thành mối lo của xã hội.

Sống trong môi trường chỉ lớn hơn cỡ quan tài chút ít, rốt cuộc là đang “sống” vì cái gì? Không phải mọi người chưa từng cố gắng, nhưng cuộc sống này rất khó thay đổi. Cuộc sống nhàn tản vui vẻ trong các chương trình truyền hình tựa như những giấc mơ đẹp nhất trong truyện *Nghìn lẻ một đêm*, xa không với tới. Mỗi ngày trong hiện thực, chúng ta chỉ có thể đếm xem còn lại bao nhiêu tiền, nghĩ

xem còn bao nhiêu ngày nữa là được lãnh lương, dần dà thành thói quen, dần dà trở nên trơ lì. Biết bao giờ mới có thể thay đổi? Liệu có một ngày sẽ thay đổi được hay không? “Sống”, có lẽ chỉ là đang duy trì sự sống, còn tương lai qua được ngày nào hay ngày đó, mặc cho thời gian của sự sống đếm ngược, đến khi già đi, đến khi hóa thành một nắm cát bụi... không còn gì để nghĩ ngợi thêm nữa.

...Theo như tôi biết...

“Số phận, là nô lệ đang say ngủ.” Mọi người thường nói: “Muốn thay đổi, cần phải dũng cảm” Nhưng từ khi theo nghề dọn dẹp hiện trường, tôi đã nhìn thấy những người thậm chí không còn vốn liếng gì để mà can đảm nữa, cảm xúc đã tê liệt khiến họ chỉ có thể sống như một cỗ máy ngày này qua ngày khác cho đến khi cái chết tìm đến. Cũng có những người muốn thoát khỏi cuộc sống ban đầu, nhưng lại dùng cách buông thả hơn như trốn tránh, chè chén, bài bạc, chìm đắm trong khoái cảm xác thịt... Làm vậy chỉ gia tăng tốc độ sa đọa mà thôi.

Trớ trêu thay, khi sống không được người khác xem trọng, đến khi chết đi, phân hủy rồi, hôi thối rồi, mọi người mới nhận ra sự tồn tại và ra đi của người nào đó, và rồi nhớ lại người đó đã thậm chí còn bắt đầu bàn tán chuyện thị phi của anh ta... Tôi tự hỏi, giá trị của sinh mạng rốt cuộc là gì?

KHÔNG KỊP TỪ BIỆT

Lần đầu tiên, tin rằng đây cũng là lần đầu tiên cô ấy phát hiện trên đời lại có chuyện trùng hợp kỳ lạ đến thế.

Khi người ủy thác liên lạc với tôi, cô ấy hy vọng tôi có thể qua hỗ trợ. Cô ấy nói trước đây từng đọc qua câu chuyện của tôi ở một nơi nào đó, không ngờ bây giờ lại cần đến sự giúp đỡ của tôi.

Tôi đến địa điểm đã hẹn với cô ấy, xa xa nhìn thấy người ủy thác trong bộ đồ tang màu đen, đội mũ lưỡi trai, khuôn mặt đầy vẻ tiều tụy và đau buồn. Khi gặp nhau, mắt cô ấy ngấn nước, hai môi mím chặt hé mở, nói với tôi: “Tôi không dám lên đó, một mình anh lên xem có được không?”

Hiện trường là một căn nhà phố được cải tạo thành nhà trọ, tôi lên đến tầng ba đã nhìn thấy cánh cửa bên trái giăng dây phong tỏa. Tôi mở cửa ra, nhìn vào căn phòng khoảng năm ping vuông, sàn nhà đầy vết máu. Sau khi quan sát một lúc, tôi lui ra ngoài để trao đổi sơ qua với người ủy thác.

Cô ấy nói: “Khi phát hiện bố thành ra thế kia, tôi rất hốt hoảng, rất sợ hãi, cảm thấy rất có lỗi với bố. Vì dạo trước tôi có gọi điện thoại cho ông ấy, di động luôn trong trạng thái tắt máy, mấy ngày sau vẫn không mở máy, khi đó tôi cứ nghĩ bố vẫn còn đang giận vì tôi không bầu bạn với ông ấy. Có lúc phải đợi con ngủ rồi, tôi mới có thể đến dưới nhà của bố đợi xem có ai mở cửa cho tôi vào hay không.

Đúng lúc này bố chồng tôi lại từ Nhật Bản sang thăm cháu nội, nên chậm trễ rất nhiều thời gian, đến khi phát hiện ra thì bố tôi đã qua đời nhiều ngày rồi... Tình cờ dạo trước đọc được bài anh đăng trên mạng, tôi chợt nghĩ đến anh nên đã liên lạc mời anh đến dọn dẹp hiện trường. Tôi không dám lên đó lần nữa, đến giờ cảnh tượng ấy vẫn quanh quẩn trong đầu tôi, đành làm phiền anh giúp đỡ. Thật sự cảm ơn anh rất nhiều.”

Sau cuộc trò chuyện ngắn ngủi, cô ấy phải rời đi xử lý chuyện tang lễ, chúng tôi cũng bắt đầu tiến hành dọn dẹp hiện trường đặc thù. Thu dọn quần áo chần bông dưới sàn, tẩy rửa vết máu, xử lý vật

dụng bị nhiễm bẩn. Trong quá trình dọn dẹp, tôi tìm được một lá thư thông báo mãn hạn tù, thì mới biết người quá cố vừa ra tù tận hưởng cuộc sống tự do, nhưng lại gặp chuyện không may. Sự kết thúc của sinh mạng, liệu có cứu rỗi linh hồn bị trói buộc một lần nữa hay không?

Rồi một ngày, ông ta sẽ hiểu “mỗi một người đều có số phận của mình”. Con người khi còn trẻ có thể làm đường lạc bước, nhưng đến cuối cùng “vẫn phải bước lên con đường mà mình cần phải đi.

Khi tôi vừa dọn dẹp xong thì gặp người ủy thác và sư thầy đang chuẩn bị lên lầu, đến căn phòng kia để làm phép siêu độ. Người ủy thác sợ hãi không dám lên, cô ấy nói: “Tôi không biết phải đối mặt với nó trong tâm trạng thế nào. Tôi sợ cảnh tượng ấy, tôi cảm thấy sợ cái mùi đó.”

Tôi nói với cô ấy: “Cô hãy điều chỉnh lại tâm trạng, từ từ đi lên, tình cảnh trong phòng đã khác với lúc đầu rồi, không còn vết máu và cũng không còn mùi nữa. Cô mời tôi đến chẳng lẽ lại không tin tưởng tôi ư? Đừng lo, cũng không cần phải sợ.”

Tôi nhìn cô ấy cất bước một cách khó khăn đi lên lầu, đến trước căn phòng, rồi do dự có nên mở cửa hay không. Phải đến khi người của công ty mai táng an ủi hồi lâu, cô ấy mới dám mở cửa ra. Tôi nhìn thấy ánh mắt của cô ấy chuyển từ sợ sệt lưỡng lự sang kinh ngạc cảm kích, sau đó cô ấy ngoảnh lại nói với tôi: “Khác với tình cảnh ban đầu rất nhiều, sáng sủa hơn, sạch sẽ hơn nhiều, cũng không còn mùi hôi thối như lúc đó nữa, các anh thật tài giỏi, cảm ơn các anh.”

Tôi gật đầu đáp lại lời cảm ơn của cô ấy. Trong tiếng tụng kinh trang nghiêm của sư thầy, cô ấy chấp tay lại, làm theo hướng dẫn của sư thầy và bắt đầu lễ cầu siêu.

...Theo như tôi biết...

Tôi nhớ Trương Ái Linh từng viết thế này:

“Có những lời có rất nhiều cơ hội để nói, nhưng lại nghĩ để sau này rồi nói, đến khi muốn nói thì đã không còn cơ hội nữa rồi.

Có những việc có rất nhiều cơ hội để làm, nhưng cứ đẩy lùi ngày này qua ngày khác, đến khi muốn làm thì phát hiện không còn cơ hội nữa.

Có những tình cảm đã cho đối phương rất nhiều cơ hội, nhưng họ lại không bận tâm cũng không màng đến, khi họ muốn trân trọng ta thì đã không còn cơ hội để yêu thương nữa.”

Khi người cha hiện từ trong lòng con gái ngã xuống, con tim cô ấy cũng tan nát thành nhiều mảnh.

Mong ông trở thành cánh chim xanh, dỗi theo cô ấy bằng linh hồn của người cha dấu yêu.

VẾT MỤC CỦA SỰ SỐNG VÀ CÁI CHẾT

Một buổi sáng nọ sau khi nhận được nhiệm vụ, tôi đến khu chung cư nằm trên một ngọn núi. Khi đến hiện trường, tôi nhìn xung quanh để đánh giá. Ngoài lối đi ra thì nơi đây chỉ có thể nói là “bừa bộn khôn tả”, không gian ba phòng ngủ hai phòng khách đâu đâu cũng có đồ đạc, không khí trong nhà ngập tràn mùi hôi của thi thể và thức ăn ôi thiu. Đi vào phòng, đồ đạc nằm rải rác dưới sàn, giống như bị ai đó phá hoại, bừa bộn hết chỗ nói. Nhìn về phía giường ngủ của chủ nhà, đệm giường trông như tấm vải vẽ tranh bị ai đó tạt màu vẽ

lên, nước màu từ từ lan rộng, nhuộm tấm vải vẽ màu trắng thành một màu hoàn toàn khác.

Hắn sẽ có người muốn hỏi, hiện trường án mạng sao lại có màu vẽ? Thật ra thì ... những “vết mực” như tranh sơn thủy kia là chất lỏng chảy ra từ cơ thể của chủ nhân sau khi qua đời nhiều ngày.

Tôi lui ra khỏi phòng ngủ để trao đổi với nhóm người ủy thác.

Lần này có ba người ủy thác, hai nữ một nam, trong đó có một cô gái đội mũ lưỡi trai, buộc tóc đuôi ngựa, khuôn mặt xinh xắn đầy vết nước mắt, một mực im lặng đứng bên cạnh nghe chúng tôi nói chuyện.

Sau khi trao đổi thì tôi biết được chủ nhân của căn nhà này là bố của ba người ủy thác, ông ta thuê nhà sống một mình tại đây. Hôm sau cũng đúng là ngày có hiệu lực cuối cùng của hợp đồng thuê nhà.

Vì còn hạn chế bởi nhân tố khác nên bắt buộc chúng tôi phải dọn sạch toàn bộ đồ đạc trong nhà với thời gian rất ngắn, để tiện cho bàn giao.

Tôi xác nhận nội dung công việc với người ủy thác xong thì họ ra về trước, sau đó tôi bắt đầu dọn dẹp. Nhưng đồ đạc trong nhà thật sự quá nhiều, thời gian lại khá gấp rút, đành phải điều động tất cả đồng nghiệp đến hỗ trợ.

Không lâu sau, các đồng nghiệp lục tục đến hiện trường, trong đó có một nhân viên thực tập vừa bắt đầu đi làm. Trong lúc những người khác chuẩn bị trang bị, tôi và nhân viên thực tập lên lầu trước để xem xét hiện trường. Chúng tôi vừa ra khỏi thang máy, nhân viên thực tập đã bắt đầu nhăn nhó mặt mày, bước đi mỗi lúc một nặng nề như đang đi trong bùn lầy, tiến lên trước một cách đầy gian nan.

Tôi nhìn thấy dáng vẻ khó chịu của cô ấy, lập tức hỏi: “Sao vậy? Lúc này tôi đã xử lý sơ qua rồi, đáng lẽ bây giờ mùi ở ngoài hành lang không còn quá nồng nặc mới phải chứ?” Thật ra tôi không nên nói như vậy, vì tôi đã hoàn toàn quên mất đây là ngày đầu tiên cô ấy đến hiện trường, bất cứ mùi gì đối với cô ấy mà nói đều vô cùng hôi thối, nhìn thấy bất cứ cảnh tượng nào cũng vô cùng sợ hãi.

Nhưng cô ấy chỉ lắc đầu, nói không sao, thế là tôi cũng không nghĩ nhiều, tự mình đi lên trước. Khi tôi mở cửa ra, lại có mùi hôi nồng nặc thoát ra ngoài. Lúc này, tôi đột nhiên nghe thấy phía sau có tiếng “bùm”, “bụp”, “bộp”, còn tưởng xảy ra chuyện gì nên lập tức ngoảnh đầu lại nhìn, thì ra là tiếng động do nhân viên thực tập đến hỗ trợ tôi phát ra! Yên tâm, cô ấy không ngất đi, cô ấy... bỏ chạy mất rồi!

Cửa chỉ cách thang máy mười mấy mét, nhìn cô ấy lao như bay đến thang máy, tay không ngừng ấn phím đi xuống, không đợi cửa thang máy mở ra hoàn toàn đã chui ngay vào trong, sau đó lại hối hả ấn phím đóng cửa thang máy lại, diễn tả ra thì chậm nhưng tất cả chỉ trong khoảnh khắc tôi ngoảnh đầu. Tôi nghĩ, tất cả có thể diễn ra trong vòng chưa đến mười giây! Tiềm năng của con người quả nhiên có thể được khai phá, chỉ cần gặp tình huống khác thường, adrenaline^(*) sẽ phát huy tác dụng ngay tức thì để thoát ra khỏi nơi nguy hiểm trong thời gian ngắn nhất.

Tôi đóng cửa lại, chậm rãi đi về phía thang máy, ấn phím đi xuống và quay lại tầng một. Nhìn thấy nhân viên thực tập vừa dốc hết sức bỏ chạy khi này đang nôn khan ở trước sân, tôi lại gần đưa một gói khăn giấy và hỏi cô ấy: “Vẫn ổn chứ? Nếu không chịu được thì hay là cô về trước đi? Trước đó tôi đã nói với cô rồi, môi trường làm việc của chúng ta người bình thường khó chịu nổi lắm.”

Cô ấy đưa tay nhận lấy khăn giấy, vừa lau miệng vừa gật đầu, không biết cô ấy gật đầu là muốn về nhà hay muốn tiếp tục làm

việc? Tôi nghĩ chắc là về sau! Bèn nhẹ nhàng nói với cô ấy: “Uống chút nước, ngồi xuống nghỉ ngơi một lát, đợi bình tĩnh lại rồi cô về trước đi.”

Cô ấy lắc đầu, mắt ngấn nước: “Tôi có thể tiếp tục công việc. Nhưng anh không báo trước với tôi là mùi nồng đến thế, tôi chưa chuẩn bị tâm lý nên lúc mở cửa ra, tôi ngửi thấy mùi mới bị giật mình.”

Tôi nói: “Mới bắt đầu ai cũng vậy, cô không nôn là giỏi rồi. Cô nghỉ ngơi chút đi, lát nữa lên chung với mọi người. Các đồng nghiệp đang chuẩn bị trang bị ở bên cạnh đây về sành sỏi, nhìn tôi và nhân viên thực tập với vẻ mặt vui đùa, chỉ thiếu điều chưa nói: “Đồ gà mờ, sợ rồi kìa! Trước đó còn ra vẻ không sợ trời không sợ đất, sốc một chút mới biết trình độ của bản thân tới đâu chứ gì!”

Một mình tôi quay lại hiện trường, bắt đầu thu dọn rác trong nhà, dọn ra chút không gian trống trước. Không lâu sau, những người khác (bao gồm cả nhân viên thực tập) cũng vào nhà.

Phân công công việc xong, chúng tôi bắt đầu chia nhóm ra làm việc. Căn nhà quá bừa bộn, bánh xếp áp chảo trên bàn đã trở thành bữa ăn của bầy gián, một bầy giòi nổi trên bề mặt của canh chua cay, còn không ngừng nổi bong bóng. Trong tủ lạnh, ngoài thực phẩm ra còn nhét đầy dưa muối và nước sốt, cùng các gói gia vị lấy từ cửa hàng tiện lợi về. Ở phòng tắm, chất bài tiết trong bồn cầu đã chất cao hơn mặt nước, quần áo ngoài ban công nhiều cái đã rách do giặt giũ nhiều, cổ áo cũng giãn rộng và sờn vải.

Cuộc sống của người già không thể không gắn liền với bừa bộn, đó là đang an hưởng tuổi già hay đang chờ đợi cái chết đây?

Phòng ngủ là nơi cuối cùng ông có mặt khi còn sống, bên trong có chiếc giường không biết đã cùng ông trải qua bao nhiêu tháng năm.

Khăn trải giường màu trắng đã ố vàng, giờ bị chất lỏng chảy ra từ thi thể nhuộm thành màu đỏ và nâu, giống như vết mực nhàn nhạt trên tấm vải vẽ, phác họa sự sống của một người, vẽ nên cái chết của một người.

Không còn cách nào khác, đôi tay của chúng tôi phải xóa đi từng chút dấu vết chứng minh chủ nhân của căn nhà đã từng sống, mới có thể từ từ làm thoáng không gian trong nhà. Trong quá trình dọn dẹp, thi thoảng sẽ có hàng xóm láng giềng đến quan tâm hỏi han, không chỉ nói về ông cụ mà họ quen biết, còn luôn miệng mắng con gái của ông bất hiếu như thế nào, tại sao không bao giờ đến thăm viếng rồi để cho sự việc đáng tiếc xảy ra.

Đúng lúc một người phụ nữ đang lớn tiếng mắng con gái của người quá cố thì người ủy thác đến hiện trường. Chị ta vừa thấy người ủy thác, lập tức nuốt hết lời định nói vào trong, sau đó xoay người cúi đầu rời đi. Cùng lúc đó, người ủy thác nhìn chằm chằm chị ta bằng ánh mắt rực lửa. Không biết nếu người phụ nữ kia nhìn thấy ánh mắt của cô ấy thì họ sẽ có vẻ mặt như thế nào?

Lúc này khi đến hiện trường, chỉ có đôi nam nữ ban đầu nói chuyện với tôi, sau khi xem qua tình trạng hiện trường họ liền rời đi ngay.

Thời gian dần trôi, làm việc từ ban ngày đến khi trời tối, nhờ sự cố gắng của mọi người, căn nhà đã khôi phục sự rộng rãi ban đầu, môi trường cũng sạch sẽ trở lại. Vất vả cả ngày, cuối cùng chúng tôi cũng đạt yêu cầu của người ủy thác.

Lúc này, người ủy thác đội mũ lưỡi trai, buộc tóc đuôi ngựa một mình đến hiện trường. Hai mắt cô ấy đỏ hoe, mí mắt sưng vù, hiển nhiên là vừa mới khóc xong. Cô ấy xem qua hiện trường, chân mày nhíu chặt lại, hai hàng lệ lại tuôn trào.

Nhân viên thực tập thấy vậy vội đến an ủi, còn lấy gói khăn giấy mà tôi đưa cho cô ấy để lau nước mắt cho người ủy thác. Trước sự quan tâm của cô ấy, người ủy thác nhỏ nhẹ chia sẻ cảm xúc trong lòng mình với chúng tôi.

Thì ra hai người ủy thác nói chuyện với tôi trước đó là chị gái và anh rể của cô ấy, mẹ của chị gái qua đời không lâu thì bố đã tái hôn và sinh ra cô ấy, nên hai người họ là chị em cùng cha khác mẹ. Con gái lớn không thể tha thứ cho việc người bố tái hôn, nên từ khi bước ra xã hội rất ít khi liên lạc với người nhà.

Còn cô ấy do công việc nên cũng ít gặp bố mình. Mấy năm trước, sau khi mẹ qua đời, tuy cô ấy muốn đón bố về nhà mình sống nhưng ông không chịu, chỉ thi thoảng đến nhà con gái ở vài ngày. Cô ấy biết chuyện nhà của bố rất bừa bộn, nhưng tính ông cố chấp, muốn dọn dẹp giúp chắc chắn sẽ bị mắng cho một trận, vì vậy có lòng cũng đành thôi.

Cô ấy từng có bao hoài ước tốt đẹp về bố, nhưng vẫn không thể át được cú sốc mà vết mực nhàn nhạt trên chiếc giường kia mang lại.

Khi được cảnh sát báo tin bố mình qua đời, cô ấy vội quay về xử lý chuyện hậu sự. Lúc hai chị em vừa về đến nhà của bố, trước khi gặp tôi, chị gái đã nói rõ với cô ấy, “Đợi xử lý xong chuyện của bố, quan hệ của hai chị em ta cũng kết thúc tại đây, sau này không cần qua lại nữa.”

Tuy cô ấy và chị gái rất ít khi gặp nhau, nhưng sau khi bố mẹ lần lượt qua đời, nghe được câu nói này, cô ấy bỗng cảm thấy bản thân không còn người nhà nữa, chỉ còn một thân một mình trên cõi đời này. Nước mắt vì vậy cứ tuôn mãi không thôi, không chỉ vì đau buồn khi bố qua đời, mà còn khóc cho tương lai lẻ loi mờ mịt của bản thân.

...Theo như tôi biết...

Theo thông tin công bố, từ năm 1993, Đài Loan đã chính thức trở thành xã hội già hóa, cứ 100 người cao tuổi sẽ có 12 người sống một mình, gia đình truyền thống ba thế hệ chung sống với nhau giảm dần, thay vào đó là gia đình đơn thân hoặc gia đình hạt nhân. Cũng do sự thay đổi hình thái xã hội, tỷ lệ người già sống chung với con cái ở Đài Loan ngày càng thấp, gây ra hiện tượng người cao tuổi sống một mình, cũng vì thế mà xảy ra không ít cái chết cô độc.

Cái chết cô độc là chỉ những người không ai chăm sóc, sống một mình, qua đời tại nhà do bệnh tật và nhiều nguyên nhân khác, khi lâm chung không có bất cứ người thân nào có mặt. Đương nhiên, hiện tượng này không chỉ xảy ra với người cao tuổi, nó còn xảy ra với nhóm bất lợi. Rất nhiều trường hợp bản thân đã mất đi năng lực “tự chăm lo” cuộc sống, cũng đứt dần liên lạc với người thân bạn bè. Môi trường sống của họ rất bừa bộn, chất đầy chai rượu, thuốc thang và rác, có lúc muốn dọn dẹp nhưng lại không đủ sức, nên đành tiếp tục sống trong “vùng an toàn” mà mình dựng lên. Khi còn sống, người sống một mình giống như “bốc hơi khỏi nhân gian”, dù chết trong nhà đã nhiều giờ nhưng mãi vẫn không có ai phát hiện cũng là chuyện rất bình thường, thường đến khi có mùi hôi mới gây được sự chú ý. Cho đến lúc này người khác mới nhớ ra sự tồn tại của người quá cố,

Cái chết cô độc đã không còn là chuyện mới lạ ở Đài Loan, nhưng một năm Đài Loan có bao nhiêu trường hợp chết cô độc? Chính quyền không thống kê. Hiện tại toàn Đài Loan có hơn 300 nghìn người cao tuổi sống một mình, tốc độ già hóa của Đài Loan đã vượt qua Nhật Bản, xét theo kinh nghiệm của Nhật Bản, cái chết cô độc chắc chắn là vấn đề mà chính quyền nên xem trọng. Thế nhưng, nếu cả số liệu thống kê mà chính quyền cũng

không có, thì công tác dự phòng và hỗ trợ cơ bản nhất biết phải tiến hành thế nào? Công việc của chúng tôi đặc biệt, chuyên nghiệp, không quá vĩ đại, nhưng nó cần thiết. Đến một ngày nào đó không cần đến chúng tôi nữa, có lẽ chính quyền đã chịu đựng tâm để “lo cho nỗi khổ của người dân”, quan tâm đến những người đang sống trong góc khuất của xã hội, đồng thời xử lý với thái độ tích cực và thẳng thắn. Mong các nhà lãnh đạo, chính trị gia của Đài Loan có tầm nhìn xa hơn và sự tôn trọng dành cho nghề nghiệp, giảm thiểu sự so đo chính trị không cần thiết, dốc tinh thần và tài nguyên cho việc thực hiện an sinh xã hội từ lúc con người chào đời cho đến khi lìa trần, Mong mỗi người chúng ta khi về già đều có nơi nương tựa, và có nơi để về.

HIỆN TRƯỜNG THỨ BA

Sự thật phơi bày sau khi dọn dẹp

QUYỀN ALBUM CUỐI CÙNG

Đằng sau mỗi vụ án tôi tiếp nhận đều ẩn chứa những góc nhìn khác nhau của sinh mệnh, cũng phản ánh sự chua xót không ai biết của người quá cố và một số đạo lý của cuộc sống. Đối với tôi mà nói, mỗi một lần phục vụ không chỉ là công việc, mà còn là quá trình và sự lĩnh hội đặc biệt.

Mỗi khi có người hỏi tôi: “Hiện trường nào để lại cho anh ấn tượng sâu sắc nhất?” Tôi thường chân thành kể lại cùng một câu chuyện.

Còn nhớ hôm đó, tôi và người ủy thác gặp nhau trước cổng tòa nhà, cô ấy có mái tóc dài, ánh mắt đầy vẻ tiều tụy và mệt mỏi. Trước khi lên lầu, chúng tôi ở phòng chờ trao đổi các công việc cần xử lý tiếp theo, thế nào đó mà lại bắt đầu tâm sự nhiều hơn. Người quá cố là bố của người ủy thác, khi cô ấy còn nhỏ thì bố mẹ đã ly hôn, từ đó người ủy thác sống với mẹ, do một số nguyên nhân mà mười mấy năm qua chưa từng gặp lại bố mình. Cho đến khi cảnh sát thông báo, cô ấy mới nhận được tin dữ bố đã qua đời nhiều ngày.

Trò chuyện xong, tôi quay đi xách dụng cụ chuẩn bị lên lầu làm việc, cô ấy chần chừ trong chốc lát rồi đột nhiên gọi tôi lại, buồn bã nói: “Tôi... có thể cùng anh vào trong nhà xem thử không? Tôi muốn biết mười mấy năm qua, ông ấy... sống như thế nào.”

“Đương nhiên không thành vấn đề.” Tôi nói, sau đó cô ấy đi cùng tôi vào thang máy lên lầu. Đến càng gần cửa nhà của bố, bước chân cô ấy càng nặng nề, cơ thể không kìm được khẽ run rẩy, “Là bất an? Hay là sợ hãi? Điều gì khiến cô ấy có phản ứng như vậy?” Tôi thầm suy đoán.

Tận mắt nhìn thấy hiện trường không có gì che chắn hay làm mờ, cô đơn và thê lương đến thế, có lẽ cảnh tượng ấy quá đáng sợ nên người ủy thác bất giác thét lên. Khi tôi trang bị đầy đủ chuẩn bị bắt đầu dọn dẹp, cô ấy sực tỉnh khỏi cơn ngỡ ngác, gọi tôi lại, mong tôi khoan dọn dẹp mà hãy cho cô ấy chút thời gian. Cô ấy muốn xem qua không gian mà bố mình từng sinh sống để tìm hiểu lối sống của ông.

“Không ngờ ông ấy lại sống cô độc một mình trong hoàn cảnh thế này...” Cô ấy thì thầm.

Trong nhà không có vật trang trí gì, chỉ có vài thùng giấy nằm rải rác cạnh ghế sofa cũ kỹ. Tôi quan sát xung quanh căn nhà, nhìn thấy vài bộ quần áo nhăn nhúm, rất nhiều túi thuốc và chai nước. Trên bàn bếp còn có những đồng rác thải nhà bếp không biết đã bao lâu rồi chưa dọn, bên trên có bày giáng ngang nhiên bò khắp nơi! Lát sau, cô ấy lặng lẽ ngồi xổm xuống, mở thùng giấy ở gần mình ra, bên trong đựng rất nhiều quyển sổ được sắp xếp tỉ mỉ, cô ấy cẩn thận lấy ra mới biết đó là những quyển album ảnh dày cộp đã ố vàng.

Tôi im lặng đứng trước cửa chờ đợi, nhìn bàn tay run rẩy của cô ấy nhẹ nhàng lật mở một quyển album. Đầu tiên là một tấm ảnh trẻ sơ sinh, lật từng trang tiếp theo, tôi thấy được quá trình trưởng thành của một đứa bé, từ “ba tháng biết lật, sáu tháng biết ngồi, bảy tháng biết lăn, tám tháng biết bò, một tuổi biết đi”, mỗi giai đoạn đều được cẩn thận lưu giữ lại bằng ảnh chụp, có tiếng khóc oe oe, có tiếng cười khúc khích, có cả vòng tay ấm áp của bố mẹ và hồi ức của những chuyến du lịch, đương nhiên không thể thiếu kỷ niệm ngày sinh nhật và những mảnh vụn của cuộc sống. Còn nữa, tấm ảnh kia chắc là ngày đầu tiên đi học, cô ấy đeo cặp đứng trước cổng trường! Tôi thầm đoán trong đầu.

Có một kiểu tình thương của cha rất thâm lặng, không dễ thể hiện ra bên ngoài, kìm nén mà sâu sắc, chân thành và ấm áp.

Cô ấy rưng rưng nước mắt, có vẻ muốn dừng lại nhưng rồi vẫn tiếp tục tỉ mỉ xem hết từng quyển album ảnh. Tôi chỉ ở bên cạnh nhìn cô ấy đắm mình vào hồi ức ngẩn ngui. Tôi nhớ khi cô ấy mở quyển album cuối cùng ra, đó là ảnh lưu niệm cả nhà vui vẻ cùng nhau dùng bữa ở một nhà hàng bít-tết, trong ảnh cô ấy đã ra dáng thiếu nữ - đó cũng là ký ức cuối cùng của người cha về hình dáng của cô con gái, từ đó về sau hai người bất vô âm tín. Nhưng nay, bất luận có muộn màng hay không, sự ra đi của ông đã để cô ấy cảm nhận được tình yêu thương và sự quan tâm thâm lặng của bố một cách chân thật.

Cô ấy đột nhiên quỳ xuống, hai tay ôm chặt cơ thể không ngừng run rẩy, khóc nức nở nói: “Ông ấy không hề quên tôi, trong này đều là ảnh của tôi... đều là ảnh của tôi... Con nhớ bố lắm, tại sao bố lại ra đi như thế?”

Hồi lâu sau, tiếng nức nở dần ngừng lại, cô ấy đứng dậy, hai mắt sưng đỏ, khuôn mặt đầy vệt nước mắt. Tôi chợt nghĩ đến bài thơ: “Người đẹp vén rèm châu, ngòi ủ rũ chau mày. Mắt ướt ướt vệ lệ, chẳng biết vì ai sầu?”

Cô ấy vẫn ôm quyển album cuối cùng trước ngực, tôi lấy khăn giấy ra lau nước mắt cho cô ấy, mời cô ấy cất chỗ album kia trở vào thùng, sau đó tiễn cô ấy xuống lầu. Tôi vừa quay đi toan bắt đầu dọn dẹp thì cô ấy nhỏ giọng thành khẩn nói với tôi: “Cảm ơn, làm phiền anh rồi.” Tôi đáp: “Cứ yên tâm, giao hết tất cả cho tôi.”

...Theo như tôi biết...

Ấn tượng người cha để lại cho con cái thường là nghiêm túc và trầm lặng. Tình yêu mà người cha dành cho con gái có thể không giỏi biểu đạt qua ngôn từ. Thế nên người cha dùng những hành động thực tiễn, âm thầm dõi theo và quan tâm đến quá trình trưởng thành của con để thể hiện tình yêu thương cất giấu trong lòng mình.

Trong tác phẩm Bóng Lưng, Chu Tự Thành từng kể cha của ông băng qua đường sắt, cố gắng trèo lên thêm ga để mua quýt cho tác giả. Hành động này, bóng lưng này, đã thể hiện được tình cha, tuy không có ngôn từ nhưng đó là hồi ức khó quên nhất và cũng giàu tình thương nhất.

Đây không phải là vụ án phức tạp nhất, nhưng nó để lại cho tôi ấn tượng sâu sắc nhất, để tôi cảm nhận được tình yêu của người cha dành cho con gái và nỗi nhớ của con gái đã dành cho người cha. Dù chuyện đời nhiều đổi thay, vật đổi sao dời, cha con chia cách đã nhiều năm, nay cũng đã âm dương cách biệt, nhưng tình cảm cha con vẫn được kết nối qua từng tấm ảnh, giống như người cha đang nói với con gái: “Bố không bao giờ quên con.” Tình yêu thương và nỗi nhớ này đã xóa đi ranh giới giữa sự sống và cái chết từ lâu.

GIẤC MỘNG THA HƯƠNG

Có lần tôi nhận được một nhiệm vụ do người bạn làm dịch vụ mai táng mời đến hỗ trợ xử lý.

Bạn tôi chỉ nói: “Tôi tin tưởng sự chuyên nghiệp và con người của anh, anh chắc chắn sẽ không ra giá bừa. Cha mẹ của người quá cố sống ở vùng quê khá hẻo lánh, tôi biết là không thể đến ngay được, nhưng mùi đã rất nghiêm trọng, hàng xóm xung quanh và chủ nhà

đều đang phản đối. Bạn bè của người quá cố đã thu dọn và bảo quản các món đồ quý rồi, cũng đã thông báo đến người nhà, anh có thể tiến hành dọn dẹp trước.”

Tôi đến hiện trường, cửa thang máy vừa mở ra đã ngửi thấy mùi hôi, dọc theo hướng phát ra mùi, tôi tìm đến nơi nồng mùi nhất, nhìn thấy một bên là cửa sắt đã rơi mất then cài đang tựa vào vách tường, bên khác là cánh cửa đã bị phá hỏng ổ khóa. Tay cầm của hai cánh cửa buộc một dải dây phong tỏa để cánh cửa đã hỏng hơi khép lại không mở quá rộng, tránh cho hàng xóm nhìn thấy cảnh tượng bên trong. Trên vách tường khác còn dán thông báo nợ tiền điện.

Tôi tháo dây phong tỏa ra rồi đi vào trong, bên trong là một căn nhà khoảng tám mét vuông, là nơi làm việc của tôi hôm đó.

Trong nhà, tivi vẫn đang bật, màn hình chỉ toàn màu xanh, có vẻ đã lâu rồi không đóng phí truyền hình nên bị cắt tín hiệu. Điều khiển nằm trong một vũng máu, có lẽ vì vậy mà không ai dám tắt tivi. Ngoài ra còn có một bộ sofa, một chiếc giường và một bàn trang điểm có rất nhiều mỹ phẩm. Trên ghế sofa màu trắng có rất nhiều vết máu, trên giường chỉ có một tấm đệm mỏng.

Quần áo nằm rải rác trên sàn đã che đi một phần vết máu, nhưng vẫn còn rất nhiều máu và nước xác lan ra xung quanh. Quần áo sặc sỡ, máu đỏ sẫm và nước xác vàng, tựa như biển sàn nhà thành tấm vải vẽ, tạo nên một tác phẩm nghệ thuật theo trường phái trừu tượng.

Bên vách tường có khoảng mười mấy thùng giấy chưa được mở, đáy thùng dính máu nên biến thành màu đỏ thẫm, cũng đã bị hỏng không dùng được nữa.

Kế tiếp, tôi ngẩng đầu lên nhìn, trên trần nhà có một dàn đèn chùm treo bằng sợi xích sắt, dây điện đã lộ ra ngoài, tầm mắt di chuyển từ đèn chùm xuống bên dưới, chiếc ghế thấp vốn màu trắng nay đã loang lổ vết máu. “Tự sát mà chết chẳng?” Tôi nghĩ vậy.

Tình trạng hiện trường quá tồi tệ, tôi không thể nghĩ ngợi nhiều, bắt đầu xử lý đồ đạc bị nhiễm bẩn. Diện tích máu trên sàn nhà khá lớn, thời gian đã lâu nên tích tụ thành một lớp máu thật dày, tăng thêm độ khó cho việc dọn dẹp.

Vệ sinh, dọn dẹp, khử mùi, công việc được tiến hành từng bước một. Với sự kết hợp của các loại hóa chất, sàn nhà đã lấy lại màu sắc ban đầu, tẩy rửa với nhiệt độ cao có thể tiêu diệt vi khuẩn tiềm ẩn, trong quá trình dọn dẹp, từng túi rác cũng được đóng gói lại, bên trong là đồ dùng, quần áo, sách vở, có cả túi xách của người quá cố, những thứ ngày xưa phải bỏ tiền ra mua nay trở thành đồ cần vứt đi. Khi dọn dẹp đồ đạc bị nhiễm bẩn ở hiện trường, tôi mới phát hiện phạm vi nhiễm bẩn lớn hơn tưởng tượng rất nhiều.

Sau đó, tôi tháo đèn chùm xuống. Chùm đèn được treo ngược bằng sợi xích, vốn chỉ cần chịu trọng lượng của đèn, nay phải gánh thêm sinh mạng của một con người. Sống, chết, chỉ trong một tích tắc, có thể chịu được sức nặng nhưng đổi lại là sự mỏng manh của sinh mạng.

Kế tiếp, tôi đi vào phòng tắm, bên trong chất đầy đồ đạc, trên bồn tắm có rất nhiều chất bẩn và nấm mốc, trên gương cũng phủ đầy cặn nước. Tuy dọn dẹp những thứ này không nằm trong phạm vi công việc của chúng tôi, nhưng dẫu sao nơi này cũng là căn nhà để che mưa chắn gió, nó nên ra dáng một căn nhà. Thế là tôi không cầm lòng được, bắt đầu chà rửa bồn tắm, làm sạch gương, loại bỏ hết chất bẩn và cặn nước rồi mới dừng lại.

Tôi dọn dẹp xong căn nhà, khi thấy sàn đã quay trở về màu trắng, chất bẩn đã không còn tồn tại, bèn xoắn sợi dây qua hai tay cầm rồi khép cửa lại. Sau đó tôi xuống tầng một liên lạc với cha mẹ của người quá cố. Không lâu sau, hai người họ đã đến gặp tôi.

Tôi bảo với họ rằng hiện trường đã xử lý xong, ban đầu hai người nhú chặt chân mày, sau đó từ từ giãn ra vì mây đen trong lòng đã tan biến, mắt cũng đỏ dần, nước mắt bắt đầu tuôn rơi. Tôi mời họ ngồi xuống, đợi họ bình tĩnh lại mới bắt đầu trò chuyện, nghe họ nói chuyện để xoa dịu nỗi đau họ phải chịu đựng trong thời gian này.

“Cảm ơn cậu, nếu không có cậu, tôi không biết phải làm thế nào cho phải... Người làm cha mẹ như chúng tôi sao đủ can đảm mà dọn dẹp căn nhà đó...” Bố của người quá cố đã nói với tôi như vậy.

Tôi đáp: “Chú khách sáo quá, đây là chuyện cháu nên làm. Đã được cô chú ủy thác, cháu nên xử lý thật tốt.”

Mẹ của người quá cố đáp lại tôi: “Thật cảm ơn cậu rất nhiều, chúng tôi không ngờ sẽ xảy ra chuyện thế này, một người đang yên đang lành lại nghĩ quẩn như thế... May mà em họ của con bé ở gần đây cũng phụ giúp một tay, nếu không làm sao chúng tôi có thể kịp thời đến đây được.”

Sau một hồi trò chuyện, tôi đã hiểu đại khái tình cảnh của người quá cố. Cô ấy là con một trong nhà, do bố mẹ đều không thể làm việc bình thường, để nuôi sống cả gia đình mà mấy năm trước cô ấy đã rời khỏi quê nhà, một mình đến Đài Bắc chỉ vì nghe nói nơi đô thị phồn hoa có nhiều việc làm hơn ở quê, đãi ngộ cũng khá tốt. Thế là cô ấy rời khỏi nơi mình lớn lên, rời khỏi nhà của mình vì muốn hoàn thành nguyện vọng phụng dưỡng cha mẹ, mơ ước để cha mẹ có cuộc sống tốt hơn.

Con gái hiếu thảo và cha mẹ hiền từ, hai bên ủng hộ và yêu thương lẫn nhau, đó là động lực để cô ấy cố gắng làm việc. Cho đến một hôm, cô ấy mắc bệnh trầm cảm trong thời gian thất nghiệp, về sau tuy đã tìm được việc, nhưng do ảnh hưởng của căn bệnh mà cô ấy không ngừng thôi việc rồi lại tìm việc... Không chỉ khủng hoảng về kinh tế, bệnh tình của cô ấy cũng trở nên nghiêm trọng hơn. Đạo trước bố mẹ đã khuyên cô ấy về quê đi, mọi người cùng nhau suy nghĩ sẽ có cách thôi, không ngờ cô ấy lại đi vào ngõ cụt...

Cuối cùng, bố của người quá cố hỏi tôi: “Xin hỏi, chi phí cho lần dọn dẹp này là bao nhiêu?” Nói đoạn, ông lấy ra một đồng tiền nhăn nhúm từ trong túi áo.

Tôi nói: “Sáu trăm.”

Họ đầy vẻ không dám tin, kinh ngạc thốt ra: “Sao có thể chứ?”

“Đúng là sáu trăm, cháu nói sáu trăm là sáu trăm.”

Họ lấy sáu trăm tệ từ trong đồng tiền nhăn nhúm kia rồi đưa cho tôi. Tôi đón lấy, sau đó lấy ra ít tiền từ túi áo của mình, gom được ba nghìn năm trăm tệ thì đưa cho họ.

“Công việc nhất định phải thu phí, nhưng thu xong sử dụng thế nào là do cháu quyết định. Số tiền này là chút tấm lòng của cháu, cô chú vất vả rồi, lát nữa chúng ta xác nhận không còn vấn đề gì nữa thì cô chú hãy về nghỉ ngơi trước đi.” Tôi nói.

Sau đó tôi cùng họ lên kiểm tra hiện trường, nhìn họ ra về, rồi cũng rời khỏi nơi đó.

...Theo như tôi biết...

*Thế nhưng, tôi nghèo, chỉ còn ước mơ,
Tôi trải ước mơ dưới bàn chân em
Nhẹ nhàng thôi, vì em đang bước trên giấc mộng của tôi.
Anh muốn chiếc áo nơi thiên đường*

- W.B. Yeats

Nếu không tại cuộc sống khó khăn, tìm việc gian nan, hoặc có thể vì đãi ngộ tốt hơn, có ai muốn rời xa quê nhà, rời khỏi vùng an toàn của mình cơ chứ? Có người Bắc tiến, Nam tiến hoặc Tây tiến (hướng Đông chỉ có thể nhảy xuống Thái Bình Dương mà thôi), chỉ vì một cuộc sống tốt hơn, muốn tìm kiếm một lối thoát tốt hơn. Song, rời khỏi quê nhà là một người tha hương, tất cả đều phải dựa vào chính mình.

Con người vì cuộc sống và lý tưởng, mang theo hành lý đơn giản rời khỏi nhà, mang đầy hy vọng đến thành phố lớn, cả ngày lẫn đêm đều mơ mộng một ngày nào đó sẽ có thể áo gấm về làng. Thế nhưng, có bao nhiêu người thực hiện được lý tưởng và ước mơ trong lòng mình? Ca sĩ La Đại Hựu hát trong bài Thị trấn Lộc Cảnh thế này:

“Giả sử chồng bạn quay về thị trấn Lộc Cảnh, xin hỏi bạn có nói với cha mẹ tôi rằng,

Đài Bắc không phải chốn thiên đường như tôi tưởng tượng, nơi đô thị không có giấc mơ ngày xưa của tôi.”

Tiếc rằng, nơi mà ngày xưa một lòng muốn đến để theo đuổi giấc mơ, cũng có thể trở thành nơi khiến người ta mất đi hi vọng hay thậm chí là kết liễu sinh mạng. Như Dickens viết trong *Chuyện hai thành phố*: “Đây là thời đại tốt nhất, cũng là thời đại xấu nhất, đây là thời đại của trí tuệ, cũng là thời đại của sự ngu

ngốc, đây là thời đại của tín ngưỡng, cũng là thời đại của sự ngờ vực.”

LẦN QUYÊN GÓP TIỀN LỄ CUỐI CÙNG

Một lần nọ, tôi đến hiện trường nằm trong khu dân cư cao cấp. Sau khi đến nơi, tôi liên lạc với người ủy thác, anh ta mời tôi đi thẳng lên lầu. Tôi xách theo trang bị đi vào sảnh, trình bày thân phận và đăng ký với nhân viên bảo vệ xong thì đi thang máy lên số tầng chỉ định. “Ting!” Cửa thang máy mở ra, tôi dò theo số nhà rồi tìm được hiện trường cần dọn dẹp. Sau khi ấn chuông cửa, không lâu sau cửa đã mở ra. Người mở cửa là một ông cụ khoảng bảy mươi tuổi, trông rất khỏe mạnh, tuy tóc đã bạc trắng nhưng sắc mặt hồng hào, đủ để hình dung bằng câu “tóc bạc trắng, mặt trẻ trung”. Ông cụ dẫn tôi vào nhà ngồi đợi, còn lấy một chai nước ngọt trong tủ lạnh ra cho tôi, sau đó từ tốn xin lỗi tôi.

“Thật ngại quá, bắt cậu phải chạy đến tận đây, tại vì tôi thật sự không biết nên xử lý thế nào cho phải” Ông cụ nói với vẻ đầy áy náy.

Tôi đáp: “Làm gì có, bác khách sáo quá. Xin hỏi nơi nào cần đến dịch vụ của cháu vậy ạ?”

Tôi nhìn quanh căn nhà, phòng khách trang trí đơn giản phóng khoáng, không có quá nhiều đồ đạc, không gian khá tao nhã, không có điểm gì kỳ lạ.

Ông cụ nói: “Chuyện là thế này, mấy hôm trước vợ cũ của tôi đốt than tự sát trong phòng tắm, sau khi phát hiện thì thi thể được chuyển đến nhà xác. Lúc đó bà ấy nằm ngay trong bồn tắm, trong đó hơi bẩn, muốn nhờ anh vệ sinh giúp.”

Dứt lời, ông cụ chỉ về phía cánh cửa đang khép chặt ở cuối hành lang, ý chỉ cho tôi biết đó chính là nơi xảy ra chuyện.

Tôi đáp: “Bác cứ yên tâm, cháu xin phép xem qua hiện trường một chút ạ.”

Tôi đứng dậy đi vào phòng, thấy bên trong vẫn còn một cánh cửa nửa đang đóng chặt. Tôi mở cửa ra, đây chính là phòng tắm mà ông cụ nói, bên trong vẫn còn thoang thoang mùi than, cạnh cửa có đầy vết băng dính (ngăn không khí lưu thông). Cửa thông gió trong phòng để mở nhằm dẫn luồng không khí mới vào và cũng giúp cho mùi hôi từ từ tan đi.

Trong bồn tắm vẫn còn vết máu và mô da. Lần dọn thứ nhất, tôi làm sạch chỗ chất bẩn này, bồn tắm màu trắng vẫn còn vài chỗ sót lại màu hồng nhạt. Thấy vậy, tôi bèn phun thuốc tẩy lần nữa, đợt lần thứ hai sẽ tẩy kỹ hơn. Trong lúc đó, tôi tranh thủ thời gian xử lý băng dính trong phòng trước. Sau khoảng thời gian nhất định, tôi mới bắt đầu thau rửa bồn tắm, chậm chậm trả nó về màu trắng ban đầu.

Kết thúc công việc, tôi quay về phòng khách định chào tạm biệt người ủy thác. Ông cụ đang ngồi im lặng trên sofa, thấy tôi trở ra bèn mời tôi ngồi xuống đối diện ông rồi bắt đầu trò chuyện với tôi.

Ông cụ nói: “Cậu vất vả rồi... Đạo trước bà ấy đề nghị ly hôn với tôi, vừa làm xong thủ tục, nào ngờ chưa được mấy hôm bà ấy đã nghĩ quẩn.”

Tôi không tiếp lời, chỉ gật đầu.

“Là vậy, tôi muốn nhờ cậu một chuyện, trước khi ra về cậu hãy xem qua căn nhà này, có thể giúp tôi dọn dẹp sạch sẽ không? Đợi tôi thu dọn sơ qua xong, mấy hôm nữa tôi sẽ gọi cậu đến, ngoại trừ đồ gia dụng ra thì đồ đạc khác cậu hãy giúp tôi xử lý hết.” Khách

hàng đã đưa ra yêu cầu, tôi bèn nhận ủy thác, sau đó kiểm tra sơ qua tình trạng căn nhà rồi ra về.

Vài ngày sau, điện thoại của tôi đổ chuông, là số của ông cụ gọi đến. Chúng tôi hẹn hôm sau sẽ đến dọn dẹp căn nhà.

Hôm sau, nhóm ba người chúng tôi đến nhà ông cụ. Sau khi mời chúng tôi vào nhà, ông cụ lại ngồi trên sofa trầm ngâm suy tư, chúng tôi cũng lặng lẽ bắt đầu công việc, dọn dẹp, đóng gói từng túi quần áo và đồ đạc rồi bắt đầu quét dọn căn nhà.

Khi mọi việc đã đâu vào đấy, tôi trao trả chiếc túi đựng tiền lẻ bao gồm tệ Đài Loan và Nhân dân tệ tìm được trong nhà cho ông cụ, nhưng ông lại nói: “Đây đều là tiền của bà ấy, tôi không muốn giữ chúng, cho các cậu hết đây.”

Ông cụ nói như vậy, túi tiền này giữ cũng không được, vứt cũng không phải, cuối cùng tôi đành đem theo túi tiền ra về. Sau khi đến nhà, tôi phân loại tiền thành Nhân dân tệ và tệ Đài Loan rồi cất vào hai túi riêng, sau đó lái xe ra ngoài, đến cửa hàng tiện lợi quyên góp hết số tệ Đài Loan, rồi đến nhà hàng của bạn mình. Tôi nhớ ở quầy thu ngân của anh ta có một chiếc thùng để quyên góp tiền lẻ.

Người bạn rất nhiệt tình nói với tôi: “Sao anh lại có thời gian ghé qua thế này, đã lâu rồi không gặp anh, ngồi đi nào! Muốn ăn gì tự mình gọi nhé.”

“Đợi chút. Tôi muốn hỏi thùng quyên góp tiền lẻ trên quầy thu ngân, sẽ được quyên góp cho anh hay tổ chức xã hội vậy?” Tôi hỏi với giọng bông đùa.

Người bạn vội đáp: “Anh khờ quá! Loại tiền đó ai dám lấy chứ! Có lương tâm hay không, số tiền này dành cho người cần giúp đỡ, ai lại xấu bụng như anh chứ!”

Tôi nói: “Thế thì tốt.” Sau đó lấy túi tiền Nhân dân tệ kia ra, “Tôi muốn quyên góp chỗ nhân dân tệ này.”

Anh ta biết công việc của tôi, bèn nhìn tôi tới ánh mắt đầy ngờ vực: “Tiền này từ đâu ra thế? Có phải là...”

Tôi gạt đầu, tỏ ý nguồn gốc của số tiền này đúng như anh ta nghĩ.

Anh ta hô lên: “Trời đất! Sao anh không đem ra ngân hàng mà đổi? Bỏ một đồng nhân dân tệ lẻ vào làm gì? Sao không đổi thành tệ Đài Loan rồi hãy quyên góp, thế này kì lạ lắm!”

Tôi gãi đầu, nói với anh ta: “Ra ngân hàng đổi phiền lắm, một đồng tiền lẻ còn phải từ từ phân loại, đổi tiền còn phải làm thủ tục. Thế này đi, anh để tôi bỏ vào thùng quyên góp, ngoài ra tôi còn quyên thêm năm trăm, xem như phí thủ tục để tổ chức xã hội phân loại và đem ra ngân hàng đổi tiền.”

Bạn tôi vội nói: “Thế tôi cho anh năm trăm, anh tự đem ra ngân hàng xử lí.”

Tôi đáp: “Sợ gì chứ, chỗ tiền này tôi đã khử trùng cả rồi, chê tay tôi bẩn hay chê tiền bẩn thế? Cũng đâu phải cho anh, quyên góp cho người cần mà? Nếu anh ngại thì anh chi trả phí thủ tục sẵn tiện mang ra ngân hàng đổi đi.”

Suy cho cùng cũng là làm việc tốt, bạn tôi cũng đành đồng ý rồi im lặng dõi theo động tác tiếp theo của tôi.

Tôi bỏ năm trăm vào thùng trước, sau đó mới đổ hết toàn bộ tiền lẻ trong túi vào, bên trong thùng phát ra tiếng leng keng. Tôi nghĩ có thể số tiền này không nhiều, nhưng cũng là chút tấm lòng cuối cùng của người quá cố để lại cho người cần chúng.

Cuối cùng, tôi nói với bạn: “Tôi vừa quyên góp hết tiền rồi, đái tôi ăn bữa cơm được không, tôi biết anh tốt bụng nhất, chắc chắn không nỡ để tôi chịu đói đâu.”

ĐÁI NGỘ CÔNG BẰNG NHẤT CUỘC ĐỜI

Lần ủy thác này hơi đặc biệt (vì đã hẹn rất nhiều lần), khi tôi và người ủy thác gặp nhau đã là qua bốn ngày kể từ khi tôi nhận được điện thoại. Trong thời gian đó, người ủy thác thường gọi điện thoại vào lúc hơn tám, chín giờ tối trước ngày hẹn để yêu cầu dời lịch. Cứ liên tục bị thay đổi ngày hẹn, bản thân tôi cũng bắt đầu mất kiên nhẫn, vì mỗi lần như thế lịch trình đã sắp xếp xong lại phải thay đổi hoặc hủy bỏ.

Đến buổi tối ngày thứ ba, người ủy thác cuối cùng cũng xác nhận cuộc hẹn ngày hôm sau, chắc chắn sẽ không thay đổi nữa. Sáng sớm hôm sau, tôi đến hiện trường, đó là một căn nhà phố, cửa chính đóng chặt. Tôi ấn chuông cửa nhưng không ai trả lời, đành lấy di động ra gọi cho người ủy thác. Một cuộc, hai cuộc, ba cuộc... đều không có người nghe máy. Tôi hậm hực nghĩ chuyện gì thế này, đã hẹn trước rồi lại bị đối phương cho leo cây, rõ ràng có chuyện cần tôi xử lý nhưng cứ kéo dài thời gian như thế.

Một lát sau, có người phụ nữ trung niên hối hả chạy về phía tôi, xác nhận chị ta là người ủy thác. Tôi cũng tìm hiểu được chị ta là mẹ của người quá cố, cần tôi hỗ trợ dọn dẹp phòng của con trai. Chị ta mở cửa, dẫn tôi đến căn phòng trên tầng ba và mở cửa phòng ra, mùi than thoang thoang xộc vào khoang mũi tôi, trên gạch lát sàn có vết cháy do lò đốt than để lại, khe hở trên cửa sổ sát đất cũng được dán băng dính kín bưng để không khí không lưu thông được. Đứng trong căn phòng kín gió, ngửi mùi than cháy còn vương lại, tôi cảm nhận được bầu không khí buồn bã thể lượng và sự ra đi của sinh mạng.

Người ủy thác ngồi trên sofa trong phòng khách ở tầng hai, đọc hết phần tài liệu này đến phần tài liệu khác. Có lẽ tiếng bước chân khiến chị ta nhận ra tôi đang đến gần, bèn ngẩng đầu lên và mời tôi ngồi xuống. Tôi ngồi đối diện chị ta, nghe chị ta kể lại sự việc đáng tiếc đã diễn ra thế nào trong nước mắt.

Con trai chị ta sau khi giải ngũ thì tìm được một công việc, để con trai không cần đi lại vất vả, chị ta mua căn nhà ở gần công ty cho cậu ta sống. Vốn dĩ mọi chuyện rất êm đẹp, nào ngờ cậu ta phát hiện ra tuy lương tháng nhận được gần sáu mươi nghìn, nhưng lương cứng mà công ty trả cho cậu ta vốn không cao, số còn lại đều là tiền thưởng, thế là cậu ta bắt đầu cảm thấy mình có tài mà không được trọng dụng, không được ông chủ đánh giá cao, rõ ràng mình giỏi giang thế này mà trả mức lương thấp như thế...

“Khi tự sát, nó để lại tờ giấy viết, ‘Ông chủ vốn không xem trọng con, có tài mà không được trọng dụng thì con sống làm gì nữa? Chết đi cho rồi.’” Nói đoạn, người ủy thác cho tôi xem tờ giấy đó, tôi nhìn dòng chữ trên giấy, nguyên nhân cậu ta tự sát nghe thật ngớ ngẩn, nhưng trên đời này có biết bao nguyên nhân gây ra các vấn đề xã hội đều khiến người ta nghe xong phải phì cười.

Thấy một người chỉ vì lúc nóng giận, chọn đi vào con đường cùng vì một lý do mà tôi không thể lý giải được, căn nhà mới ở chưa đầy nửa năm bỗng chốc trở thành nhà ma, tôi thật sự khó mà thông cảm cho lý do tự sát này. Nếu có bất mãn có thể chọn thôi việc chứ không phải giận dỗi dùng cách kết liễu sinh mạng để thể hiện điều đó. Chỉ vì chút chuyện không vui mà gây ra vết thương vĩnh hằng cho người nhà.

Cuộc đời của cậu ta trong mắt người bình thường cũng được coi là tốt đẹp rồi. Vừa ra xã hội, tuy lương hơi thấp, nhưng chỉ cần cố gắng cũng có thu nhập không tệ. Mua nhà là ước mơ của đại đa số mọi người, cũng là ước mơ mà nhiều người không thể hoàn thành,

có biết bao nhiêu người vất vả hơn nửa cuộc đời chỉ để tích cóp tiền góp đợt đầu mua nhà, sau đó phải đối mặt với số tiền trả góp không hồi kết, cũng có người đến cuối đời cũng chỉ có thể thuê nhà mà ở. Người mẹ yêu thương con trai, mua một căn nhà phố cho cậu ta, để cậu ta không cần phải thức dậy sớm cho kịp giờ làm. Có nhà, có tiền mà vẫn không hài lòng, rốt cuộc cậu ta muốn gì?

Có phải đã quen được yêu thương chiều chuộng nên không thể chấp nhận được sự đối đãi bất bình đẳng chẳng? Nhưng đời người vốn là cuộc cạnh tranh không công bằng, tuy ở cùng một vạch xuất phát, song có người chạy bộ, có người phải mang theo gánh nặng mà bước đi, một số ít lái xe để cạnh tranh với những người khác. Khi cảm thấy bất công, ta cũng chỉ có thể chấp nhận mà cố gắng tiến lên, chỉ có thể vượt qua một vài người.

Chỉ có cái chết là đái ngộ công bằng nhất cuộc đời.

Hồi lâu sau, tôi dọn dẹp xong hiện trường, khi chuẩn bị ra về, tôi đi ngang phòng khách ở tầng hai và thấy người mẹ vẫn đang ngồi đó, lặng lẽ nhìn ra ngoài cửa sổ. Chị ta đang ngắm nhìn cảnh vật bên ngoài, hay là hình bóng của con mình? Tia nắng xuyên qua khung cửa chiếu lên khuôn mặt chị ta, tôi nhìn thấy nơi khóe mắt lấp lánh ánh sáng, là mồ hôi hay là nước mắt nhỉ?

Khi chào tạm biệt người ủy thác, chúng tôi cùng xuống tầng một. Chị ta tắt nguồn điện, cùng chúng tôi ra khỏi nhà. Khóa cửa xong, chị ta ngoảnh đầu nói với tôi: “Cảm ơn các anh đã giúp đỡ, căn nhà này cứ giữ nguyên tình trạng hiện tại của nó đi. Tôi sẽ không mở cánh cửa này ra nữa.”

...Theo như tôi biết...

Một người trẻ tuổi bị cơn giận, ảm ức và bất mãn che mờ lý trí, muốn trút giận nhưng lại khiến cho bản thân trút hơi thở cuối cùng, cũng làm cho người mẹ mất đi người con mà bà yêu thương.

TIẾNG CON TIM TAN VỠ TRONG CÂM LẶNG

Hai mươi bảy tuổi, độ tuổi trẻ trung tươi đẹp biết mấy.

Độ tuổi tốt nghiệp ra trường đã vài năm, đã bước ra xã hội được một thời gian, trải qua chút ít sóng gió nhưng vẫn không mất đi sự ngây thơ. Thế thì, nguyên nhân gì khiến cho một sinh mạng vốn nên tràn đầy sức sống và nhiệt huyết lại chọn kết liễu đời mình bằng một sợi dây thừng, chỉ để lại cơ thể lạnh lẽo và lặng thinh?

Ban đầu khi đến hiện trường, tôi không hề biết đã xảy ra chuyện gì, chỉ thấy máu khắp sàn nhà và mùi hôi xộc vào mũi. Khi việc dọn dẹp được tiến hành đến một giai đoạn, có chút thời gian nghỉ ngơi, khách hàng của tôi cũng tức là người nhà của người quá cố đã đến trò chuyện, tôi mới biết được hóa ra lại đáng tiếc đến vậy...

Cô ấy là một cô gái rất xinh đẹp, có công việc rất tốt, nhưng cuộc đời tươi sáng đầy hứa hẹn lại thay đổi hoàn toàn vì gặp phải kẻ xấu. Cô ấy quen biết một chàng trai qua trò chơi trực tuyến, đã gặp mặt nhau. Qua quá trình tiếp xúc, cô cứ ngỡ mình đã tìm được tình yêu đích thực, đời này sẽ không yêu ai khác ngoài cậu ta. Bị tình yêu che mờ lý trí, cô quyết định chia tay người bạn trai đã hẹn hò nhiều năm, lao vào vòng tay của một chàng trai khác. Cô ấy ngây thơ cho rằng hạnh phúc bắt đầu từ đây, không ngờ đó lại là sự khởi đầu của bất hạnh.

Khi tình yêu vừa chớm nở, tất cả đều rất tốt đẹp, chàng trai kia nhiệt tình săn sóc cho cô ấy, quan tâm đến cuộc sống của cô ấy, chăm lo tất cả cho cô ấy, khiến cô ấy cảm thấy mình là người hạnh phúc nhất thế gian, muốn ở bên cậu ta mãi mãi.

Tiểu thay chuyện vui ngắn chẳng tày gang. Vài tháng qua đi, chàng trai kia chia sẻ mình gặp khó khăn về tài chính, để trả nợ mà anh đành phải bỏ hết thể diện, vay tiền cô ấy. Cô gái nghĩ cuộc sống khó tránh được lúc khó khăn nên cũng hào phóng giúp đỡ, dốc hết tất cả để giúp cậu ta vượt qua giai đoạn khó khăn.

Cô đã nghĩ, nếu hai người đến với nhau rồi, cần phải cùng nhau giải quyết khó khăn trước mắt. Tương lai chẳng phải cùng nhau đồng cam cộng khổ, anh không bỏ em không rời, nắm tay nhau bước tiếp hay sao? Không ngờ, cô ấy hết lòng hết dạ vì tình yêu như thế lại không nhận được báo đáp.

Sau sự việc lần đó, đối phương ăn quen bén mùi, bắt đầu vay tiền cô ấy liên tục, suốt ngày chỉ biết hút thuốc, uống rượu, chơi game, thậm chí cả sinh hoạt phí cũng bắt cô ấy xử lý. Chỉ cần cô ấy tỏ ý không có tiền hoặc không muốn cho vay thì cậu ta sẽ mắng chửi gào thét, trách cô ấy vô tình vô nghĩa, xem thường cậu ta, đang trong lúc suy sụp mà không chịu giúp cậu ta, đợi khi cậu ta tìm được cơ hội, gặp được người biết coi trọng cậu ta, muốn gì cũng sẽ có, cần gì chịu cảnh như bây giờ.

Cô ấy âm thầm chịu đựng, mong một ngày cậu ta sẽ vực dậy, sẽ cùng mình bên nhau dài lâu. Cho đến một tuần trước, đối phương nói với cô ấy, cậu ta đã quen một cô gái khác, tuy không xinh đẹp như cô ấy nhưng đối xử rất tốt với cậu ta, chịu cho cậu ta tiền, giúp cậu ta trả nợ, nên cậu ta muốn đến với cô gái kia, chuẩn bị dọn qua sống chung với người ta. Cậu ta nói với cô ấy một câu ráo hoảnh: “Chúng ta đến đây là hết!”

Cô ấy cứ nghĩ đã gặp được người có thể gửi gắm cả đời, nhưng lại chia tay vì nguyên nhân như thế. Cô ấy gọi điện thoại về nhà khóc lóc, kể cho người nhà nghe đầu đuôi ngọn ngành, dặn họ yên tâm, cô rất dũng cảm, sẽ không sao đâu.

Sẽ không sao đâu...

Sẽ không sao đâu...

Sẽ không sao đâu...

Cứ thế, cô ấy cắt đứt liên lạc với người nhà. Một tuần sau, người nhà tìm đến thăm cô. Khi mở cánh cửa nặng nề ra, họ nhìn thấy một mảng đỏ thẫm trên sàn, nhìn lên trên là một đôi chân lơ lửng giữa không trung.

Tôi tin rằng, tại thời khắc mở cửa phòng ra, cha mẹ của cô gái đều không biết mình sắp phải đối mặt với cái gì, có lẽ họ đã đặt ra hàng triệu khả năng, chuẩn bị khi gặp mặt sẽ dịu dàng an ủi con gái, hay hung dữ mắng cho con gái tỉnh táo lại, vực dậy tinh thần cô ấy... Nhưng không ngờ lại có kết quả như vậy.

Dù là an ủi hay trách mắng thì đều đã quá muộn màng, con gái họ không thể nghe thấy nữa.

...Theo như tôi biết...

Đây là nguyên nhân con tim cô ấy tan vỡ, cũng là nguyên nhân con tim của người nhà tan vỡ, và nguyên nhân tôi đến đây. Nghe họ kể xong, tôi tiếp tục công việc chưa hoàn thành, cũng suy nghĩ, rốt cuộc “yêu” là gì? Có đáng để bất chấp tất cả, thậm chí từ bỏ cả tính mạng để xoa dịu nỗi đau khi chia tay không? Đòi

sống đòi chết vì một người không yêu mình, nhưng để lại cảnh tượng kinh hoàng cho người nhà, đó là “yêu” ư?

KHÔNG CAM LÒNG CŨNG PHẢI TIẾP TỤC SỐNG

Có thể do từng làm dịch vụ mai táng, cộng thêm tôi là một gã khờ (một gã đơ con khờ khạo), nên khi có việc cần hỗ trợ, công ty mai táng vẫn liên hệ với tôi để mời tôi cùng đến hiện trường.

Một hôm, công ty mai táng gọi điện cho tôi, chỉ nói tình hình không được tốt lắm, người quá cố đã bốc mùi rồi, mời tôi qua trước để giúp đỡ.

Tôi vừa đến tầng một ở hiện trường đã ngửi thấy mùi hôi. Trao đổi ngắn gọn với công ty mai táng thì biết người quá cố gặp vấn đề tình cảm nên đã treo cổ tự sát, do thể hình khá vạm vỡ cộng thêm đã phân hủy nên cần thêm người mới có thể đưa thi thể vào túi đựng xác và chuyển xuống lầu.

Tôi đi cùng nhân viên vận chuyển thi thể lên cầu thang, càng đến gần nơi xảy ra chuyện, mùi hôi càng nồng nặc. Đến hiện trường đã thấy có năm người đang đứng trước cửa. Một phụ nữ trong số đó đang bưng mặt khóc, tiếng nức nở ấy nghe mà xé lòng, một ông lão đầu hói ngồi trên bậc thang, cúi đầu im lặng, còn lại ba thanh niên nam nữ có người không thốt nên lời, có người không ngừng cào tóc hoặc xoắn gấu áo.

Tôi mời họ xuống lầu rồi chuẩn bị vào phòng vận chuyển thi thể. Vừa mở cửa ra, một luồng hơi nóng mang theo mùi hôi thổi phà lên mặt, trước mắt tôi là một chiếc giường.

Cuối giường là thi thể mặc áo đỏ, nghiêng người tựa lên chiếc tủ cạnh giường, trên cổ còn quấn dây điện, đầu còn lại của dây điện là chiếc quạt máy bị buộc vào tủ quần áo.

Người quá cố treo cổ tự sát trong tư thế đứng, cái dáng trông khá kiên quyết muốn tìm đến cái chết, còn mặc cả bộ quần áo màu đỏ, không biết thù hận đến mức nào mà muốn chết rồi sẽ hóa thành ác ma để trả thù?

Tôi chòng một lớp túi đựng xác lên thi thể rồi đỡ lấy, một người khác dùng kéo cắt dây điện, khi dây điện đứt lìa, thi thể mất đi điểm tựa, tay tôi cũng cảm nhận được trọng lượng của thi thể. Người cắt dây điện giữ chân thi thể, chúng tôi hợp sức đặt thi thể nằm xuống sàn, cho vào túi đựng xác, sau đó khiêng lên vai. Khi ra khỏi phòng, tôi nói với người quá cố: “Ra khỏi cửa nhé.” Kế tiếp, chúng tôi cũng người quá cố, lớn tiếng nói: “Chúng tôi chuẩn bị xuống cầu thang đây.” Rồi chậm rãi đi xuống.

Người quá cố quả nhiên rất vạm vỡ, khi xuống đến tầng một, đầu gối và eo của tôi đã phản đối mãnh liệt, eo mỗi chân đau là điều không thể tránh khỏi.

Đưa thi thể lên xe xong, bất luận trước đó đã dùng cách gì để kết liễu cuộc đời mình, người chết là trên hết, tôi cúi gập người với người quá cố, dõi mắt nhìn theo cho đến khi chiếc xe khuất khỏi tầm nhìn của mình.

Hôm sau, tôi quay lại hiện trường với trang bị đầy đủ, bắt đầu công việc dọn dẹp. Trong hoàn cảnh nóng nực, để tránh mùi hôi lan rộng hơn nên không thể mở cửa sổ và quạt điện, trong khi đó tôi mặc trang phục bảo hộ dày dặn, thành ra mồ hôi đã đổ ra như tắm từ lâu, chỉ có thể nhẫn nại, chịu đựng cái nóng cho đến khi hoàn thành nhiệm vụ.

Đầu tiên phải xử lý đệm giường đang bốc mùi hôi. Tôi tháo bỏ đệm giường mới thấy ván giường đầy vết máu, dưới chân giường có một vũng chất lỏng chảy ra từ thi thể người quá cố, giống như dòng lệ vỡ òa chảy xuống chân giường rồi lan ra sàn nhà.

Công việc được tiếp tục tiến hành, mùi hôi đã không còn nồng đến thế, tôi bắt đầu thu dọn đồ đạc. Trong phòng có một bàn học, bày năm, sáu khung hình, sau lớp lót trong suốt là vài tấm hình vốn là ảnh chụp chung của đôi tình nhân, ảnh đã bị xé làm đôi, trong khung chỉ giữ ảnh của người con trai, còn ảnh của cô gái bị ghim lên bàn học, xếp thành hình tròn, trong hình tròn có mười bốn chữ được viết bằng bút lông màu đỏ: “Thiên trường địa cửu rồi cũng tận, hận này dằng dặc mãi không quên!!!” Ba dấu chấm than cuối câu như đang nói lên sự không cam lòng của người viết.

Một câu thơ tuyệt đẹp trong bài “Trường hận cả” của Bạch Cư Dị, vốn miêu tả tình yêu da diết mà Đường Huyền Tông dành cho Dương Quý Phi, nay bị người quá cố dùng để nói lên thù hận ghi lòng tạc dạ không bao giờ dứt của người quá cố dành cho người yêu cũ. Thế nhưng, không cam lòng thì làm được gì? Tình yêu nam nữ ai dám đảm bảo có thể bên nhau dài lâu? Tình yêu vĩnh hằng không bao giờ thay đổi chỉ xuất hiện trong tiểu thuyết và phim ảnh. Ngoài cuộc sống hiện thực, nghĩ thôi là được, tình cảm xưa nay luôn là một bên chịu đánh một bên chịu đau, không phải cứ cho đi thì chắc chắn sẽ được đáp lại, đầu tư cũng còn có rủi ro, hướng hồ là tình cảm.

...Theo như tôi biết...

Trong quyển *Thế giới của Sophie* có viết: “Sinh mạng vốn bị thương mà lại nghiêm túc. Chúng ta đến với thế giới tươi đẹp này, gặp gỡ nhau, chào hỏi nhau, bầu bạn bên nhau trong một

thời gian ngắn. Và rồi chúng ta đánh mất đối phương, bỗng nhiên biến mất một cách khó hiểu, cũng như khi chúng ta đột nhiên đến với thế gian vậy.”

Gặp nhau là duyên, bên nhau là duyên, chia xa cũng là duyên, duyên tới duyên đi con người không thể quyết định.

Tình yêu đến mức nào mà có thể khiến cho con người khi không có được thì sẵn lòng hủy diệt tất cả, thậm chí bỏ cả mạng của mình ra chỉ để nguyên rửa đối phương? Do chưa trải sự đời? Hay là do yêu quá sâu đậm?

Không ai hiểu được suy nghĩ trong lòng người quá cố, cũng không ai biết được khi chia tay người quá cố đau khổ đến nhường nào, thế giới tình cảm liệu có sụp đổ từ đây hay không. Nhưng chỉ khi ta “sống” để đối mặt và vượt qua nỗi đau thất tình, mới có thể xoa dịu vết thương lòng này.

Đừng bao giờ dùng cách tự sát để trút nỗi buồn trong lòng.

Đối phương chỉ rời khỏi thế giới của bạn, nhưng bạn lại dùng phương pháp cực đoan hơn để rời khỏi thế giới của tất cả mọi người. Bạn nghĩ rằng tự sát có thể giải tỏa nỗi đau trong lòng, hay mong đợi đối phương sẽ hối hận ư? Thật ra đối phương vẫn tiếp tục sống trong một thế giới không có bạn, nhưng bạn lại dùng cách không thể vãn hồi, từ bỏ cơ hội được hạnh phúc lần nữa.

THIÊU NỖI BUỒN THÀNH TRO BỤI

Khi tôi đến hiện trường lần này, trong không khí vẫn còn mùi than chưa được đốt hết. Đồ đạc trong phòng rất ngăn nắp, chỉ bên cạnh

giường có một bếp nướng vẫn còn sót lại chút than và vài bộ quần áo ban đầu được nhét vào khe cửa để ngăn mùi thoát ra ngoài đang nằm rải rác bên cửa. Trên bàn có khung hình, bên trong là ảnh chụp ngọt ngào của một đôi tình nhân.

Người ủy thác là bố mẹ của chủ nhân căn phòng, họ mời tôi đến dọn sạch toàn bộ đồ đạc trong đó. Sau khi trò chuyện với họ thì tôi biết, người quá cố (gọi tắt là A) sau khi chia tay bạn gái đã suy sụp một thời gian, cứ nghĩ rồi mọi chuyện sẽ tốt hơn nhưng thực tế không được tốt đẹp như tưởng tượng.

A vẫn không vượt qua được nỗi đau thất tình nên chọn đốt than tự vẫn, do dùng quần áo chặn kín khe hở, mùi than không thoát được ra ngoài nên gia đình không kịp thời phát hiện bi kịch. Cho đến khi nơi A làm việc gọi điện thoại đến hỏi tại sao A vẫn chưa đi làm, gia đình cứ tưởng A đã đi làm rồi mới đến trước phòng kiểm tra, phát hiện cửa đã bị khóa trái, họ linh cảm có chuyện chẳng lành. Sau khi phá khóa, mở cửa ra, làn da cảm nhận được một luồng hơi nóng, mũi người thấy mùi than nồng đậm, mắt nhìn thấy A đang nằm trên giường, lồng ngực cậu ta đã không còn phập phồng. Tuy họ đã làm hô hấp nhân tạo ngay và gọi xe cấp cứu đến, nhưng vẫn không thể cứu được.

Trước cảnh bất hạnh người đầu bạc tiễn kẻ đầu xanh, gia đình không có dũng khí bước vào phòng của A lần nữa, cũng không có tâm trạng dọn dẹp, bèn mời tôi đến hỗ trợ. Tôi đang định bước vào phòng, chợt nghe thấy tiếng thút thít vang lên bên tai.

Ngoảnh lại nhìn, tôi thấy mẹ của A đang bưng mặt bật khóc, người bố thì tựa đầu lên tường, cơ thể không ngừng run rẩy. Tôi dừng bước, xoay người cùng bọn họ đi ra phòng khách, mời họ ngồi xuống sofa, lấy chai nước trên bàn rót cho họ, sau đó ngồi xuống và im lặng bầu bạn với họ...

Hồi lâu sau, người mẹ lên tiếng: “A là một đứa trẻ ngoan, sau khi tốt nghiệp thì đi làm ở một tiệm thức ăn nhanh, một thời gian nữa phải nhập ngũ rồi, nhưng dạo trước sau khi chia tay với bạn gái, nó trở nên lảm lì ít nói, hằng ngày ngoài đi làm ra thì nó đều nhốt mình trong phòng, cũng chẳng nói chuyện với chúng tôi. Tôi tưởng nó thất tình nên như thế, một thời gian nữa sẽ vượt qua thôi, không ngờ nó lại nghĩ quần...”

Bố của A ghen ngào nói: “Cảm ơn anh đã ngồi với chúng tôi, làm chậm trễ thời gian làm việc của anh rồi, lát nữa xin làm phiền anh, chúng tôi thật sự không đủ can đảm để bước vào phòng của nó. Thằng con ngỗ nghịch này, chỉ thất tình thôi mà, sao lại nghĩ quần như thế. Đồ bất hiếu, không nghĩ đến việc bố mẹ sẽ đau lòng ư?”

Tôi nói: “Xin hai vị chớ nói vậy, công việc không chậm trễ chút nào. Tôi rất lấy làm tiếc khi gia đình đột nhiên xảy ra chuyện này, tôi sẽ cố gắng hết sức để hỗ trợ các vị, xin hãy cho tôi chút thời gian, tôi sẽ xử lý tốt công việc được ủy thác.”

Tôi quay vào phòng lần nữa, dọn bếp nướng trước, lúc này mới thấy than gỗ trong bếp nướng đã cháy thành tro. Dọn dẹp sạch sẽ xong, tôi mở tủ quần áo, thu dọn vài bộ quần áo để cho người quá cố dùng khi nhập liệm.

Tôi đến trước bàn, chuẩn bị thu dọn đồ đạc trên đó thì nhìn thấy hai người trong ảnh ôm nhau ngọt ngào, nụ cười trên khuôn mặt đong đầy hạnh phúc, đó là nụ cười thỏa mãn khi cho đi tình cảm. Nay người đã không còn, nụ cười cũng trở thành hồi ức đã qua. Một thanh niên vừa tốt nghiệp đại học, tương lai của cậu ta chỉ vừa bắt đầu, vậy mà bây giờ tương lai không còn là ước mơ, mà chỉ còn sự trống rỗng, cuộc đời của cậu ta dù xán lạn rực rỡ hay âm đạm tối tăm thì đều không thể tiếp tục được nữa.

Khoảnh khắc kết thúc sinh mạng rất ngắn ngủi, thời gian nỗi đau đeo bám người thân lại rất dài. Một cái chết không được báo trước chỉ mang lại nỗi buồn và đau khổ vô tận cho người nhà. Thời gian dần trôi, căn phòng dần trở nên rộng rãi, dấu vết chứng minh người quá cố từng tồn tại cũng dần biến mất, chỉ còn lưu lại trong tim của gia đình và bạn bè. Trong lòng bạn gái cũ liệu có thấy hối hận vì sự ra đi của cậu ta hay không? Hay sẽ thấy thật may mắn, rồi bắt đầu một cuộc tình mới?

Có người nói “tiểu biệt thắng tân hôn”, thế “vĩnh biệt” có thắng được niềm vui mới hay không? A chọn ra đi mãi mãi, vậy sâu trong đáy lòng của người yêu cũ liệu có mãi mãi dành một vị trí cho A hay không? Cái chết, thật sự có thể chứng minh được tình yêu của một người dành cho ai đó ư?

Trong *Kinh ƠN cha nghĩa mẹ khó đền đáp* có câu: “Con cái bệnh, cha mẹ lo, lo quá hóa bệnh, cũng chuyện thường tình. Nếu con khỏi, cha mẹ sẽ lành. Nuôi nấng như thế, mong sớm nên người.” Ý của câu nói này là khi con cái bị bệnh, cha mẹ không chỉ lo lắng mà còn ngã bệnh vì lo âu quá độ, nhưng lại xem việc mình bị bệnh là chuyện thường tình. Chỉ cần con cái khỏi bệnh, khỏe mạnh, bệnh của cha mẹ cũng sẽ khỏe hẳn. Cha mẹ vất vả như thế để nuôi nấng con cái cũng chỉ mong chúng sớm trưởng thành nên người.

Cha mẹ nhìn đứa con mình mang nặng đẻ đau chào đời, ngày đêm gào khóc, trải qua “bảy tháng biết ngồi, tám tháng biết bò, chín tháng mọc răng”, sau đó bước vào sân trường, bắt đầu trưởng thành... Tất cả những quá trình đó, cha mẹ lúc nào cũng theo sát, quan tâm che chở. Cho đến khi đứa con dần trưởng thành, từ ngô nghê không biết gì đến khi có suy nghĩ độc lập, không cần họ lo trước lo sau nữa, dần dà, đứa con rời khỏi vòng tay của cha mẹ, muốn sống theo cách của mình. Lúc này, đứa con gặp được tình yêu, một dạng tình cảm khác với tình thân xâm nhập vào trái tim của

cậu ta, một tình cảm mới mẻ, đầy khao khát xuất hiện trong cuộc sống của cậu ta, thế là cậu ta sa vào, muốn cố gắng vun vén, muốn sánh cùng trời đất, tại thời điểm này nửa còn lại chính là tất cả của cậu ta. Đã lên kế hoạch đợi mình hết thời gian nghỉ vụ, phải cố gắng tìm việc làm, cho cô gái một cuộc sống tốt và hứa hẹn về tương lai. Nào ngờ đối phương lại đề nghị chia tay, thế giới của cậu ta bỗng chốc sụp đổ, mọi viễn cảnh tốt đẹp trong tưởng tượng đã không còn nữa. Cuộc sống của cậu ta bỗng mất đi trọng tâm, không cách nào đón nhận sự quan tâm của người thân bạn bè xung quanh, cũng sợ đằng sau sự quan tâm của bạn bè là những lời cười nhạo, sợ một khi chấp nhận sự quan tâm của người nhà thì sẽ phải chấp nhận sự thật rằng họ đã chia tay.

Đau khổ chỉ vì yêu, yêu nhiều khổ biết làm sao? Thất tình là hiện thực không thể trốn tránh, cũng là sự thật không thể đổi mặt, con tim như vỡ tan, đầu óc như rỗng tuếch, sống như xác không hồn, rất đau khổ và cũng rất bất lực. Mỗi khi nhắm mắt lại, hình ảnh của đối phương lại hiện ra, sau mỗi một âm thanh đều như nghe thấy tiếng cười ngọt ngào của cô ấy, mỗi nhịp thở đều gợi nhớ hương thơm trên mái tóc cô ấy, mỗi khoảnh khắc hình bóng của cô ấy đều lướt qua... Đứa trẻ khờ khạo muốn chấm dứt nỗi đau này, có rất nhiều cách giải quyết, vậy mà cậu ta lại chọn cách cực đoan nhất, cũng là cách mà bản thân thấy tốt nhất. Quả nhiên, nỗi đau thất tình của cậu ta có vẻ không còn nữa, nhưng con tim của cha mẹ người thân lại phải chịu đựng nỗi đau tột cùng khi mất con.

Dọn dẹp xong, căn phòng đã trống trải hoàn toàn. Tôi không biết dọn sạch căn phòng có giúp ích cho người ủy thác hay không, tôi chỉ biết ký ức về đứa con sẽ luôn khắc sâu trong tâm trí họ. Thời gian có thể xóa mờ tất cả hay không, câu trả lời là không, chỉ mong đôi vợ chồng ấy có thể sớm vượt qua nỗi đau. Con trai đã rời khỏi thế giới của họ, đến bao giờ mới được gặp lại? Có lẽ chỉ có thể gặp lại trong những giấc mơ.

...Theo như tôi biết...

Từ Tổng Can của đời nhà Thanh từng viết một câu đối liên trong Vịnh Than: “Khi luôn đen đúa vẫn còn xương, đổ rục tột cùng thành tro bụi”. Khi than chưa vào lò, toàn thân đen đúa, một khi vào lò sẽ nhanh chóng hóa thành tro. Lúc xử lý hiện trường này, tôi không khỏi nghĩ, khi than cháy hết, sinh mạng của một thanh niên vốn đầy hứa hẹn cũng biến mất, đây là lỗi của than hay là của người sử dụng? Than sai ở chỗ nó quá dễ mua và dễ trở thành công cụ để quên sinh? Hay là do người sử dụng không dùng than để nướng thịt mà dùng nó để kết liễu đời mình? Nghĩ thôi cũng đã có câu trả lời rồi.

THÀ SỐNG CÒN HƠN CHẾT

Sau khi nhận được ủy thác, tôi đến một con phố nhộn nhịp. Dọc theo lối đi ồn ào vào tòa cao ốc, lên đến tầng cần công tác, thang máy mở ra, tôi dựa theo số nhà tìm đến hiện trường cần dọn dẹp, nhưng một tầng của tòa nhà này có hơn mười hộ, đa số đều không có biển số nhà, chỉ viết con số bằng bút hoặc sơn phun, có nhà để trống hoặc bị câu đối xuân che mất. Không còn cách nào khác, tôi đành ngửi mùi để tìm được nơi cần đến.

Thế là tôi men theo mùi hôi của thi thể hòa lẫn mùi than, tìm đến hiện trường cần dọn dẹp.

Cửa bị cạy mở đã không thể làm lá chắn an toàn cho căn nhà được nữa, bao tay, bọc giày và túi đựng xác của nhân viên vận chuyển thi thể nằm rải rác gần đó.

Bên trong căn phòng không đến mười mét vuông, cửa sổ bị dán kín bằng băng dính, khăn trải giường màu hồng dính đầy máu đỏ thẫm, dưới sàn đâu đâu cũng thấy vết máu, nước xác, chất bài tiết, trong góc còn có một cái nồi sắt để đựng than. Trong phòng, ngoài các vật dụng sinh hoạt đơn giản ra thì không còn gì khác.

Trong quá trình dọn dẹp, thi thoảng sẽ có người tò mò vào ngó nghiêng, tuy tôi đã lấy đồ chặn trước cửa, nhưng vẫn có người khăng khăng đẩy chướng ngại vật ra để vào tham quan hiện trường án mạng.

Sự xuất hiện của tôi đã cho họ can đảm vào hóng chuyện ư? Hay là họ muốn vào giúp đỡ?

Tôi nghĩ đáp án là về trước. Con người muốn thỏa mãn sự tò mò, đến ngó nghiêng hay thậm chí muốn vào trong xem thử tình hình bên trong, nhưng lại mất đi tinh thần đồng cảm. Chỉ thiếu ghế ngồi và bồng ngô là có thể mời họ ngồi xuống xem tôi “biểu diễn”...

Tôi không thể chấp nhận được hành vi này, đành lớn tiếng trách mắng những người đến hóng chuyện và đuổi họ ra ngoài, sau đó lại dùng thêm nhiều món đồ khác chặn trước cửa, để những người nhiều chuyện không vào được nữa.

Quay lại với công việc, tôi thấy trên bàn la liệt những tờ hóa đơn, thông báo nộp tiền và giấy triệu tập của tòa án, chúng như đang nói thay người quá cố, “Sở dĩ tôi chọn tìm đến cái chết là vì không nhìn thấy được tương lai, dù cố gắng thế nào vẫn không thể thay đổi, tôi là một đáng hảo hán bị vài đồng bạc lẻ dòn vào chỗ chết.”

Thế nhưng, lần này không chỉ dòn một đáng hảo hán vào chỗ chết, mà còn xô ngã cả một gia đình, bố mẹ dẫn theo con mình ra đi. Có được giải thoát hay không tôi không biết, nhưng tương lai của đứa trẻ đã bị bố mẹ bóp chết.

Chúng ta thường nói “còn sống là còn hi vọng”, tiếp tục sống có thể sẽ đợi được cơ hội lật ngược tình thế. Nhưng thực tế vẫn có người nghĩ hi vọng chỉ là mơ ước viễn vông, cuộc đời đã bị những tờ hóa đơn đè cho không thể thở được, do đó họ chọn cách tự kết liễu, nhưng một mình thôi không đủ, còn ích kỷ nghĩ không muốn để người nhà chịu khổ mà dẫn theo họ đi vào đường cùng, lên thiên đường tận hưởng niềm vui.

Có lẽ đây là cách giải quyết tốt nhất mà anh ta có thể nghĩ ra, nhưng cũng là cách ngu ngốc nhất. Tại sao lại phải kéo theo cả gia đình xuống mồ chung?

Vì người nhà, thà sống còn hơn chết, hãy trân trọng từng giây từng phút còn đang thở. Mỗi khi thấy tuyệt vọng, hãy tìm kiếm sự trợ giúp kịp thời, tiếp tục kiên trì, thua keo này ta bày keo khác, chắc chắn sẽ có cơ hội để đổi đời.

Tuy ví tiền của tôi chỉ có không khí, nhưng tôi vẫn tiếp tục kiên trì.

...Theo như tôi biết...

Nghèo khó không chỉ cướp đi hi vọng ở hiện tại mà còn là cả trong tương lai.

Khi chúng ta đau đầu không biết bữa tiếp theo sẽ ăn gì, có người đang đau đầu vì không biết bữa tiếp theo đang ở đâu. Người bình thường cố gắng để nâng cao chất lượng cuộc sống, có những người lại cố gắng chỉ để được sống tiếp, mong một bữa ấm no, cuộc sống có chất lượng với họ mà nói là mơ ước xa vời. Ngày này qua ngày khác, chăm chỉ làm việc nhưng chỉ nhận được chút tiền lương ít ỏi, cuộc sống ngày một khó khăn hơn.

Phía sau sự “xa hoa phồn thịnh” vẫn còn một nhóm người đang vùng vẫy, đang cố gắng không ngừng vì cuộc sống, phải rất chật chiu để cả nhà được no ấm.

Người nghèo không phải do lười làm việc, không chịu kiếm tiền, mà là dẫu cố gắng thế nào vẫn bế tắc trước vật giá leo thang, chi tiêu hàng tháng và những khoản nợ nần.

Cái nghèo đang ở thì hiện tại tiếp diễn, đến bao giờ mới có thể chuyển thành thì quá khứ đây?

VỤC THẨM

Đông là mùa dễ làm người ta u sầu.

Rạng sáng hôm ấy khi không khí lạnh ủa về, tôi vẫn đang chìm đắm trong cuộc tình không nở xa rời với tấm chăn thì điện thoại không biết điều chút nào lại đổ chuông, chia cắt chúng tôi. Đầu dây bên kia là người của công ty mai táng, đối phương bày tỏ tình huống vô cùng đặc biệt, không thể nói qua điện thoại được, mời tôi đến hiện trường ngay lập tức. Không còn cách nào khác, tôi đành rời khỏi vòng tay của tấm chăn, thay quần áo trong cơn ngái ngủ rồi đánh răng rửa mặt, sau đó lái xe đến hiện trường.

Trong phim *Kỵ sĩ bóng đêm* có nói, “Đêm trước bình minh là tăm tối nhất”, quả nhiên, sắc đêm mờ mịt, chỉ có ánh đèn đường le lói, bốn bề vắng lặng. Tôi đến một tòa cao ốc thương mại nọ, trình bày rõ lý do đến đây với bảo vệ rồi được dẫn đến gặp người của công ty mai táng đang đợi. Chào hỏi xong, tôi cùng cậu ta di chuyển sang nơi xảy ra chuyện. Cứ nghĩ là tầng nào đó trong tòa cao ốc xảy ra sự cố, nhưng cậu ta không dẫn tôi vào trong tòa nhà, mà lại đi về một hướng khác. Đến phía sau tòa nhà, cậu ta chỉ về phía một công

trình xây dựng có rào chắn, bảo tôi qua đó xem thử. Tôi chỉ thấy trên đỉnh công trình phủ đầy những tấm kim loại, quan sát kỹ thì mới thấy trên đó có một lỗ hồng.

Người của công ty mai táng nói: “Hôm qua anh ta nhảy lầu tự sát, lúc nhảy xuống làm rách phần óc, rơi đúng vào phòng ống dẫn, cơ thể bị đường dây và cạnh sắt bên trong cắt nát tươm, cuối cùng rơi xuống tầng hầm thứ năm. Tôi đã gom thi thể lại và đưa đi giữ lạnh rồi, nhưng vẫn chưa gom hết toàn bộ, máu và não văng khắp trong ống dẫn. Công ty quản lý tòa nhà yêu cầu tôi phải giúp họ mời người đến vệ sinh, trước đó tôi có mời người đến xem qua, họ đều sợ hãi bỏ chạy mất rồi, trong đó có một người nhìn thấy máu và não xong còn nôn ra đầy đất. Tôi hỏi thăm khắp nơi mới biết các anh chuyên dọn dẹp hiện trường án mạng, lần đầu tôi gặp phải tình huống thế này, đành nhờ cả vào anh. Ngoài ra, sẵn tiện nhờ các anh dọn cả chất nôn dưới tầng hầm giúp.”

Tôi xem qua hoàn cảnh xung quanh nơi xảy ra chuyện, thăm nghĩ nhiệm vụ lần này khá cam go. Tuy chúng tôi đã từng xử lý trường hợp rơi vào giếng thang máy, nhưng bên trong ống dẫn giếng đầy dây (tuy tầng ba, tầng bốn của tầng hầm có cửa thông gió dẫn vào trong ống dẫn, nhưng lối vào rất nhỏ, không chỉ muốn chui vào khá khó khăn, mà sau khi chui vào rồi cũng chỉ có khu vực gần cửa thông gió mới có không gian để đứng), việc vệ sinh máu và não tung tóe khắp nơi rồi còn phải thu gom những mẫu thi thể còn sót lại, hết như đang đóng phim *Nhiệm vụ bất khả thi...*

Ngoài ra, phía sau ống dẫn cũng có vết máu, phải qua phía đối diện như thế nào đây? Độ khó này không thể so sánh với các vụ tôi từng gặp trước đây. Còn nữa, còn nữa, bãi nôn kia, một nhân viên vệ sinh bình thường biết rõ mình không làm được mà vẫn muốn đến góp vui, còn nôn đầy ra đất, tăng thêm lượng công việc cho chúng tôi, thật tình..

Thời gian trôi qua rất nhanh, chẳng mấy chốc trời đã sáng, các đồng nghiệp cũng đến hiện trường. Sau khi tất cả được trang bị đầy đủ thì bắt đầu tiến hành công việc vệ sinh theo sự phân công của tôi. Khi ấy gió bắc đang thổi, nhưng chúng tôi không thấy lạnh chút nào, thậm chí có người còn đổ mồ hôi, đó là mồ hôi lạnh cơ thể toát ra trong vô thức khi đối mặt với thử thách làm việc có độ khó cao.

Tôi cùng hai đồng nghiệp trèo lên nóc phòng ống dẫn trước, cố định thiết bị bảo hộ xong thì tôi trèo từ lỗ hồng trên đó vào trong, tìm được chỗ để đặt chân, tôi đứng vững rồi khom xuống nhặt tấm thép ở trong đó lên. Cơ thể con người tuy bằng máu và thịt, nhưng khi rơi từ trên cao xuống, cú va chạm do gia tốc trọng lực vẫn khiến cho tấm thép lồm xuống, có thể thấy lực lớn đến mức nào.

Dọn xong tấm thép, công việc vệ sinh chính thức bắt đầu. Ban ngày đầy đủ ánh sáng, có thể thấy rõ không gian từ tầng một đến tầng hầm thứ nhất đầy náo và vết máu đã khô cứng sau một đêm qua đi, còn không ngừng tỏa ra mùi tanh của máu và mùi hôi thối của nội tạng đã phân hủy. Quá trình dọn dẹp không chỉ mất sức, mỗi khi tiến lên một bước đều sợ giẫm phải vết máu rồi trượt ngã, sẽ làm chậm trễ tiến độ công việc. Quả nhiên, không bao lâu đã gặp vấn đề nan giải. Tôi phát hiện một mẫu não trong hộp dây điện, đành gấp nó bỏ vào túi nhựa trước rồi sẽ xử lý sau.

Dọn dẹp tầng một xong, bắt đầu hạ xuống tầng bên dưới. Tôi ngẩng đầu nhìn lên, trên đỉnh đầu có mặt trời rạng rỡ, cúi đầu nhìn xuống, dưới chân lại là vực thẳm tối tăm. Tôi trượt theo sợi dây xuống, gieo mình vào vòng tay của vực thẳm, chỉ để tìm kiếm cơ thể còn sót lại của người nào đó.

Trong quá trình hạ xuống, tôi đeo mặt nạ bảo hộ, nương theo ánh sáng của đèn đội đầu, xuyên qua đủ loại chướng ngại vật giữa một hai tầng lầu, lau đi tất cả mọi dấu vết. Khi tôi nghĩ tất cả đang diễn ra rất suôn sẻ thì nhìn thấy xa xa hình như có vật gì đó, nhờ ánh đèn

dẫn lối, tôi đã nhìn thấy, đó là “bàn tay”! Nó rơi ngay giữa một đống dây dẫn, bên trên và phía trước đều có cạnh thép, nhưng bên dưới lại trống trơn, không thể đứng được. Tôi thử đu người qua đó, định một tay bám lấy thanh thép, một tay nhặt mảnh thi thể, nhưng bàn tay kia đã bị quán vào giữa đống dây, một tay tôi không thể lấy ra được.

Tôi đổi cách khác, bám vào cạnh thép trèo lên trên, đến độ cao vừa phải thì bám vào dây bảo hộ để đu người qua. Sau khi lấy được thăng bằng, tôi thử ngồi lên thanh thép, giữ chặt nó bằng hai tay, rồi kẹp chặt nó vào giữa hai đầu gối, sau đó nhướn người túm lấy dây ở phía trước, gỡ bàn tay ra cắt vào túi, kế tiếp bám vào dây bảo hộ để đu sang cạnh thép bên cạnh, ngồi trở lên thanh thép (phải nói rằng tôi hết như đang diễn xiếc).

Hoàn thành xong một loạt động tác, tôi cảm thấy cơ bụng nằm sâu bên dưới lớp mỡ của mình đang bắt đầu co giật, cũng tại tôi ít vận động quá.

Sau này nhớ lại, lỡ như thiết bị bảo hộ bị hỏng hay sợi dây bị đứt, tôi cũng sẽ rơi xuống, sau đó cơ thể sẽ bị cắt thành nhiều mảnh do các loại vật cản và gia tốc trọng lực, rồi rơi thẳng xuống tầng hầm thứ năm, như một con gà quay bị chặt nhỏ bày trên đĩa... Thật ra lúc đó tôi không băn khoăn nhiều đến thế, chỉ nghĩ có thiết bị bảo hộ chắc sẽ không sao. May mà không xảy ra việc gì, không thể liều như thế một lần nữa.

Qua quá trình dọn dẹp và thu nhặt mảnh thi thể, tôi từ từ xuống đến tầng hầm thứ hai, nghe loáng thoáng tiếng động của nhóm đồng nghiệp khác đang làm việc ở bên dưới.

Tầng hầm thứ hai chỉ là lối đi đơn giản, xung quanh có vài chỗ nhô ra và ống dẫn kim loại tương tự ống thông gió. Tôi vốn nghĩ dọn xong tầng này sẽ xuống tầng thứ ba, sau đó trèo ra cửa thông gió để

ngủ ngơi một lát. Nào ngờ, tôi mơ mộng nhiều quá rồi, ngay lập tức tôi nhìn thấy một đoạn ruột non ở chỗ nhô ra phía trước. Tôi cũng phải trở mắt, thăm nghĩ sao nó rơi xuống chỗ đó được vậy! Trước mặt tôi có một ống dẫn chắn đường, không đu người qua được, mà chỗ nhô ra ở bên cạnh chỉ rộng vài centimet, không thể nào đứng lên đó, bắc thang từ dưới lên cũng với không tới. Tôi nghĩ muốn nát cả óc, thôi, tạm gác qua một bên, nghỉ ngơi chút rồi hăng nói.

Mọi người tụ tập lại nghỉ giải lao, thảo luận tiến độ công việc khi tôi nêu ra vấn đề vừa gặp phải. Sau đó chúng tôi quyết định đưa dụng cụ vào từ tầng hầm thứ ba, dựng tạm một bệ đỡ đơn giản rồi để người có thân hình nhỏ gọn đứng lên đó, từ từ nhích qua lấy đồ.

Nghĩ thì rất đơn giản, nhưng khi hành động mới phát hiện không dễ chút nào, chỉ riêng việc dựng một bệ đỡ đơn giản mà chắc chắn cũng tiêu tốn không ít tế bào não của chúng tôi. Cuối cùng cũng dựng xong, nhưng đến khi đồng nghiệp bước lên mới phát hiện một chuyện rất nghiêm trọng. Ban đầu nghĩ người có thân hình nhỏ gọn lên đó sẽ an toàn hơn (nếu để tôi làm, có thể vừa đứng lên đã sập rồi), nhưng lại không xét đến việc “chiều cao” cũng rất quan trọng! Đồng nghiệp kia nhón chân, vươn thẳng hai tay nhưng vẫn còn thiếu vài centimet, thành bại đã rõ ràng. Chúng tôi đành cử một người khác lên đó, cuối cùng cũng lấy được đoạn ruột kia.

Kể ra cũng thật kỳ lạ, vượt qua được giai đoạn khó khăn nhất, công việc dọn dẹp tiếp theo đều rất suôn sẻ, chúng tôi kiểm tra mọi thứ kỹ càng, xác nhận toàn bộ dấu vết (bao gồm chất nôn mửa kia) đều đã được vệ sinh sạch sẽ. Đồng nghiệp lái xe đưa những mảnh thi thể thu gom được đến nhà tang lễ, trả cho chủ nhân của chúng.

Bận rộn từ sáng sớm đến quá giờ trưa, khi làm việc chúng tôi không có cảm giác gì, nhưng khi công việc vừa kết thúc, mọi người đều mệt rã người ngồi phịch xuống vỉa hè, bàn luận lát nữa tắm rửa

thay quần áo xong sẽ đi đâu ăn cơm. Vất vả hơn nửa ngày, cũng nên thư giãn một chút thôi.

...Theo như tôi biết...

Đúng rồi, hôm đó còn xảy ra chút chuyện nữa.

Đồng nghiệp nói có người tìm tôi nên tôi đã tạm dừng công việc, đi xem thử có phải người ủy thác hay không. Đó là một người đàn ông trung niên mang ủng đi mưa, ông nói với tôi: “Chàng trai trẻ, tôi là nhân viên vệ sinh đến báo giá trước, nếu không tại tôi không nhận làm thì đâu đến lượt các cậu. Cậu cũng biết đấy, chuyện gì cũng phải có trước có sau, tôi cho thanh niên các cậu cơ hội để thể hiện, cậu phải có lòng biết ơn, đến khi nhận được tiền thì phải chia ít hoa hồng, cậu nên biết rằng nếu tôi nhận làm thì cả một xu cậu cũng không nhận được, đây là quy tắc, biết chưa?”

Tôi bỗng thấy như có một bầy quạ đen bay ngang qua... Nghĩ bụng, anh đang uy hiếp hay là dọa nạt vậy? Rõ ràng đến cướp chứ gì nữa? Tôi vất vả làm việc, anh còn muốn được chia phần? Không cho anh ta thì sợ anh ta gây sự, cho thì sẽ gây thiệt hại cho chúng tôi, quá đáng thật.

Đối phương nói: “Cậu không nói gì là sao? Đừng sợ, tôi có làm gì cậu đâu. Cậu cứ dựa theo quy tắc mà chia cho tôi là được, tôi không đòi nhiều hơn đâu.”

Tôi đáp: “Xin hỏi, bãi nôn bên dưới có phải của anh hay không? Thưa anh.”

Anh ta đỏ bừng mặt nói: “Không không không, hôm qua tôi uống nhiều quá, chạy vội qua đây nên mới bất cẩn nôn thôi. Mấy

cảnh kiêu này tôi gặp nhiều rồi, sao lại sợ cho được?”

Tôi hỏi ngược lại: “Ồ, đúng nhỉ, thì ra anh đã từng gặp rất nhiều cảnh tượng như vậy, không biết anh thuộc công ty nào?”

“Tôi không có công ty, tôi ở ngay cạnh nhà tang lễ, công ty mai táng thường gọi tôi đến xử lý.” Ông ta lại nói tiếp, “Ồi dào! Nói mấy chuyện vớ vẩn đó làm gì, lát nữa thu tiền nhớ chia cho tôi là được rồi.”

Tôi điềm tĩnh nói: “Dựa vào đâu mà chia cho anh? Anh không dám làm thì đừng nói chuyện quy tắc với tôi. Dám đòi tiền tôi, cũng được, bây giờ anh hãy cùng tôi đi gặp công ty quản lý tòa nhà, phải tăng giá vì có người chạy đến đòi tiền, thế nào?”

Anh ta nổi nóng: “Cậu trai à, đừng có quá đáng nhé, cậu kiếm chuyện với tôi thì hay quá nhỉ.”

Tôi nói: “Hình như là anh đến phá đám tôi kia mà? Tôi cũng nói rồi, muốn chia tiền cũng được, chỉ cần công ty quản lý tòa nhà chịu cho anh tiền, bồi thường thiệt hại tinh thần cho anh vì sợ hãi mà bị nôn mửa, tôi sẽ không ý kiến gì. Nhưng nếu muốn lấy tiền từ chỗ của tôi, anh đừng hòng.”

Đối phương nghe tôi nói xong thì mắng chửi vài câu rồi rầu rĩ bỏ đi.

Thời buổi bây giờ sao thế, nói một câu là kiếm được tiền à?

LO CHO CUỘC SỐNG HAY ỦNG HỘ CHÍNH TRỊ?

Có lần nhận nhiệm vụ, tôi đến nhà của một người ủng hộ đảng chính trị nọ.

Đèn điện trong nhà đã không còn sáng từ lâu, nương theo ánh sáng ngoài trời có thể thấy được đại khái tình hình bên trong, nhìn sơ qua phòng khách chỉ có một chiếc tủ bếp, trên đó cắm đầy những lá cờ ứng cử của ứng viên đảng chính trị kia. Tôi đeo đèn đội đầu vào mới thấy rõ cả căn phòng.

Trong phòng có một chiếc giường, đệm giường màu nâu đen đã rách tả tơi, dính đầy nước xác. Tấm lịch ở đầu giường dừng lại ở mười bảy ngày trước đó. Trên bàn sách có một chiếc ti vi và đầu máy DVD. Bình ga nằm bên cạnh bàn, kế đó là một tấm ván nằm ngang, trên đó có nồi điện, bên trong là thịt om đang nấu.

Khi chúng tôi vừa chú ý đến chiếc nồi điện, không biết có phải do số phận sắp đặt hay không, phích cắm điện của nồi đột nhiên phát ra tia lửa. Để tránh cháy nổ, cũng sợ người ủy thác hiểu lầm rằng chúng tôi dọn dẹp không hết, cố ý đốt cháy căn nhà, tôi vội rút phích cắm ra với tốc độ nhanh nhất. Rốt cuộc cũng tránh được một phen khiếp vía.

Trên cửa tủ quần áo bằng gỗ cũ kỹ viết dòng chữ “XXX xuống đài”, do nét chữ mờ, cộng thêm không đủ ánh sáng, nhìn lướt qua còn tưởng trên đó viết “XXX số một”. Nếu tổng thống tiền nhiệm là một đài, vậy tổng thống đương nhiệm là số mấy?

Vật đổi sao dời, đến nay tổng thống đã thay người từ lâu, nhưng mọi thứ vẫn giữ nguyên hiện trạng, dù là ai đứng đầu chính quyền đi nữa thì cuộc chiến chính trị và quyền lực vẫn sẽ tiếp diễn, không phải chỉ cần thay người thay đảng là sẽ thay đổi. Quan trọng là phải chăm lo tốt cho cuộc sống của bản thân mình trước, đừng quá kỳ vọng sau khi đổi người rồi cuộc sống của ta sẽ đổi khác ngay. Kế tiếp tôi mở tủ quần áo, bên trong ngoài quần áo bình thường ra thì còn rất nhiều áo may ô in tên ứng cử viên, có người đã rút khỏi sân chơi chính trị từ lâu, có người giữ địa vị cao, có người đã đắc cử, đồng thời chuẩn bị cho đợt bầu cử tiếp theo.

Dưới tấm lót nhựa trước bàn sách có vài tờ tiền mệnh giá một nghìn tệ. Khi chúng tôi tìm được đồ đạc giá trị sẽ tạm cất đi trước, sau đó giao lại cho người ủy thác. Khi dọn dẹp bàn sách, nhìn thấy bên trong cất đầy đĩa DVD đều là phim cổ trang đề tài quan trường, có thể thấy người quá cố thật sự rất yêu thích chính trị, nhưng có vẻ không bận tâm nhiều đến cuộc sống. Họ ăn no chỉ để có sức chạy cho đợt bầu cử tiếp theo, ngủ cũng chỉ để có sức tham gia điều hành và các buổi tiệc vận động.

Giáo sư Trung Quốc Ngạn Cao Toàn từng nhắc đến *Thuyết âm no* và *Thuyết tôn nghiêm* của ông: “Một người nếu cả ăn cũng không được no, mặc cũng không được ấm, còn nói gì đến tôn nghiêm. Nhưng chính vì sống trong cảnh nghèo khó, mới đặc biệt cần tôn nghiêm. Chỉ có cá nhân xác lập được sự tự do và độc lập bất khả xâm phạm về mặt nhân cách mới có thể phát huy năng lực, theo đuổi sự no ấm và hạnh phúc của con người. Sự no ấm và hạnh phúc không có tôn nghiêm là con số không hư ảo, chỉ thỏa mãn được ham muốn tự nhiên cấp thấp, không bền lâu, bất cứ lúc nào cũng có thể bị người khác hoặc cường quyền cướp mất. Sự no ấm và hạnh phúc có tôn nghiêm mới bền vững, đáng tin cậy, mới có giá trị và ý nghĩa.”

Có lẽ, đây cũng là suy nghĩ của người quá cố! Cho rằng chỉ khi đảng chính trị mà mình ủng hộ nắm quyền tuyệt đối mới có thể “phát triển kinh tế”, “cải thiện đời sống”. Tình cảnh hiện tại chỉ là tạm thời, phải hi sinh cái tôi nhỏ mới có thể hoàn thành cái tôi lớn, đây chính là “yêu Đài Loan”!

Những lời trên chỉ là suy đoán của cá nhân tôi, có thể đúng, cũng có thể không, dù là tốt hay xấu thì cũng đều là cuộc sống của anh ta. Điều tôi có thể chắc chắn là khi tổ chức lễ tang, chắc sẽ có rất nhiều ứng cử viên hoặc trợ lý của họ đến tham dự, có khi còn nói với nhân

viên tổ chức tang lễ rằng họ rất bận rộn, còn có lịch trình khác, có thể sắp xếp cho họ vào viếng đầu tiên không.

Lễ viếng bắt đầu, nhân viên nghi lễ xưng tên khách viếng, bất luận có phải nhân vật chính trị mà người quá cố thích hay không đều sẽ bước vào cúi người trước di ảnh của anh ta, sau đó bắt tay và ôm người nhà của anh ta.

Nhưng làm vậy có ích gì? Người chết đâu có bỏ phiếu.

Và những người còn sống chỉ đang xem một màn trình diễn vái chào.

...Theo như tôi biết...

Tôi từng dự buổi tọa đàm chính trị của người ứng cử chức thị trường thành phố nọ. Trong buổi tọa đàm, người dẫn chương trình nói có thể đặt bất cứ vấn đề nào của thành phố với ứng cử viên. Một người không hiểu biết về chính trị như tôi điếc không sợ súng đã đặt một câu hỏi rất gợi đòn: “Trước tình hình xã hội Đài Loan đang già hóa và hiện tượng sống một mình đang gia tăng qua từng năm, dễ dẫn đến vấn đề chết cô độc. Có người nói ‘Nhật Bản hiện tại, chính là Đài Loan của hai mươi năm nữa’. Tình trạng chết cô độc ở Nhật Bản ngày một nghiêm trọng, như vậy sau này Đài Loan cũng sẽ gặp phải vấn đề này. Xin hỏi, sau khi đắc cử, anh sẽ làm thế nào để cải thiện hiện tượng chết cô độc?”

Ứng cử viên ấy trình bày ý kiến của mình thế này: “Thật ra tôi đã chú ý đến vấn đề này từ rất lâu, thế nên sau khi đắc cử (tôi nghĩ bụng, vị ứng cử viên này ngày trước từng là ủy viên lập pháp, nếu chú ý đã lâu tại sao không đề xuất quy định liên quan?) chúng tôi sẽ phát “miễn phí” vòng tay thông minh cho

toàn thể người cao tuổi đang sống một mình, ngoài ra còn có hệ thống theo dõi thông minh, để khi có vấn đề xảy ra, sẽ lần theo vòng tay để phát hiện, lập tức gửi tin nhắn nhắc nhở nhân viên liên quan, như vậy sẽ giải quyết được vấn đề chết cô độc một cách hiệu quả.”

Tôi nghe xong chỉ im lặng, không hiểu sao lại chợt nghĩ đến bốn chữ “quan thương thông đồng”, lợi ích to lớn biết mấy! Theo thống kê toàn Đài Loan, hiện nay cứ mỗi bảy người cao tuổi sẽ có một người sống một mình, cho dù phát vòng tay thông minh và xây dựng các hệ thống liên quan, ai nấy đều sẽ ngoan ngoãn đeo nó ư? Liệu họ có làm mát hay không? Và, khi hết pin có nhớ sạc điện hay không? Khi hợp đồng đáo hạn, có phải sẽ đấu thầu chọn nhà xưởng khác, phát thiết bị mới một lần nữa không?

Màu xanh lam hay màu xanh lá? Ủng hộ thống nhất hay là độc lập? Cách hai năm lại tranh cãi một lần (bầu cử thị trường các quận, nghị viên, tổng thống và ủy viên lập pháp), mỗi lần tranh cãi mất nửa năm, cứ đến kỳ bầu cử sẽ được khơi lên, một nhóm người vốn đang yên ổn vô sự, vì phát ngôn của các nhà chính trị và cách làm gây chia rẽ mà dấy lên rất nhiều vấn đề, cả nhóm vì thế mà tan rã, đối lập...

Khi ứng cử viên mà mình ủng hộ đắc cử, đương nhiên sẽ vui, nhưng nếu họ thất cử, cuộc sống vẫn phải tiếp diễn. Thật ra, nhiệt tình với chính trị không có gì là sai, mỗi người đều có đảng chính trị, quan niệm và chính sách mà mình ủng hộ, nhưng cần có mức độ. Phàm là việc gì nếu quá mức, quá chăm chú và nhiệt tình đến mức không thể lo cho cuộc sống của bản thân thì đó chính là cầm đèn chạy trước ô tô.

LÊN NÚI KHÔNG ĐỀ HÁI THUỐC

Một ngày nọ vào giữa đêm, tôi đang chuẩn bị đi ngủ thì người bạn lái xe vận chuyển thi thể gọi đến, nói không đủ nhân lực, mời tôi lên núi hỗ trợ. Anh ta báo cho tôi biết địa chỉ xong thì vội vàng cúp máy.

Tôi thấy lại không được ngủ rồi, bèn thay quần áo và lái xe xuất phát. Tôi đến điểm hẹn với bạn mình ở ven đường rồi chạy theo xe của anh ta lên núi, cuối cùng đến một nghĩa trang.

Anh bạn nói: “Người nhà của người ủy thác tự sát trong nghĩa trang, chúng ta phải vào nghĩa trang từ chỗ này để chuyển thi thể lên xe. Nói đoạn, anh ta đưa cho tôi một cây kéo, dẫn tôi đi theo một lối mòn nhỏ. Đoạn đường dài vài trăm mét, không có đèn đường, không có ánh trăng, chỉ có đèn pin của di động soi sáng con đường phía trước cho chúng tôi. Càng đi đường càng gồ ghề, cuối cùng chúng tôi cũng đến một khu mộ.

Những người từng nhìn thấy nghĩa trang thời xưa đều hiểu được, trước đây các nghĩa trang đều liền kề nhau, điểm đến của chúng tôi là nghĩa trang nằm ở vị trí cao nhất. Nếu là ban ngày còn thấy được đường để trèo lên, nhưng lúc đêm hôm khuya khoắt, dưới ánh đèn pin của di động, mỗi bước đi đều đầy rẫy nguy hiểm, mỗi bước đi đều phải cẩn thận, sợ chỉ cần hụt chân là ngã chổng vó ngay.

Chúng tôi chậm chậm di chuyển lên trên, thứ mùi không được tự nhiên lắm ngày càng nồng, đó là một mùi rất khó tả, khiến tôi bất giác liên tưởng đến mùi món mì Ý hải sản mình ăn ở nhà hàng của người bạn mấy hôm trước, mùi kia như hợp nhất với món mì Ý trong đầu tôi. Mùi tôi đang ngửi được, nên nói là thơm chẳng? Hay là...?

Ban đầu chúng tôi nghĩ người quá cố treo cổ tự sát trong nghĩa trang nên cần phải mang theo kéo. Không ngờ, suy nghĩ ấy quá

ngây thơ. Sự việc quả nhiên không đơn giản như những “kẻ khò” chúng tôi nghĩ.

Sự việc xảy ra tại khu mộ gia tộc, được xây dựng theo dạng tháp gia đình cấu trúc bậc thang, để đặt hũ tro và lu hài cốt. Trên bức tường ở bên cạnh có một tấm đá cẩm thạch dài có thể di chuyển khắc tên những người quá cố, đáng ra nó nên được đặt bên trong ngọn tháp, nhưng nay lại không nằm ở vị trí ban đầu mà gãy thành nhiều đoạn nằm trên mặt đất, chỉ còn đoạn chưa được khắc tên vẫn nằm yên tại chỗ.

Lối vào khu mộ gia tộc cao khoảng một mét, vốn được chặn lại bằng một tấm đá, tấm đá kia đã bị dời sang bên cạnh. Mùi lạ không ngừng tỏa ra từ bên trong, tôi rọi đèn vào, nhìn thấy một thi thể nữ không mảnh vải che thân nằm trên một tấm chăn ngay tại lối ra vào, trông có vẻ đã qua đời nhiều ngày. Toàn thân thi thể đã tím đen, do mất nước nên teo tóp như xác ướp.

Tôi chui vào trong trước, chiếu đèn quan sát, nơi đáng ra được đặt hũ tro cốt lại không có hũ tro cốt nào. Tôi đứng đó một mình, đợi người còn lại chuẩn bị xong sẽ vào hỗ trợ.

Không gian hẹp cộng thêm không khí ngột ngạt, còn có mùi từ thi thể tỏa ra, mỗi lần hít thở có cảm giác như mùi lạ kia đang dần “thành hình”, biến thành một lớp sương mù đen bao trùm cả ngôi mộ. Trong hoàn cảnh như vậy, tôi cảm thấy thời gian ở đây dài dằng dặc.

Trong lúc chờ đợi, tôi dùng tấm chăn kia bọc thi thể lại trước. Tuy người đã qua đời, nhưng chắc cũng không muốn thân thể của mình bị hai người đàn ông nhìn sạch sẽ, đây là sự tôn trọng tối thiểu dành cho người quá cố, cũng giữ gìn phẩm giá cho sự sống và cái chết.

Đợi chuẩn bị xong xuôi, chúng tôi dùng tấm chăn lót bên dưới người quá cố làm chiếc cang tạm thời, chia mỗi người một đầu khiêng thi thể ra ngoài. Chúng tôi chui qua lối ra nhỏ hẹp, đặt thi thể vào túi đựng xác trải sẵn bên ngoài, đóng dây khóa lại, có thể nói đã hoàn thành một nửa công việc, tiếp theo mới là vấn đề rắc rối hơn.

Làm thế nào để đưa chiếc túi đựng thi thể xuống núi đây?

Mỗi người xách một bên khá mất sức, do phải trèo qua rất nhiều khu mộ, có thể còn khiến thi thể bị va đập, có khả năng bước hụt chân, nếu bị trượt ngã thì không đùa được đâu.

Sau khi bàn bạc, chúng tôi quyết định để bạn tôi đi trước, chiếu đèn soi đường giúp tôi, còn tôi dùng một tấm chăn khác của người quá cố để cố định túi đựng xác trên lưng mình, rồi nương theo ánh đèn từ từ trèo xuống, đến nơi bằng phẳng sẽ cùng nhau khiêng thi thể đến chỗ đậu xe.

Mất khá nhiều công sức, cuối cùng chúng tôi cũng đưa được thi thể lên xe. Lúc này, chất lỏng chảy từ trên người tôi xuống, không biết là mồ hôi hay nước mắt, mùi trên người tỏa ra cũng không biết là mùi cơ thể hay mùi của thi thể.

Tôi chỉ biết mình đã hoàn thành nhiệm vụ, và vì cái mùi trên người mà tôi chỉ muốn nhanh chóng về nhà tắm rửa...

Hôm sau, tôi cùng bạn bàn luận về việc này, chúng tôi vô cùng tò mò tại sao người quá cố lại chạy đến một khu mộ gia tộc xa xôi hẻo lánh mà bình thường ngoài lúc thanh minh trùng dương ra sẽ không ai lưu tới, để tự sát? Người ấy đã được phát hiện như thế nào? Tự sát ở đó, trừ phi có người đến tảo mộ cúng viếng, bằng không sẽ mãi mãi không có ai phát hiện ra cũng là điều rất bình thường.

Thế nhưng đáp án mà anh ta cho tôi biết lại rất huyền ảo, hết như câu chuyện chỉ xuất hiện trong truyền thuyết Đài Loan.

Anh ta nói: “Chuyện này kể ra cũng lạ, người phát hiện sự việc là một ông thầy cúng. Ông ta nói trong lúc tu hành, cảm nhận được có người đến trước mặt, đối phương nói ra tên của mình và nguyên nhân đến tìm ông ta, muốn ông ta đi theo hướng chỉ định, hi vọng ông ta có thể giải cứu cô ấy. Thế là thầy cúng đó cưỡi chiếc xe gắn máy cũ kỹ trông như có thể bốc cháy bất cứ lúc nào chạy từ Trung Đài Loan về phía bắc. Đến nửa đêm ông ta mới đến khu mộ, người được mùi lạ thì bèn mò mẫm trong bóng tối, trèo lên cao tìm kiếm, nhờ vậy mà phát hiện ra thi thể, rồi lập tức chạy đi báo cảnh sát. Rất tình cờ, đã nhiều ngày không tìm được người quá cố nên gia đình cô ấy cũng báo cảnh sát.”

Tôi tiếp tục hỏi: “Tại sao trong mộ gia tộc lại không có một hũ tro hay lu hài cốt nào nhỉ?” Anh ta chỉ trả lời tôi rằng: “Chắc người quá cố đã đem vớt ra ngoài hết trước khi tự sát rồi, gia đình nói bên trong vốn có hai ly hài cốt và bốn hũ tro, buổi sáng nhờ cả đồng người tới giúp mà cũng không tìm được, chắc không bị đập nát thì cũng bị vớt xuống núi rồi. Người quá cố tự sát ngay trong đó, giờ cả tro cốt cũng không còn, xảy ra chuyện thế này, tôi nghĩ gia tộc đó cũng không có ai dám dùng ngôi mộ này nữa, số tiền dùng để xây tháp mộ coi như mất trắng, gia đình của người quá cố không biết có bị bà con họ hàng quở trách cả đời hay không.”

Chỉ riêng quá trình vận chuyển thi thể đã đủ khó tin rồi, những chuyện người quá cố từng làm trước khi tự sát rốt cuộc là do vấn đề tâm lý hay do chịu oan ức quá lớn, hoặc có mối thù sâu đậm với gia tộc nên mới chọn kết liễu cuộc đời trong tháp mộ, còn vớt hết tro cốt của người đã khuất ra ngoài, thật khiến tôi nghĩ mãi vẫn không hiểu.

...Theo như tôi biết...

Người thân qua đời sẽ để lại bao đau buồn cho gia đình? Nếu đã lựa chọn cách ra đi thế này, dẫu xin lỗi thế nào cũng khó được tha thứ, họ hàng sẽ tạo bao nhiêu áp lực cho gia đình của người quá cố? Con đường tương lai còn rất dài, hi vọng gia đình ấy có thể kiên trì bước tiếp.

CUỘC SỐNG MUÔN MÀU

Nếu không xảy ra hàng chuỗi tai nạn, có lẽ sẽ không dẫn đến kết quả như thế này.

Con trai của người quá cố (sau đây gọi tắt là A) nghiện rượu lâu năm, bình thường làm công nhân thời vụ ở công trường để mưu sinh. Một hôm, bố anh ta qua đời trong lúc đang ngủ, A không hề phát giác ra, vẫn trốn trong phòng uống rượu và xem ti vi như mọi ngày. Thời gian qua đi, thi thể từ từ phân hủy, bốc mùi, A còn tưởng là rác trong nhà đã bốc mùi. Cho đến khi cả hàng xóm láng giềng cũng ngửi thấy mùi hôi không chịu nổi, cảm thấy khác thường bèn báo cảnh sát đến xử lý.

Khi nhân viên của công ty mai táng đến hiện trường hỗ trợ vận chuyển thi thể, mùi hôi làm anh ta cay cả họng, dạ dày của anh ta thì nhộn nhạo, chắc chắn đang rất muốn dọn sạch mấy thứ trong dạ dày đi, nhưng đành phải cố nén cảm giác khó chịu và buồn nôn xuống. Nhân viên mai táng đưa thi thể vào túi đựng xác, nín thở khiêng thi thể từ căn hộ ở tầng năm xuống xe vận chuyển ở tầng một.

Khi tổ chức lễ cầu siêu, con gái của người quá cố (sau đây gọi tắt là B) đeo khẩu trang nhưng vẫn không chịu nổi mùi hôi gay mũi đó, chân mày cô ta nhíu chặt lại, không nói tiếng nào, chỉ tập trung lễ theo hướng dẫn của thầy cúng. Còn A đứng bên cạnh, vừa cầm chai bia vừa bực bội nói, “Rốt cuộc còn bao lâu nữa vậy? Tôi muốn đi ngủ!” Lễ cầu siêu kết thúc, gia đình đưa bài vị đến bàn thờ ở nhà tang lễ, tôi bèn hẹn với họ đến hiện trường để tiến hành dọn dẹp sơ qua.

Bấy giờ tôi rất thắc mắc, ở ngay trước cửa tầng một đã người được mùi hôi, càng đi lên trên mùi càng nồng nặc, vô cùng khó chịu. Khi đó, A sống chung một nhà với bố mình tại sao lại không ngủ thấy? (Lẽ nào anh ta không bị ảnh hưởng chút nào sao?)

Vào đến bên trong, khắp nhà đầy rác, đồ đạc trong phòng khách chất cao như núi, sàn nhà cũng không biết đã bao lâu chưa quét dọn nên đóng một lớp bụi đất thật dày, trông bản không thể tả. A đầy vẻ bất cần, vừa uống rượu vừa lang thang trong nhà như một bóng ma, còn B dẫn tôi đến phòng của người quá cố. Trong ánh đèn mờ tối, tôi thấy trên giường có một dấu hình người rất rõ, cũng là minh chứng duy nhất của người cha đã qua đời trong cơn say ngủ rồi bị phốt lờ. Theo thời gian, thi thể phân hủy ra các mô và chất nhầy, nhuộm đỏ đệm giường ngày qua ngày, máu cũng chảy xuống sàn, tựa như nước mắt của người cha già đang đau buồn trách móc con trai ruột thịt của mình, một giọt, hai giọt rơi xuống, hình thành một vũng máu màu đỏ thẫm.

Đồ đạc nằm rải rác xung quanh, cạnh giường có chiếc bàn trà và bình ga, đối diện đặt một chiếc ti vi. Tôi đoán bình thường ông cụ pha trà và xem ti vi ngay trong phòng, cứ thế sống qua ngày, đó là thư thái hay tù túng nhỉ?

Khi khử mùi hôi, tôi quan sát quanh nhà mới phát hiện ngoài cửa chính ra, cửa gỗ của các căn phòng đều bị hư hại hoặc không còn

nằm ở vị trí cũ nữa, nơi vốn là cửa sổ không có gì che chắn, gió lạnh ngang nhiên ùa vào. Căn nhà thế này là nơi che mưa chắn gió ư?

Xác định phạm vi làm việc xong, thời gian cũng không còn sớm nên chúng tôi hẹn hôm sau lại đến dọn dẹp. Trong thời gian đó, A không ngừng lớn tiếng la lối nói anh ta không cần phải chi tiền, bản thân tự xử lý được.

B: “Anh đâu có tiền, đều do bà con bỏ ra giúp, không ai trông đợi anh bỏ ra được đồng nào, bây giờ anh không mời họ đến xử lý, chúng ta phải làm thế nào?”

A: “Không cần mà lo, mà chẳng qua là đứa con gái đã đi lấy chồng, không có tư cách lo chuyện nhà bọn tao!”

B hét lớn: “Không có tư cách? Anh chỉ biết uống rượu, cái gì cũng không làm, tháng sau anh phải đi tù rồi. Đây là nhà thuê, đến lúc đó anh lại đi vắng mấy tháng liền, bỏ đi rồi, không trả nhà thì để đó làm gì? Anh không giải quyết, đến lúc đó anh không trả được tiền thuê, chủ nhà muốn thu lại nhà, không ai giúp được anh đâu.”

Sau nhiều phen tranh cãi, họ cũng chọn được thời gian để dọn dẹp, nhưng khi xếp lịch hẹn, A lại nói: “Đến muộn một chút, sớm thế tôi dậy không nổi. Nhà tôi không có chuông cửa, nếu đến sớm quá sẽ phải đợi dưới lầu.” Thế nên chúng tôi sửa giờ hẹn lại muộn hơn một chút rồi ra về.

Đến ngày hẹn, chúng tôi tới nơi sớm, đợi đến giờ sẽ lên lầu ngay. Không lâu sau, nghe thấy trên lầu có tiếng gọi: “Các anh ở dưới lầu làm gì? Còn không mau lên đây, muốn tôi xuống mời các anh lên à?” Tôi đáp với vẻ bất lực: “Anh không mở cửa thì chúng tôi lên bằng cách nào?” A không ngừng mắng chửi nhưng vẫn không có

hành động nào, vậy nên chúng tôi phải nhờ hàng xóm mở cửa giúp mới có thể lên lầu.

Đến địa điểm dọn dẹp, A nồng nặc mùi rượu gào lên: “Tôi thấy các anh đã đến rồi, sao không đi lên? Muốn kéo dài thời gian đúng không?”

Tôi đành đáp: “Kéo dài thời gian cái gì? Vẫn chưa đến giờ tôi hẹn với anh mà! Hơn nữa chúng tôi đến nơi, anh không mở cửa thì tôi cũng đâu lên được!”

Công việc bắt đầu trong đoạn đối thoại không mấy vui vẻ. Tôi nói với A trước: “Tôi phải thu phí dịch vụ trước mới bắt đầu dọn dẹp.”

A hỏi: “Tại sao? Bình thường không phải làm xong mới trả tiền ư? Bây giờ anh thu tiền, lát nữa anh lật lọng với tôi thì sao?”

Tôi thẳng thừng nói: “Có lật lọng hay không tôi không biết, nhưng tôi biết bây giờ không thu tiền thì đến khi xong việc chắc chắn anh sẽ lật lọng không chịu trả tiền nữa.”

A nghe xong hung hăng trừng mắt nhìn tôi: “Có giỏi anh nói lại lần nữa xem!”

Tôi không sợ chết nói: “Muốn chúng tôi làm việc cũng được, hãy thanh toán trước, nếu không chúng tôi sẽ ra về.”

Lúc này A mới lấy tiền ra cho chúng tôi: “Bớt chút ít được không để lại cho tôi ít tiền mua rượu, anh đừng nói cho em gái tôi biết.” (Lấy tiền của người khác chỉ để mua rượu? Vậy mà cũng nói ra được? Tôi thầm nghĩ.)

Khi nhân viên vệ sinh mặc xong trang phục bảo hộ và đi vào nhà, A bày tỏ lát nữa sẽ vào giám sát, căn nhà này chuẩn bị trả cho chủ thuê rồi, mong chúng tôi giúp vứt bỏ những món đồ cồng kềnh.

Đứng trên lập trường hỗ trợ, chúng tôi đã đồng ý yêu cầu của đối phương, suy cho cùng một người không chuyên muốn chuyển tủ lạnh, máy giặt xuống dưới lầu chắc chắn có độ khó nhất định.

Chúng tôi bắt đầu dọn dẹp căn phòng đầu tiên. Bấy giờ nước xác đã thấm đầy đệm giường, còn chảy cả xuống sàn nhà, chúng tôi bọc đệm giường lại rồi dựng đứng nó lên, thấy ván giường bên dưới dính đầy vết máu. Khi chuyển đồ đạc từ tầng năm xuống tầng một, tôi không ngừng nghĩ, nếu ban đầu A không uống rượu, liệu sự việc có khác hay không? Nếu anh ta không đắm chìm trong hơi men, phải chăng chúng tôi sẽ không cần xuất hiện tại nơi này?

Gieo nhân gì để gặt quả như bây giờ? Người cha vất vả cả đời vì gia đình, nuôi nấng con cái nhưng lại không được an hưởng tuổi già. Dọn dẹp xong đệm và ván giường, tiếp theo là vệ sinh hiện trường. Chúng tôi tìm được một ít tiền mặt, lập tức giao lại cho A, anh ta không chần chừ chút nào nhanh chóng cất vào túi ngay. Về sau chúng tôi lại tìm được một quyển album ảnh, khi giao cho A, không ngờ anh ta lại tiện tay vứt đi, còn tức tối nói: “Mấy thứ không đáng tiền thì đưa cho tôi làm gì?”

“Những tấm ảnh này đều là hồi ức mà.” Tôi nói.

“Hồi ức thì sao, đâu đổi ra tiền được.” Lời A nói thật khiến tôi dở khóc dở cười.

Tôi đành nhặt album ảnh lại, đợi sau này giao cho B xử lý. Về sau còn phát hiện ra, bình ga trong phòng không thấy đâu nữa, hỏi A thì được biết: “Hôm qua đem đi trả rồi, không thôi tôi lấy đâu ra tiền mà mua rượu.” Tôi thầm nghĩ, trả lời đồng dục quá nhỉ!

Nếu anh bớt mua một chai rượu đã sửa được bồn cầu rồi. Nếu chịu khó quét dọn, anh đã có một môi trường sống thoải mái. Nhưng

gã này chỉ đam mê rượu chè, vì một cơn say ngán ngủi mà khiến bản thân và gia đình sống một cách bất tiện, chật vật như thế.

Tiếng A uống rượu la lối không dừng lại chút nào, chúng tôi đành xem đó là tiếng nhạc nền để tiếp tục làm việc. Rác được đóng gói thành từng túi rồi chuyển đi, lúc này mới phát hiện không đủ nước để dùng, tôi vào nhà vệ sinh lấy nước, không ngờ phòng tắm lại bẩn đến mức không thể hình dung được, nấm mốc bụi bặm khắp phòng, cả bồn cầu cũng đã tuyên bố đình công.

Khi chúng tôi đầu tắt mặt tối dọn dẹp, A cũng không ngừng mắng chửi nhục mạ B, thậm chí còn chỉ vào chúng tôi mắng: “Bỏ tiền thuê các anh đến, tôi bảo làm gì các anh phải ngoan ngoãn làm cho tôi, dọn xong mấy thứ này, hãy vệ sinh sạch sẽ cả căn nhà! Sau đó giúp tôi đem hết mấy món có giá trị đi bán!”

Thần kinh lý trí trong đầu tôi không biết đã đứt mấy trăm lần, tôi bèn mắng lại anh ta: “Khi tôi ký thỏa thuận làm việc với anh có nói sẽ phụ trách những chuyện này không? Tình hình như hôm nay là do tôi gây ra à? Bố anh bao nhiêu ngày không ra khỏi phòng mà anh không thấy lạ ư? Anh đi vệ sinh cũng phải ngang qua phòng của bố anh, anh có vào xem thử ông ấy lần nào không? Bỏ tiền thuê chúng tôi đến? *Bíp*, anh có bỏ tiền ra không? Dựa vào đâu mà sai bảo, lớn tiếng với chúng tôi? Ban đầu nếu anh không uống rượu mà quan tâm tới người nhà một chút thì có xảy ra chuyện thế này không? Khắp nhà toàn là rác với chai rượu, anh tỉnh táo chút đi cho tôi nhờ! Muốn bán đồ để lấy tiền à, anh tự đi mà bán! Anh nên làm cái gì thì hãy tự giác chút đi. Xin hỏi anh còn muốn nói gì nữa không? Nếu không còn gì khác, tôi phải tiếp tục công việc của mình.”

A đáp trả lại mấy câu, nhưng thấy chúng tôi đông người nên không dám làm bừa, bèn quay sang tiếp tục lớn lối với em gái đang thu dọn rác dưới sàn: “Mày ở đây cũng vô ích, tao hết tiền rồi, mau đi mua rượu cho tao uống.” B khóc đỏ cả mắt đi xuống lầu. Khi tôi

nhìn thấy cô ấy lần nữa, cô ấy đang đưa lon bia cho A bằng cả hai tay.

Đúng là tấm gương tiêu biểu nhất cho câu “một người chịu đánh, một người chịu đòn”.

Sau khi công việc kết thúc, chúng tôi thu dọn đồ đạc chuẩn bị xuống lầu, tôi giao quyển album ảnh lúc đầu cho B, “Đây là album ảnh tôi tìm được, giữ lại làm kỷ niệm đi. B lại bật khóc, gánh nặng trên vai cô ấy quá nặng. Tại sao lại có kết quả như hiện tại? Tại sao lại phải uống rượu? Không muốn tỉnh táo đối mặt với hiện thực chẳng? Hay là với anh ta mà nói, rượu đã quan trọng hơn tất cả (bao gồm cả đáng sinh thành của mình)? Hầy, cuộc sống đúng là muôn màu...

...Theo như tôi biết...

Lập trường của tôi là làm tốt công việc của mình. Chúng tôi xuất hiện rồi ra về, chỉ xóa đi dấu vết của một sinh mạng đã để lại khi ra đi, loại bỏ nỗi sợ trong lòng khách hàng. Nhưng gặp tình trạng như vậy, cũng không khỏi bùi ngùi tự hỏi rất cuộc thì “trụ cột gia đình” là cái gì? Là có trách nhiệm với gia đình, hay là cật thể làm bậy? Tôi nhớ lại một lần khi tiến hành dịch vụ mai táng, có hai anh em xảy ra tranh chấp trong quá trình làm lễ, người anh đã bạt tai cô em gái và nói: “Mày gả đi rồi thì không có tư cách lo nữa, tao cho mày biết, bố ra đi rồi, bây giờ tao mới là trụ cột gia đình, ở cái nhà này tao là lớn nhất!”

Nghi thức tang lễ, ngoài việc tưởng niệm người đã khuất, cũng là bước ngoặt thay đổi thân phận của những người trong gia đình với nhau. Trụ cột gia đình ban đầu không còn nữa, con trai sẽ đứng ra gánh vác trách nhiệm đó. Có thể do tính cách, cũng

có thể do quá đau buồn nên họ không kiểm soát được cảm xúc, nhưng bất luận thế nào, khi cái bạt tai kia giáng xuống cũng đã đánh tan sự hài hòa vốn có của một gia đình.

LỜI CUỐI SÁCH

NHÂN VIÊN CÔNG TÁC TUYỂN HAI

Từng có một đàn anh làm dịch vụ mai táng giới thiệu với người ủy thác về tôi như thế này: “Tôi là nhân viên công tác tuyển đầu, còn cậu ta (tức là tôi) là nhân viên công tác tuyển hai. Nhưng đừng vì thế mà xem thường người ta nhé! Khi chúng tôi xông pha trên tuyến đầu, có hàng tá người ở bên cạnh giúp đỡ. Nhưng khi đến lượt cậu ta, chỉ có một mình làm việc, áp lực tinh thần lớn hơn chúng tôi rất nhiều!”

Đúng vậy! Quả thật có thể xem chúng tôi là nhân viên công tác tuyển hai. Khi sự việc bất ngờ xảy ra, có thi thể ở đó, người thân trong nhà sẽ thấy sợ hãi, nhân viên công tác tuyển đầu lao ra trận, sẽ có mặt tại hiện trường trong thời gian ngắn nhất, hoàn thành công việc với tốc độ nhanh nhất (chuyển thi thể đến nhà xác và các nghiệp vụ tiếp theo), rồi cơ quan chấp pháp và nhân viên mai táng đều ở lại hiện trường “tiếp thêm can đảm” cho gia đình (có lúc không chỉ có mặt một công ty mai táng). Nhưng nhân viên công tác ở tuyến hai phải ở lại hiện trường một mình trong thời gian dài nhất để tránh cho mùi hôi lan ra ngoài, cũng tránh làm hàng xóm sợ hãi. Chúng tôi sẽ không mở cửa sổ trong quá trình dọn dẹp, đương nhiên cũng đóng luôn cả cửa chính. Tuy không cần đối mặt trực tiếp với thi thể, nhưng lại có nỗi sợ khi phải ở một mình trong phòng kín, và cú sốc khi nhìn thấy hiện trường cùng với cảm giác buồn nôn khi mùi hôi nồng nặc chui vào khoang mũi.

Khi ở hiện trường án mạng, không có người cùng chia sẻ nỗi sợ là điều đáng sợ nhất. Cái chúng tôi đang đối mặt không phải nơi dơ bẩn thông thường, mà là không gian nơi một sinh mạng ra đi. Thị giác, khứu giác và xúc giác đều không ngừng tác động lên thể xác lẫn tinh thần. Trang bị bảo hộ đã che chắn cơ thể nhưng không thể trang bị cho nội tâm của mình. Nhìn vết máu dưới sàn, trên tường,

đầu óc dần trở nên hỗn loạn, bất cứ động tĩnh nào cũng có thể làm chúng tôi sợ chết khiếp.

Nhớ có một lần đang làm việc, trong nhà đột nhiên vang lên âm thanh giống như tiếng nước nổ khế khàng, làm đồng nghiệp tôi giật mình hét lớn (tôi còn tưởng anh ta đã đụng chạm vào thứ gì đó...) Nghe kỹ hóa ra là tiếng đồng hồ báo thức bị chôn dưới đồng quần áo, không biết đã reo liên tục mấy ngày, tôi lần theo âm thanh tìm được nó thì đồng nghiệp mới bình tĩnh lại.

Nỗi sợ và phiền muộn chôn giấu sâu nơi đáy lòng tôi không được giải tỏa và xoa dịu, nên mỗi lần dọn dẹp xong đều bị mất ngủ nhiều đêm liền. Tuy đã nhắm mắt lại nhưng cứ trăn trở mãi, không thể chợp mắt, hình ảnh khi làm việc bất giác hiện lên trong đầu. Cho dù đã ngủ, cũng sẽ không ngừng mơ thấy cảnh ở hiện trường, máu và các dấu vết, những con giòi đang ngo ngoậy không ngừng được phóng đại lên, dường như còn người thấy mùi hôi thối, tôi thấy mình như đã quay trở lại hiện trường, liên tục lặp lại công việc dọn dẹp...

Do môi trường làm việc... có thể coi là “tai nạn lao động”, trừ việc chạm vào thi thể có khả năng nhiễm độc xác chết (trên mu bàn tay của tôi có), cơ thể cũng bị dị ứng, nổi mẩn vì trang phục bảo hộ oi bức, thậm chí còn suy giảm nhận thức về nhiệt độ, trở nên rất sợ lạnh. Dần dà tôi cũng gặp vấn đề thiếu ngủ, còn bắt đầu suy nghĩ linh tinh. Có lần xử lý xong hiện trường ngã lầu do tai nạn, mấy đêm liền tiếp tôi đều mơ thấy bản thân vì nhiều nguyên nhân khác nhau (chẳng hạn như thất nghiệp trong thời gian dài, tình cảm trắc trở, bệnh lâu mất hết ý chí...) mà nhất thời nông nổi quyết định nhảy lầu. Cho đến một đêm của nhiều ngày sau đó, tôi đi thang máy lên sân thượng nhà mình, đứng bên lan can tầng thượng nhìn xuống dưới, tôi thì thầm: “Cao quá, ngã xuống mà không chết chắc chắn sẽ đau lắm, mình có muốn tự sát cũng không chọn cách này. Nói xong, tôi

bỗng có cảm giác như trút được gánh nặng, sau đó đi thang máy trở xuống nhà.

Một hôm trong lúc đang ăn với một người bạn, tôi tâm sự với anh ta mỗi khi làm việc xong sẽ gặp tình trạng khó ngủ trong nhiều ngày. Anh ta gợi ý, tại sao không viết hết tất cả những gì tôi chứng kiến, những gì tôi suy nghĩ khi ở hiện trường ra, để bản thân hồi tưởng lại từng chi tiết một, để giải tỏa cảm xúc trong lòng và cũng có ích cho công việc sau này. “Coi người khác là tấm gương, có thể thấu hiểu được và mát”, câu nói này của người bạn như đã khai sáng cho tôi, cũng là một cách tốt để tôi tìm lối ra cho cảm xúc.

Thế là tôi thử ghi chép lại toàn bộ những vụ án từng gặp, tôi đã nghĩ thoáng hơn, cảm xúc được giải tỏa. Dần dà, tôi không còn rầu rĩ vì nằm mãi không ngủ được như trước nữa, ngược lại có thể nằm xuống ngủ ngay một giấc liền mạch đến sáng.

...Theo như tôi biết...

Tôi từng đọc được một đoạn thế này trên trang Facebook Kobe Engineer: “Nếu bạn ở một mình cảm thấy cô đơn, hãy tắt đèn đi, bật ti vi lên, mở một bộ phim ma. Lát sau, bạn sẽ cảm thấy trong bếp có người, trong nhà vệ sinh cũng có người, dưới gầm giường cũng có người.” Nhưng công việc của chúng tôi không cần rắc rối như vậy cũng có thể “tự tìm niềm vui” (hay là tìm niềm vui trong đau khổ nhỉ?).

Tôi thường ở một mình trong không gian hiện trường gần như khép kín, không cảm thấy cô đơn vì có nỗi sợ bầu bạn cùng mình. Ngoài ra còn có chất bẩn, nước xác và mùi hôi thối, rất nhiều giòi, ruồi nhặng và gián cũng đến góp vui. Đôi lúc cũng sợ một mình tôi cô đơn, ruồi sẽ bay lượn quanh người tôi, gián sẽ

chơi trốn tìm trên người tôi, hoặc sẽ cảm thấy có người ở thế giới khác đang đứng bên cạnh “giám sát” tôi... Nói chung, sẽ không dễ thấy nhàm chán hoặc cô đơn, nhưng áp lực vô hình cũng không dễ xóa bỏ như thế.

Khi tôi bắt đầu viết lại những gì gặp được trong công việc, bạn bè còn đề nghị tôi tạo một trang Facebook để chia sẻ với mọi người những câu chuyện này. Tuy tôi làm công việc dọn dẹp vệ sinh, nhưng đó là công việc dọn dẹp vệ sinh đặc biệt. Theo cách nói của cậu ta, công việc này còn đặc thù hơn tám ngành dịch vụ lớn, có thể dễ nhiều người hơn nữa thấu hiểu và cảm nhận được sự vất vả của nó, cũng là cơ hội để thấy được thực tế xã hội mà truyền thông chưa đưa tin. Thế là trang “Người dọn dẹp hiện trường án mạng” đã ra đời, tiếp tục chia sẻ những câu chuyện dọn dẹp hiện trường đặc thù, nhờ đó mà tôi có cơ hội tập hợp những bài viết này lại thành sách, để đặt một dấu chấm hết cho sinh mạng của người khác, cũng để sinh mạng của bản thân tìm ra chặng đường tiếp theo.

(*) Cách gọi những người làm nghề mai táng ngày xưa.

(*) Hay còn gọi là Băng tâm quyết, là tâm pháp quên mình.

(*) Khoảng hơn 13 triệu tiền Việt.

(*) Còn gọi là hiện tượng “xác chết trương phình”, chỉ hiện tượng xuất hiện khi thi thể phân hủy ở mức độ cao. Sau khi con người chết đi, hệ miễn dịch ngừng hoạt động, vi khuẩn bên trong cơ thể sẽ sinh sôi mạnh mẽ, đồng thời enzym trong cơ thể cũng phân hủy và sản sinh một lượng lớn khí thối rữa, gây ra hiện tượng thi thể trương phình toàn thân, khuôn mặt của người quá cố cũng khó mà nhận diện được.

(*) Khi cha mẹ còn sống, báo hiếu cho họ bốn lạng thịt vẫn hơn khi qua đời rồi mới cúng bái cho họ lợn dê nguyên con. Ngụ ý khi cha mẹ còn khỏe mạnh không làm tròn đạo hiếu, đến khi qua đời rồi mới báo hiếu chẳng qua chỉ muốn thỏa mãn lòng hư vinh của người còn sống.

(*) Tang lễ tập thể là một trong những hạng mục cải cách nghi lễ mai táng mà bộ Nội vụ đang thúc đẩy trong vài năm gần đây, cách làm chủ yếu là nhiều gia đình kết hợp với nhau cùng tổ chức tang lễ nhằm mục đích tiết kiệm chi phí mà vẫn trang trọng. Nhờ sự cố gắng của chính quyền địa phương, tang lễ tập thể cũng như hôn lễ tập thể dần dần được đông đảo người dân đón nhận.

(*) ping: Đơn vị đo diện tích của Đài Loan (1 ping = 3,3 mét)

(*) Là hormone có tác dụng dựa trên hoạt động của thần kinh giao cảm, phát ra khi con người có cảm giác sợ hãi, tức giận hay hạnh phúc, thích thú... Nó làm cho nhịp tim của bạn đập nhanh hơn và được chuẩn bị để phản ứng chống lại sự tăng lên nhanh chóng của nhịp tim.